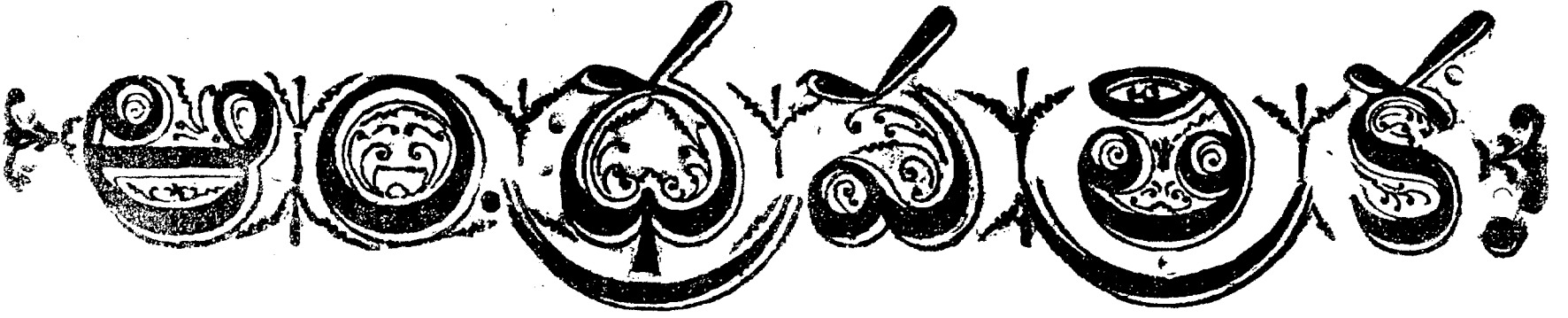

Register No. M. III8.

Post Box No. 212.

విడి వట్రిక్ 1-కి 0-1-0

Telephone No. 544.

310222

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

జెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ జూన్ నెల 18-వ తేది బుధవారము
శ్రీ రక్తాక్షి నామ సంవత్సరము, శ్వేతమాస బహుళ క్రథము ౧.

No. 67
సంచిక ౬౭

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

అప్పు గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. సంవభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ

తలనొప్పుల మాన్పును, యాపుపోట్ల బాపును,
చర్మపు నొప్పుల బారిదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల దూపుమాఝను.
గ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

నొప్పులకు సంజీవివంటిది

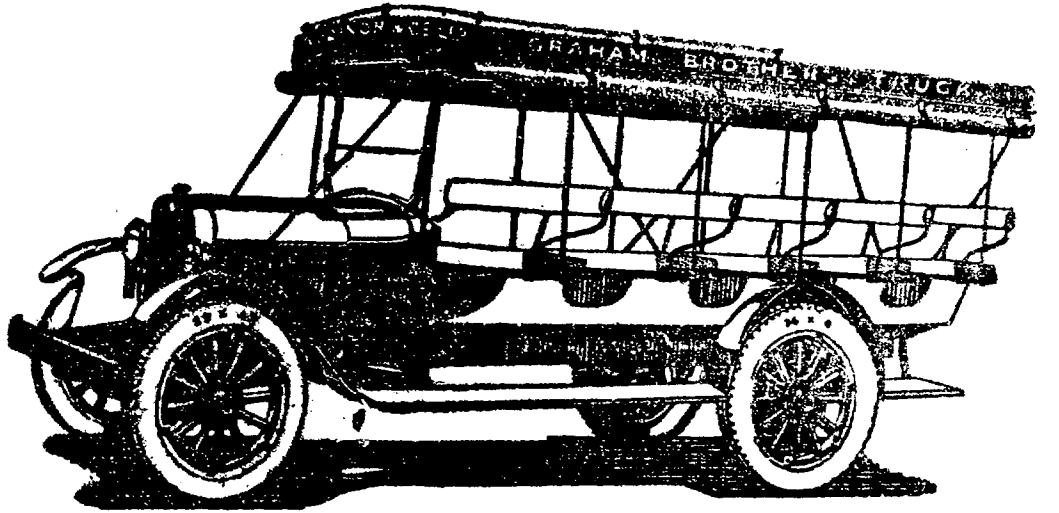
ఈమందును రుద్దగానే యెదుట కట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి జేహమున
కారోగ్యము కలిగించును. నొప్పులు తీసివేయును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

విడి వట్రిక్తో నహా పీసా 1-కి ర్య 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్య 6-4-0. ప్రతియంటు నుండదు నది.

ఈ బస్సు

స్వంతదారుడు ప్రతియొక్కడును
దక్షిణహిందూదేశమునందు
అనేక వేలరూప్యముల లాభమును
గడించుచున్నాడు.

ది డాడ్లి గ్రహము 1 1/2 టన్ బస్సు

ఇదివరలో సరపరా చేయబడుచున్నవాటి కంటెను ఎక్కువ ఆర్డరులు వచ్చుచున్నవి.

ప్రస్తుతము తక్షణమే యివ్వబడును.

8

డాడ్లి గ్రహము మేలైన విడిభా
గములను మావద్దనుండియే
కొనుడు.

అడిసన్ అండు కో., లిమిటెడ్,

విడిభాగముల నిల్వ అధికము
గాగలదు.

ADDISON & Co., Ltd.,

BANGALORE.

TRICHINOPOLY.

MADRAS.

T. STANES & Co., Coimbatore.

GEORGE OAKES, Ootacamund.

శ్రీ వేంకటేశ్వరాయుర్వేదకళాశాల, బెజవాడ

1924 సం. జూన్ 4 వ లేడి తెరవబడును. నూతన విద్యార్థులు జూన్ 25 లేడిలోపల దరఖాస్తులనంపి జూన్ 4 లేడి కళాశాలకు రావలయును. కోరువారికి దరఖాస్తు ఫారములు కళాశాలానియములు పంపబడును. విద్య ఉచితము, భోజనాది సదుపాయములు విద్యార్థులే చూచుకొనవలయును. పాశ్చాత్యవైద్యనిపుణులచే అనాట మీ ఫీజులజీ మొదలగు శాస్త్రవిషయములుకూడ బోధింపబడును.

నోరిరామశాస్త్రి, కళాశాలాధ్యక్షులు, బెజవాడ

చిత్ర విచిత్రపు వసులకు పేరుపొందినది?

వద్యాణములకు, వంశీలకు ఉపయోగించునట్టి

కేంపులుచెక్కిన మోపు

ధర రూ. 40, రూ. 150 వరకు గలదు.

బంగారు, రత్నములు యిచ్చిన మజారిమాత్రము రూ. 15-25 వరకు అగును.

వద్యాణములు

సాదా రకము 10 ను 15 నువరకును ప్రేయవచ్చును.

మజారి రూ. 12లగును. గజలుగలది 15 ను 30 ను

వరకు చేయవచ్చును. మజారి రూ. 25-50 వరకుగలదు.

గవరము బంగారు, పేలైన మణులకు, రత్నములకు

పూచీనిచ్చెదము.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ;

172, ఫుటల మాఅందమైన క్యాటలాగు ధర రూ. 1-0-0. నగలవర్తకులు, 25, చై నాబజారువీధి, మద్రాసు.

తైరులధరలకు సంబంధించిన

ముఖ్య ప్రకటన

ధరలను తగ్గించుట ప్రపంచమునందు అంతటను

వాడుకలోనున్నది.

ఈవిగువ చేరాలుచేసిన మేముకూడ 15-6-24 నుండి మరల

తెలుపునంతవరకు

100 కి 25 వంతున

హిందూదేశమునందు తయారుచేయునట్టివారి ధరల

జాపితానుండి మినహాయించుటకు నిర్ధారణ చేసుకొంటిమి.

ADDISON & Co. Ltd.,

MADRAS

OAKES & Co. Ltd.,

MADRAS

SIMPSON & Co. Ltd.,

MADRAS

SPENCER & Co. Ltd.,

MADRAS

మావద్దనుండి కొనుడు—మీరాభము, హక్కువిషయమై

మేము తగు శ్రద్ధ తీసుకొనెదము.

నేలం

లోలోపోరుమును ప్రకటన

నేలం, జూన్ 16:—ఏజెంటుయొక్క ఉత్తరువులో లోలోపోరుమును యాదినవప్రకారము ప్రకటించెను:— ఏజెంటుయొక్క ఉత్తరువుచేత బొగ్గుపనివాండ్రతోను తదితరులతో సహా పనివాండ్రందరిని నేను పూర్వపుశీతములమీద చేర్చుకొనుచున్నాను. త్వరలో పనిలో చేరుమన్నట్లు వారు తెలియజేసికొనవచ్చును. ఇతరవర్తకులు ప్రకటించబడును. (అ.ప్రె) పనివాండ్రందరుపనిలో చేర్చుకొనబడిరి.

నేలం, జూన్ 17:— నిన్న ప్రకటించబడిన లోలోపోరుమును యుత్తరువువలన మొదటి, రెండవబొగ్గుపనివాండ్రును, యింజను కుభ్రముచేయువారును, ఫిట్టరులును, డిస్కెస్ నోటీసులు పంపబడినవాడను మొదలగునమ్మేదారు లందఱును యియందయమున లోలోపోరును వెళ్లిరి. వారందరును వారి వారిపూర్వపు శీతముల మీదను పొడనూర్చుప్రజలకు ఏజెంటు యేర్పరచినవరతులమీదను పనిలోనికి తీసికొనబడిరి. నిన్న సాయంత్రమున శమ్మేదారు లందరును ఒకయూరేసెంపు జరిపి నేటియందయమున అందరునుపనిలోనికి పోయిరి. నేలంలోలో షెడ్డుక్రొత్తపనివాండ్రు చాలమంది చేర్చుకొనబడిరి. (అ.ప్రె) వరదరాజులు నాచుడుగారి భార్యయొక్క.

ఉపన్యాసవిషయము

డాక్టరు వరదరాజులు నాయుడుగారి భార్యయొక్క యుపన్యాసమును గురించిన రిపోర్టును ఆ స్నేహియే పెడు ప్రెస్సు వారిచ్చిరిని యిదివఱా డాక్టరు వరదరాజులు నాయుడు గారు చెప్పియుండిరి. అట్టిరిపోర్టును మేమిచ్చియుండలేకతి యిప్పుడు ఆస్నేహియే పెడు ప్రెస్సు వారు మాకు చెప్పుచున్నారు. ఆ ప్రకటించిన రిపోర్టు ఆ ప్రకటించిన పత్రికలయొక్క విశేషాలనుండి వచ్చినట్లున్నది. ఆస్నేహియే పెడు ప్రెస్సు వారు రిపోర్టునిచ్చినారని చెప్పినందుకు డాక్టరు నాయుడుగారు విచారించుచున్నారని వారి నేలం విశేషి తంతి చేయుచున్నాడు. (అ.ప్రె)

లేకలా ఎద్దుపంచెము

ఉత్తరువు నుల్లంఘించుట

నేలం కొను సబుమేజిస్ట్రేటు వి. పి. సి. 144 సెక్షను క్రింద అరికిపాళయం అరుదాచరి చెట్టియారు సుబ్బాస్వామిశెట్టి యార్లమీద లేకలా ఎద్దుపంచెమును పట్టాపుహద్దులలో జరుప వద్దని ఆంక్షయుత్తరువును ప్రకటించిరి. వీరిద్దరును యి యుత్తరువు నుల్లంఘించిరి. (అ.ప్రె)

లేడి హబీబుల్లాగారి ఆరోగ్యవివరములు

ఉదకమండలము జూన్ 17:— లేడి హబీబుల్లాగారు శనివారము రాత్రినుండి మంచములో నుండి లేచుటలేదు. ఆదివారము సోమవారములలో ఆమెస్థితి మరింత చెడుదశలోనికి వచ్చి విషమించెను. డి. యం. అందు యన్. ఓ. కలనల్ స్క్రగీగారు లేడి అపాతికరీ రైటుతో కలిసి ఆమెకు మందిచ్చుచున్నాడు. నిన్న డాక్టరుగారు రోగికి మాడు యింజెక్షనుల నిచ్చెను. నేడు రోగిస్థితి చాలయభివృద్ధి గాంచినది.

సర్ హబీబుల్లాగారి స్నేహితులకారకు కలనల్ స్క్రగీగారు నేటి యందయమున లేడి హబీబుల్లాగారి ఆరోగ్యస్థితిని గూర్చి చాల యభివృద్ధి గాంచినదయి రోగికి స్పృహకలదని యు నొక ప్రకటనను గావించెను. (అ.ప్రె)

జ్ఞాన దీపిక

ఇది మతవిషయమైన తెలుగుపత్రిక. భగవద్విషయమందు భక్తిశ్రద్ధలుగలవారి కెల్లరకు సుపయోక్తముగానుండును. ప్రతిగ్రంథాలయమునందును పకనమందిరమునందును ఉండవలసివది. భక్తిజ్ఞాన కర్మమార్గములందలి సూక్ష్మవిషయముల చర్చించుచు, మహాబుఖలచరిత్రలు, ఆర్యవాక్యములు, అభ్యాసరహస్యములు మొదలగువిషయములతో నిండియుండును. సంవత్సరమునకు చందా రూ 2-8-0 లు. ఆరుమాసములకు చందా రూ 1-8-0 వలయువారు క్రింది చిరునామకు వ్రాయవలెను.

మేడూరి శ్రీరామమూర్తి

జ్ఞానదీపిక కార్యాలయము, విజయనగరం.

స్వాతంత్ర్య సంగ్రామము

[మల్లావర్ణముల వేంకటరామమూర్తి గారు, సాలూరు]

II ఖద్దరు భారణ

స్వరాజ్యనిర్మాణమున ఆర్థిక భాగ మతిముఖ్యము. ప్రభుత్వవిధానమున ఆర్థికస్థానమే ఆయువుసంజీవి. అది చేతజిక్కి వ్యయపరిపాదనలయందు స్వాతంత్ర్యాధికారమే రాజకీయాంధోళనపరమావధి. కాని యిప్పుడు ప్రభుత్వాంగములలో నొకటి యగుటచే రాజకీయస్వాతంత్ర్యము సంపాదించిననే అయ్యింది చేజిక్కును.

జాతీయోద్యమమందలి ఆర్థిక భాగము జాత్యుద్ధరణకును పరాధీనత తొలగించుటకును నిర్ణయింపబడినది. హిందూదేశము సకలసస్యపరిశోభిత మయ్యి సకలవిద్యాసంపన్న మయ్యి పరులపాలనలచే తనజీవితాధారములన్నిటికి పరులప్రాపు పొంద వలసి వచ్చినది. స్వరాజ్యమును పొందవలయునని ఆర్థికముగ స్వతంత్రులమై పరలప్రాపు తప్పి వ్యవహరింపవలయును. జీవితావ సరములలో నొకటియగు వస్త్రధారణకు సంపూర్ణముగ పరుల ప్రాపుకైదులచే బీదలమై అస్వతంత్రులమై మెలగుచున్నాము. అందుచే మహాత్ముడు వస్త్రనిర్మితమునకు సకలసౌకర్యము తీ దేశమునందు గలవు గాన వస్త్రధారణకు పరదేశములవంక జాడక స్వదేశవస్త్రములనే తయారుచేసి గరిష్ఠపరిమాణము. నిర్మాణకార్యక్రమమున “ఖద్దరు” స్వదేశవస్త్రధారణ ప్రోత్సహమును పహించియున్నది. విదేశవస్త్రబహిష్కారము స్వదేశవస్త్ర నిర్మాణముకొరకే కొరవడినది. మహాత్ముని బహిష్కారముత్రములన్నిటిలో నిట్లే నిర్మాణమిదియైయున్నది. మరియు హిందూ దేశమును వశపరుచుకొని జాత్యుద్ధరణ కథ్యంతరములు కలుగజేసిన పాశ్చాత్యనాగరిక తాభూతములలో యంత్రము లగ్రీస్థానము లైనవి. యంత్రములమూలమున చేతిపనులు కృశించి బీదరికమే గాక యంత్రములు పాశ్చాత్యవాహల వశమగుటచే పరాధీనతయు ప్రాప్తించినది. రాట్న సాహాయ్యమున చేతితో పడుకు ఆనాటిసన్నదారము ఈనాడు యంత్రము లైనను సాధింపజాలకున్నవను చరిత్రాంశమే పూర్వము వస్త్రనిర్మాణమున దేశస్థులకు గలవైపుగాను తలెత్తివెప్పుచున్నది. మూడువందల సంవత్సర కాలములో ఈకళ సంపూర్ణముగ నాశనమై దేవాంగులు- శాలీలు మొదలగు వారు పరదేశములపాలై తిరిగి ఈనాడు అడ్డానిపునర్నిర్మితము కొరగనే 6 వ నెం|| మూలతో ప్రారంభింపవలసి వచ్చిన విషయము పరాధీనత యంతరము అప్పెనో తేటపర్చుచున్నది. కావుననే దేశోద్ధరణ కత్యావశ్యక మగు “ ఖద్దరు ” మిల్లులపై తయారగునదిగాక చేతిపడుకునూలు చేతిమగ్గునుపై తయారగునది కావలయునని మహాత్ముడు నొక్కిచెప్పుచున్నాడు. అసహాయోద్యమ విధానములో బహిష్కారము, నిర్మాణము, రెండు భాగములుగ నుండి ప్రభుత్వస్థాపితసంస్థల నెట్లు బహిష్కరించి నూతన జాతీయసంస్థల స్థాపింపగోరబడియున్నదో అట్లు లనే విదేశవస్త్రబహిష్కారము స్వదేశవస్త్రనిర్మాణమున కనుసరముగ నూచింపబడినది. బహిష్కారోద్యమమున నెట్టి విహ్వలవామమున లేదు.

వస్త్రములకు సంపూర్ణముగ పరదేశములపై దేశ మధారపడియుండుటయు వస్త్రములకుగాను దేశము ఇచ్చటగల ప్రత్తిని పరదేశముల కంపి సం|| ర నకు 60కోట్లరూపాయలు విలువగల బట్టలదిగుమతిచేసి కడుబీదయగుచున్నది. ఈదేశమున సకలసౌకర్యములు వస్త్రనిర్మాణమునకు గలిగియుండియు పరదేశములపై నాధారపడియుండుట లజ్జాకరము. మరియు ఈ వ్యాపారమున పోషింపబడుజాతులు పనిలేక కూడులేక కూలికి నలసదేశములదాని బట్టరలసివచ్చెను. వలసభూముల భారతీయులు పశు బాములు మాన్వలయనన్నను దేశస్థుల నుద్ధరింపవలయునన్నను ఖద్దరు నిర్మించిధరించవలెను. ఖద్దరు ఇట్టి వ్యాపారములలో ఆదర్శప్రాయము. ఆర్థికస్వాతంత్ర్యమునకు స్వదేశవస్త్రనిర్మాణమే గాక స్వదేశవస్త్రపు లభివృద్ధిపరుచుటయు అవసరమే. స్వరాజ్యము ఖద్దరుధారణనే సంప్రాప్తమగుననుటలో గొప్పయర్థము గలదు. ఖద్దరుత్పత్తి కలవాటు పడితిమేని స్వదేశోద్యమమునకు సహాయపడుచున్నారము. ఇప్పుడు పూర్తి చేయగలిగితిమేని సంపూర్ణస్వరాజ్యమార్గము ఖద్దరువార మగుచును. స్వదేశీని గ్రహించినవార మగుచును. స్వయంసాహాయ్యమున స్వదేశోద్యమమును పెంపొందించి స్వరాజ్యమార్గమును బట్టుచును. మరియు చేతనిండ పనిలేక నిరుగు పొడుగుల హెచ్చుతగ్గుల నెంపుచు జాత్యంతరకలహముల

క్రంగుచున్న జాతులు పనికలిగి సాత్వికమార్గమును గ్రహింతురు. ఖద్దరుత్పత్తిని ఎన్నియో లాభములుగలవు. ఇందుకు ప్రయత్నములు కాంగ్రెసుజాతి బాహుళ్యముగ జనపబడుచున్నవి. కాని కాంగ్రెసు ఉద్యమము ప్రజలధర్మముపై నాధారపడి యుండుటచే ఈ కార్యము స్వతంత్రసామంతులు చేపట్టవలయునని కలకాలము కాంగ్రెసుజాతి నడిపించు నవపరముండుట తక్కిన యువ్యమజాతులకు నష్టము వాటిల్లును.

III వి కృత

మూడవభాగమున సాంఘిక ప్రచారముపై వెంటికినీ తీసి పోవునదిగాక యువ్యమవిజయమునకు ప్రాజాధారమైనది. సాంఘిక మన ప్రత్యేకసంఘములందు ఆచారవ్యవహారములలో నవసరమని తోచబడు సంస్కరణవిధానముని యిచ్చుట భావింపజనదు. ఆచారవివరవ్యవహారములలో గాని, సంఘముల పరస్పరసంబంధ భాంధవ్యములలో గాని మార్పుగోరుట రాజకీయోద్యమవిధానమందు చేర్చజాలము. ప్రస్తుతవిషయ మేమనహిందూ దేశమునగల సకలజాతులు, సకలమతములవారును, ఒకేవిధానమునకు లోబడి, యు ద్య మ ము నొకేవిధముగనడిపి సంపాదించు స్వరాజ్యము తమస్వతంత్రస్వత్వమునుగోల్పోకనే సర్వసామ్యప్రాతినిధ్యమును పొంది సంచరింపవలెనన్న సంఘభావము కలిగి మెలగవలయును. అందుననే గాంధీమహాత్ముడు హిందూ మహమ్మదీయు, సిక్కు, పార్సీ, క్రైస్తవ మొదలగు సకలజాతుల సమ్మేళనము కలుగనిదే స్వరాజ్యము సంపాద్యముకాదని చెప్పి అట్టి సమభావమునకు సంభవించుచున్న అవాంతరములకు అపరిమితదుఃఖితుడగుచున్నాడు. స్వ రా జ్య ము న సకల జా తు లకు సమానస్వతంత్రత నొసగునదే స్వరాజ్యము. హిందువులు తక్కినజాతులయందుగాని, మిశ్రసంఖ్యాకు లగు తక్కినవారు హిందువులయందుగాని యెట్టి అవమాన దురహంకారములు కలిగియున్నను స్వరాజ్యస్థాపన సాధ్యమకాదు. స్థాపిత మైనను దేశమున ఆశాంతిప్రబలి అశుభవమునకు రాజాలదు. పరదేశీయు లీదేశమున వ్యాపారసంబంధముగాని, రాజ్యసంబంధముగాని కొంతకాలము నివసించువారికి సహితము స్వతంత్రము నేర్పచ్చయు నొసగిననే స్వచ్ఛందస్వరాజ్య మగును.

ఈసమ్మేళనము 1921 సం||రంలో మహాత్ముడు తన యజ్ఞ నొసంగినంతనే కుదిరియుండెను గాని అప్పుడు నిలుకడ లేక ఆతడు కారాగృహస్థు డగుటతోడనే చీలిపోయియుండెను. ఈ సమస్యపరిష్కారము దేశవాసులమనముల నాందోళన పర్చుచున్నది. జాత్యంతరకలహములు వైచమ్యములు పెరిగెను. నాడుకులు చింతించి చివరకు జాతీయసంయోగమునకు “Pacts” సమ్మెలు కావలయునని రాజీనామాసంయోగపట్టి కలను తయారుచేసిరి. ఇవియు జాతుల సంఘట్టిపరచుటలేదు. అచ్చటచ్చట తేరుచున్న కలవరముల నణపజూచుచున్నార. కాని ఫీరపరిష్కారము గమనింపలేకున్నారు. జాత్యుద్ధరణకు, స్వరాజ్యయోగ్యతకు అత్యవసరమైన యీ సమస్యను పరిష్కరించుటయే తన మొదటికర్తవ్యముగ పెట్టుకొని మహాత్ముడు సకల జాతులనాయకులతో సంప్రతించుచున్నాడు. ఎట్టి యొడంబడికలన్నియు యీసమ్మేళనమును ఫీరపరపవలను కాన్పింపకున్నది. ఇప్పుడు కాలానుసరణి ఒండొకలయొడ చూపబడు సోదరభావముననే కుదుటపడవలయును. బ్రిటీషు రాజకీయవేత్తలు తమరాజ్యము సంస్థాపించుటయు పరిపాలించుటయు ఒండొకలయొడ భేదభావము లుత్పన్నముజేసియే చేయుచున్నారు. వారి విధానమంతయు “Divide at Empera విభజించిపాలించుట” యను నూత్రముపై నాధారపడియున్నది. వారీనూత్రము నీనాటికిని పొటించుచునే వచ్చుచున్నారు. వారి యధికారకాంత్య వారిని విడువనంతకాలము యీనూత్రము మార్పు జెంపెను. వారలులు హెచ్చరించిచూపించు నాతలకు లోనై జాతు లొకటై నొకటి పోటికి బోవుచున్నవి. అధికారసభ్యయందలి ప్రాతినిధ్యముకొరకు వారి యుద్ధోగములకొరకు అక్షేపించుచుండుటనే యీకలహము లంతరింపకున్నవి. కాలగతిని రావలసిన మార్పు వచ్చుచునే యున్నది. ఎంతకాల మిప్రభుత్వవిధానము మార్పుచేంజోయుండునో అంతవర కీయోద్యోగసలంతమొందవు. ఈవిధానముపై విముఖత గలిగి స్వరాజ్యోద్యమము సాగుచున్న కొద్దియు సమ్మేళనము సమకూరుచుండును. అందుకొర కంతులేని ఆలోచనలు సల్పుచు కాలయాపనముచేయుట యువ్యమబలమును తగ్గించుట యగుచున్నది. కావున నీసమ్మేళన మత్థావశ్యక మగునదియైనను అనవసరచర్యల మునిగి తెచ్చుగానక తెప్పవిడుచుట యగుచున్నది. ఉద్యమప్రచారమును సాగించుటయే దీ ని ని సాధించు మార్గము గ గన్పించుచున్నది. మరియు నీ అల్ప సంఖ్యాకులకు యొక ఆను

మానము బాధించుచున్నది. స్వరాజ్యోద్యోగనయందు వారికెట్టి స్థాన మిచ్చుచున్నను స్వరాజ్య సంపాదనానంతరమున వారికెట్టి ప్రాతినిధ్యముండునో యనుసంశయము వారికిగలదు. అందుకొరకే స్వరాజ్యమున కెట్టిదైయుండునో, అందు సకలజాతులవానికిని యెట్టిప్రాతినిధ్య మొసంగబడునో నిర్ణయింపవలయు నని కోరుచున్నార. ఈ యవసరము తీర్చవలసినబాధ్యత కాంగ్రెసునాయకులపై గలదు. కాలక్రమమున జనగణనివకార్యములను త్వరితగతినీ సాందించుట దుస్సాన్యము గాకున్నను సహజము కాజాలదు. దేశపరిస్థితులందుకొరెహర్యలుననుజ్వయత్తియున కొంతలేక కొంతకాలచక్రమునకు విడువవలయును. మానవ స్వభావమును సంపూర్ణముగ మార్పుట మానవునకు దుస్సాన్యము. అట్లుని యీసమ్మేళనమునకు తగుప్రయత్నములు మానరాదు. కాలమానమున గలుగుచున్నమార్పులే ఈసమ్మేళనమును సహజ దృఢత్వమున స్థాపింపగలవు.

IV ఆస్పృశ్యతా నివారణ

సాంఘిక భాగమందలి నిర్మాణకార్యక్రమములలో ముఖ్య విషయము మరీయొకటిగలదు. అప్పుడు ఆస్పృశ్యతానివారణ. ఆస్పృశ్యులను నొకతెగవారు హిందుజాతులలో గలరను విషయ మిశతాబ్దమున లజ్జాకరము. మూడవశతాబ్దమున గోరుచు నుద్ధవించిన మహాత్ముడు ఈసమస్యను పరిష్కరింప గోరుట 20వ శతాబ్దమందు ప్రపంచమున కలుగుచున్నమార్పులలో ఇది యొకటియని చెప్పవచ్చును

ఈసమస్యను చర్చించుటలో కొంద రీతెగ ఎట్లున్నదించెననియు, ఆస్పృశ్యులగుటనుగూర్చియు చర్చింపజూచుచున్నారు. చరిత్రాంశములు చర్చింప నవునరకు కనజాలము. జాతీయతను పరీక్షింప ననువులేవు. వీ రెట్లున్నదించి, యెట్లుస్పృశ్యులైనను ఈనాడినమస్య కాలమానమున వివరీకమై పరిష్కారము గోరుచున్నదిగాన నిరసింపజాలము. స్పృశ్యియందలి మానవజాతులలో నొకతెగవారు ఆస్పృశ్యులగుట స్పష్టికర్తవ్య నిరసింపబడుచును. వీరినితెగ అగ్రజాతుల నీచభావమున తేటపర్చుచున్నది. శాస్త్రానిశాస్త్రీయముల జూచు లే! ప్రాపంచిక స్పృశ్యియందు గల వైధివ పశుభవించుటకు గాని, సర్వసహా చక్రమందలి స్వతంత్రతవనమునకు గాని, వీరి నత్యంతరకెట్టిసట్టి హక్కు సాహసములే జాతి కెట్లుగలవు? ఆస్పృశ్యత హిందూమతమున నొకభాగము కాదనియు, అట్టిదేయని యెవరైన నిశ్చయింపగలిగినచో “తా నట్టిమతమునకు చెందిన హిందువుడను కానని” చెప్పకొనవలసియుండు ననియు గాంధీమహాత్ముడు వాదించెను.

ఆస్పృశ్యతా దోషము పలుకారణములచే నాజాతుల కర్మదాయక మగుచున్నది. మత, సాంఘిక, రాజకీయాధికముగ న న క్క ము లు గ ల వు. మ త వి ష య ము గ వీ ర స్పృశ్యులగుటంజేసి వీరిక మతస్థులని నిశ్చయింపజాలరయు, తెలిసి మూఢులయ్యి, భక్తిశ్రేణులు గల వారయ్యి, పూజార్హతెట్టియు వారు వైచమునకు మారులగుట యేగాక పరదేశభావనకు లోనై పరమతముల జేరుచున్నార. సాంఘికముగ వారస్పృశ్యులగుటంజేసి తక్కువగల సగ్రజాతులతో నంటుకొని ప్రత్యేకప్రవర్తన కలిగియున్నారు. వీరి సాంప్రదాయములు, ఆచారములు, అభ్యాసములు, వారికబ్బటలేను. వారి యలకడులు మనకీనాడు ఏహ్యము లైనందుకు కారణము అగ్రజాతుల యుదేక్షయే. వారికిగల కఠిన్యతను, నాతికలతవనగోమాంసభక్షణ, వారిని ములో చెచ్చుకొని సహజముచ్చిన సహజ మార్పుసాంధ్యము. ఆగ్రముగాగల యనర్థములు మొందు. వారు భూములు సాగుకేయు నవతులుగాని, కూడేసి కొను అవకాశములుగాని చాలతక్కువ. బలవంతులు, బుద్ధివంతులయ్యి, వారికిట్టి అవకాశములు లేకుండుట వారస్పృశ్యులగుటయేగదా! ఇకరాజకీయముగ పరిపాలనాసంఘములందుకూడ వైకారణములే వారికి స్థానములేక యుండెను. వారిహక్కులను కాపాడుకొను స్వతంత్రీత వారికి లేకుండుట వారిని స్పృశ్యింపిన వానిని మోసగించుట యగుచున్నది. ఈవైకారణము లన్నింటిచే వారు కడుబీదవై విద్యాగంధములేక మానాభీమానులకు దూరమై పనిన రించుట తలపించుచున్నది. కాన నీసమస్యను పరిష్కరించుటలో నెన్నిప్రయత్నము లేని సలపవలయును.

ప్రస్తుత మిసమస్యను పలువిధములుగ నర్థముచేసికొని దేశస్థులు ప్రవర్తించుచున్నారు. గాంధీమహాత్ముడి సమస్యను దైవియటలో తనయుద్దేశము పలుమారులు తేటపరచియుండెను. దైవిపరింపబడిన యనగోరులను తొలగించుటకును, స్వరాజ్యోద్యోగనలో వారికి తగినభాగమిచ్చి రాజకీయముగ హిందూ జాత్యంతర్యాగులగుటచే వారికి సమానసామ్యము నిచ్చుటకును, జా

ధీర్ధిలో హిందూ మహమ్మదీయ వైషమ్యములు

కేంద్ర సంఘమున సంగతులు

కాంగ్రెసు నాయకుల తీవ్రప్రయత్నములు

డాక్టరు అన్నాగారి ప్రకటన

ధీర్ధి, జూన్ 17:— ధీర్ధిలో ప్రస్తుతముగల హిందూ మహమ్మదీయ వైషమ్యముల తొలగించుటకు కాంగ్రెసుకమిటీ వారు దీనికొనిన చర్యనుగురించి ఆసానియేటెడు ప్రెస్సు ప్రతినిధి అన్నాగారితో సంభాషించగా అన్నాగారు, ప్రస్తుత వైషమ్యములకు గల కారణములను క్లుప్తముగ వివరించి తాము దీనికొనిన చర్యనుగురించి ఈక్రిందివిషయముల చెలిపిరి.

పుట్టుపూర్వములు

పంజాబులోను, సంయుక్త పరగణాలోను, హిందూ మహమ్మదీయ విరోధములకు కారణములైన కలహములయొక్క ఫలితములు ధీర్ధి ప్రజల హృదయములలోనికి గూడ ప్రాకి, బహిరంగపరస్పర అవిశ్వాసము రూపమున పరిణమించెను. ప్రజల మనస్సు లట్టి పరస్పరానుమానస్థితియందున్న స్థితియందు బాలనను, మనుష్యులనుబలవంతముగావారున్నారను వార్త పత్రికలలో ప్రకటింపబడగాజూచి వానికోలోబడిపోవుచుండిరి. పత్రికలలో ప్రకటింపబడు నిట్టివార్తలచాలవరకు కల్పింపబడినవేగాని నిజములుగావు. స్వల్పముగ యదార్థమున్నను, ఆవి పత్రికలలో చాల అతిశయోక్తిగ వర్ణింపబడుచుండెను. అందుచేత నది ప్రజలలో కొట్లాటలుగా పరిణమించుననుభయము వ్యాపించియున్నది. ఈభయ మిప్పుడుగూడ ప్రజలను కలర పెట్టుచున్నది. దీనికితోడు, ఇరుమతములలోను చాలమంది దుర్మతులును, స్వార్థపరతతో, ప్రజల మతద్వేషములనుపయోగించుకొని, ఒకసంఘమువారివద్ద మరియొకసంఘమువారు కొనరాదనియు, ఒకరితోనొకరు ఎట్టి ఆర్థికసంబంధములును పెట్టుకొనరాదని ప్రోత్సహింప గడసిరి.

కేంద్ర పంచాయితీ సభ

నిన్న సాయంత్రము, స్థానిక కాంగ్రెసుసంఘమువారు, డాక్టరు అన్నాగారి యధిపత్యముక్రింద, హిందూమహమ్మదీయమతనాయకుల సమావేశమునుజరిపిరి. ప్రస్తుతమున్న కాంగ్రెసు హిందువులనుబోధనకు, పట్టుములోని, రెండుమతసంఘములనుండియు చెరిముగ్గురు ప్రతినిధులను ఎన్నుకొని, కేంద్రపంచాయితీసభ యనుపేర నొక సంఘమును స్థాపింపవలెననియు, జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘాచ్యక్షుడగు హాకీం అబ్దుల్లానుగా రధికారరీత్యా సీసంఘమున కధ్యక్షుడుగ నుండవలెననియు ప్రైసభయందు తీర్మానింపబడెను. మనుష్యులపై దౌర్జన్యమునెరపిరనియు, బలవంతముగా లాగునిపాయరనియు వ్యాపింపజేయుటకు అతిశయోక్తులను వార్తలను విశ్వసించి కొట్లాటలకు దిగవలదనియు, అట్టివిషయములను వెంటనే కేంద్రపంచాయితీ సంఘమువారి కేంద్రపవలెననియు, వారావిషయములను విచారించి పరిష్కారముల నొనర్చురనియు, డెబ్బపురు, 150 మందినాయకుల సంతకముతో పొష్టర్లనుండించి పట్టణముంతటను అంటించుటకుగూడ ప్రైసభయ తీర్మానించిరి. ప్రజలలో కలహమును గలిగించి ఉద్దేషమునకు పురికొల్పవార్తలను ప్రకటించుటలో చాలజాగ్రత్త, పరిశీలనను నుపయోగింపవలెనని వార్తాపత్రికలను, అందుముఖ్యముగ దేశీయవార్తాపత్రికలను శత్రుకావిత్రేకులను గోరుటకుగూడ సభవారు తీర్మానించిరి. ఒంటిరిగా పెట్టుచున్న స్త్రీలను, పిల్లలను రక్షించుట, సయమైనప్పుట మొదలగు కార్యములనొనర్చుచున్న హిందూ సంఘములును, మహమ్మదీయసంఘములును, ఇకవిూద సరాసరి నీకేంద్రసంఘమువారిక్రిందనే పనిజేయుదురు. అట్టి స్త్రీల యొక్క మతమును గురించిన వివాదముల నీకేంద్రసంఘమువారు విచారించి తీర్పులు జెప్పెదరు. అట్టి తీర్పులు తుదిపరిష్కారముగ నెంచబడును.

అన్నాగారి నమ్మకము

కాంగ్రెసువారు గావించిన ఈయేర్పాటులు జయప్రదములగునాయని ప్రశ్నింపగా అన్నాగారు, ఆప్రయత్నములు జయప్రదములగునను నమ్మకమును చెలిపిరి. పట్టణములోని హిందూమతసంఘములను, మహమ్మదీయ మతసంఘములను, కేంద్రపంచాయితీసంఘము నంగీకరించి వారి తీర్పును తుదిపరిష్కారముగ నెంచెదమని వాదన మొనర్చిరి. అంతేగాక ఆ సంఘముల నలంకరింప కేంద్రసంఘముక్రింద పనిజేయును. ఇట్టి వార్తలకు కలవరము గలిగించు పాడ్డింగులు పెట్టకుండుటకును,

పాఠకులకు, కాంతి, అన్యోన్యముల విలువనుగురించి నచ్చజేయుటకును ముఖ్యములగు వార్తాపత్రికాధిపతులు వాదన మొనర్చిరి. ఇరుపక్షములలోను గల ముఖ్యులగు నాయకు లిట్టి వాదనముల నొనగుటచే, ఈ విషయమున పరిశీతు లభివృద్ధిచొందునను నమ్మకమును జనింపజేయుచున్నది.

అహమ్మదాబాదులో ఆఖిలభారత జాతీయోపసంఘము సమావేశమైనపుడు ధీర్ధిప్రతినిధులు, తమకార్యములను గురించి మంచి వివరములు డెలుప వీలగునని ఆశించుచున్నాను.

“హిందూమహమ్మదీయ మైత్రికి ధీర్ధియే ఇదివరకు ఇన్స్పానమయ్యెను. అట్టి అన్యోన్యభావమును తిరిగి నెలకొల్పుటయందు తిరిగి ధీర్ధియే నాయకత్వము వహింపవలసి ఎవరెంచగలరు.” (అ|| ప||)

అల్లయన్న బ్యాంకు మోసపు నేరము

విచారణ ప్రారంభమైనది

అలహాబాదు జూన్ 17:— నేడు అలహాబాదు నెషన్సు జడ్జి డి. సి. హంటరు గారి యెదుట సిట్టా అల్లయన్న బ్యాంకును మోసము చేయుటకై కుట్రబన్నినందులకు గరెమ సాధముఖ్యురీ థిరీజ్ చంద్రపాలు హిందేభూషన్ ఘోషుల యొక్క విచారణ ప్రారంభమైనది. ముగ్గురు ముద్దాయిలను ప్రెంచి చంద్రనగర నివాసులు. అప్రూచరు పి. యన్. ముఖర్జీ బ్రిటిషు చంద్రనగర నివాసి. బి. ఎల్. నెహ్రూగారు ప్రభుత్వము తరపున న్యాయవాదిగానున్ను, మెస్సర్సు హెచ్. యం. రాయ, సి. కార్తాం ఘోష పి. యన్. ఘోషగార్లు మొదటి యిద్దరు ముద్దాయిల తరపునను కలకత్తా యన్. నేనుగారు మాడమముద్దాయి తరపునను పనిచేయుచున్నారు. అల్లయన్న బ్యాంకుయొక్క అలహాబాదుశాఖవారుపయోగించుచున్న క్రెడిటుఅక్కౌంటు ఫారములను ఒకగుమాస్తాద్వారా సంపాదించి ముద్దాయిలు వానివీడ వ్రాయవలసి నవి వ్రాసి ఏజెంట్లవారును పోస్టికిచేసిరిని కిర్యాది చెప్పెను. అగ్రా, గ్వాలియరు, మిరట్సు, ధిల్లీలలో నున్న బ్యాంకుశాఖల నుండి డబ్బును తీయవలెనని ముద్దాయిలు యేర్పాటు చేసి కొనిరి. గ్వాలియరులో రు 4000/- తీయబడెను మిరట్సు శాఖనుండి రు 17500 ను డిల్లీనుండి రు 5200 ను రు 12000/- తీయబడెను. ఈ మొత్తమును ముద్దాయిలు తమలో పంచుకొనిరి. లాండుకు బ్యాంకు నేరసంబంధమున ముద్దాయిలు అరెస్టు కాబడిరి. మొదటి ముద్దాయి తాను నిర్దోషివనెను. విచారణ జరుగుచున్నది. (అ|| ప||)

భంజుదొంగల గుంపు

మరణశిక్షలు - కఠినశిక్షలు

అల్లాబాదు, జూన్ 17:— చాలకాలము కుమాను ప్రజలను బాధపెట్టిన భంజుదొంగల గుంపులోని సుల్తానును, వానిసహచరులను మరికొంతమంది బండిపోటు గాంధ్రును, చేసి కొన్న అప్పీలును అల్లాబాదు హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి యును రీవు న్యాయమూర్తియును స్ట్రోన్గేజేసిరి. తుపాకులు మొదలగు ఆయుధముల నుపయోగించి హత్యలు జరిపిన రెండు బండిపోటు నేరములలో 3 మంది ఖైదీలు మరణశిక్ష విధింపబడిరి. గుంపు యెరగొట్టబడినది. పెన్షన్లో డ్యూటీలో నుంజబడిన యంగుగారు అరెస్టులను జరిపిరి.

మొదటి నేరములో సుల్తాను మీదను మరయొకని మీదను విధింపబడిన మరణశిక్షలు ఖాయము చేయబడెను. తక్కినవారిమీద 10 సంవత్సరముల కఠినశిక్షలకు మార్పుడెను. రెండవ నేరమున సుల్తాను మీదను మరొకరు మీదను విధింపబడిన మరణ శిక్షలను ఖాయము జేసి న్యాయమూర్తులు, వీరు దాడుగామైన హంతకులనుటకు నందియును, వీరు చేసిన ఘోరకృత్యములకు మరణమునకంటె సులభమైన శిక్ష లేవనియు చెప్పిరి. (అ. ప.)

అల్లాబాదులో యెండవత్రివ్రత

మన జును చనిపోవుట

ఎండజేమిచే కొంతమంది యిచ్చుట వడచెప్పితగిరి చని పోవుచున్నారు. అట్టివారిలో ముసలివాడై వర్తకసంఘము నకు చెందిన టి. జె. మెర్సర్గిగా రొకరు. వీరు మెస్సర్సు మెర్సర్స్ అండు కంపెనీకి అధిపతులు. (అ. ప.)

లాహోరు

భౌద్ధరీక రెస్సి నోట్లనేరము

లాహోరు, జూన్ 17:— భౌద్ధరీక రెస్సి నోట్లనేరము లో నేడు నెషన్సు జడ్జి టూమ్సంగారు తీర్పు చెప్పిరి. 17 గురు మహమ్మదీయులు నేరువేయ విలువ గల కరెన్సీనోట్లను భౌద్ధరీ చేసి రేతములో వ్యాపింప జేసిరి. న్యాయమూర్తి ముద్దాయిలు నేరస్థులని కనుగొని 14 నుండి 2 నుండి 7 సంవత్సరములవరకు కఠిన శిక్షను ప్రతివానికిని రు 100 జరిమానాను విధించెను. ముగ్గురినివదలి జేసెను.

హిందూ మహమ్మదీయ దొమ్మి

అపి వేయబడినది

నిన్నటిరాత్రి లాహోరు నగరమున మరణిషయ మైన పోట్లాటలోనికి మారమసిన దొకటి సమయమునకు పోలీసు సబు యినపెక్టరును కొంతమంది హిందూ మహమ్మదీయ ప్రముఖులును అడ్డవడుటచేత ఆగిపోయెను.

కొంతమంది మహమ్మదీయవిద్యార్థులు నగరములోని యొక వీధిలో శివుని విగ్రహమును అపవిత్రము చేసి దూషింపుచుండిరి. అందుపై అచ్చటనున్న హిందువులు అట్లు చేయవద్దని అభ్యంతరపెట్టిరి. ఇదియొక చిన్నపోట్లాటలోనికి దిగెను. ఈవిషయమునకు అచ్చటి కొన్ని వార్తాపత్రికలలో మంచి ప్రాముఖ్య మియబడుచున్నది. (అ|| ప||)

పంజాబుశాసనసభ

లాహోరు, జూన్ 17:— అగ్రస్తు, సెప్టెంబరు, అక్టోబరు నెలలలో జరుగు పంజాబు శాసనసభలు ఆగస్టు 21వ తేదీతో ప్రారంభమగును. (అ|| ప||)

యూనియన్ బ్యాంకు

అల్లాబాదు, జూన్ 17:— ఇచ్చట బంగారీయులలో వ్యవహారము జరుపుచున్న ఒకచిన్న బ్యాంకు యూనియన్ బ్యాంకు లిమిటెడు అనునది తలుపులు మూసెను. లోపల డైరెక్టరులసాధారణసభ యొకటి జరుపబడెను. (అ|| ప||)

బొంబాయిలో వగములు

డెవలపుమొంటు ప్రాజెక్టు కొట్టుకొని పోయినవి

బొంబాయి జూన్ 17:— కొన్ని బొంబాయి డెవలపు మొంటుప్రాజెక్టు నిన్ను వర్షమునకు ఫలితముగా సముద్రమువలన కొట్టుకొనిపోయినవి. చాపాతీలో రాకపోకలు ఒకమాదిరిగా జరుగుచున్నవి. హార్వోడ్డంతయునికా నీటియముగానే యున్నది.

రైలుబండ్లనడుచుటలేదు

ఈయమయమున కుంభవర్షమునకు ప్రక్కప్రాంతముల నుండివచ్చు జి. బి. టి. రైలుబండ్లు ఆగిపోయినవి. వాతావరణ మింకను జబ్బునీటిలోనే యున్నది. (అ. ప.)

గుజరాతు ప్రభుత్వ కళాశాల

విద్యార్థులు ఎక్కువగా వచ్చుచున్నారు ఏమి చేయుటకును తోచుచున్నది

అహమ్మదాబాదు, జూన్ 17:— ఈస.వత్సరము గుజరాతు ప్రభుత్వ కళాశాలలోనికి విద్యార్థులు ఎక్కువగా వచ్చుచున్నారు. సాధ్యమైనంతవరకు అందరిని చేర్చుకొనవలెనని ప్రయత్నించుచున్న యంతమందివిద్యార్థుల నెట్లుచేర్చుకొనవలెనో అధికారులకు తోచుచున్నది. ఈయెరుసంవత్సరములలో ఆసహయోగ్యమును తీవ్రముగా నున్నప్పుడును గాంధీగారు జాతీయ కళాశాలను స్థాపించినప్పుడును యంతయెక్కువగా యెప్పుడును రాకెడు. (అ. ప.)

వరదలవలన యినువదారి చెడిపోవుట

చిట్టిగాంధ, జూన్ 17:— “195 వంతెనవద్ద 8/19 మైలుదగ్గర భాటీయా రీ కామింగ్లేవనులవద్ద వరదలెక్కువగా వచ్చుటచే యినువదారి చెడిపోయినది. ఇంకా 48 గంటలవరకు సామానులను మనుష్యులను యివినినుండి ఆరుకు జేరవేయ వలసివచ్చును” అని మాకు కంటిచ్చినది. (అ. ప.)

స్థానిక వార్తలు

చెన్నపురి ఆరోగ్యము:— జూన్ 14 వ తేదీలో

అంతమయ్యేవారమునందు మరణములన్ని సాటునకు వెయ్యింటికి 41.8 వాగి నుండెను. అంతమయ్యేవారము 37.9 వాగి నుండెను. 8 నుండి పోయినవచ్చి 4 రు నుండించిరి. కల రునలన ఒకరు, యిగ్గ జాగ్రత్తములచేత 28 నుండి మరణించిరి.

చెన్నపురి అన్నదానము:— మైసూరు

జాగ్రత్తవచ్చి గారు యిగ్గవ విరాళములను సహజమునందు అన్నదానము జరుపుటకై సంవత్సరాంతముగా నందుకొని రి:— ఎం. అంజులెలం మొదలయ్యునగు 1930 సం॥ చైర్మిం పుటకు రూ 500 బాండులు 6 0/0 వడ్డీగలవి. గవర్న మెంటు చేపరు రూ 500, 3.0/0 ఆర్.పి. దొరస్వామి మొదలయ్యు నవ్వనుంకి. 1932 సం॥ రూ 100 బాండు 6 0/0 కలవల శ్రీరా ములచెట్టివ్వనుంకి.

రాకపోకలు:— గవర్నరుగారు గోపను ప్రభువు

పై నేటు వెక్రటరీ కార్నను స్వితుగారితో యితరులతోను నేటి ఉదయం 8.30 గంటల మెట్టుపాల్యం మెయిలులో చెన్న పురి వెచ్చియుండిరి.

విద్యాశాఖ డైరెక్టరు ఆర్. లిటిల్ హేల్సుగారు సిల్లా నుండి నేడు వచ్చిరి.

బాప్టిస్టురాజుగారు, టి. మరుదవనం పిళ్ళేగార్లుగూడ నేడు వచ్చిరి.

నిన్న రాత్రి కొల్లెంగోడు రాజుగారు ఉదకమండలము నకు, పూర్వపు కన్నరేవుకు వెలుపాడుగారు కోయంబత్తూరు వెళ్ళును, నిన్న రాత్రి బోయిరి. శిరోమణి గురుద్వారా సంఘా ద్యక్షుడు మెహతలుసింగు సోదరుడు డా॥ జెయమతు సింగుగా రు నిన్న రాత్రి అమృతపర బోయిరి.

మాంటురోడ్డు హత్య

కేసు విచారణ

చీఫ్ ప్రెసిడెన్ట్ మెజిస్ట్రేటుగారు ప్రైవేటు విచారణ నుకల నేడు ప్రారంభించిరి. ఈ కేసునందు ముద్దాయి ఫ్రేంఛి మోటారుపనివాడు రాజమాణిక్య మను ఎంతైన వెకిలుకంపెనీ ప్రోప్రయిటరు. మేసెల 20 వ తేదీన వై రాంజంగుబహదూరు పిళ్ళిలో ద్వగృహమునందు హత్య జేయించెను. హత్య విషయ చూచి యిదిగడ ప్రాంతంబడినవి. ముద్దాయిగవున సమ్య గు ఇమానుగారు మోక్షోద్ధ్వకేయ నాడించెను. పిట్టి వాలీసుగూ రువ్వంబు ౯. ౩. ౩. పున్నాభం రా వ్రాసిహృదయ కుదుర్చిరి. ప్రాసిహృదయ తోపు మాడనాపీ గురుస్వామి నాయకమగారిల్లు సాత్యముడేపిరి. ఆయన మానీ జరిగిననా టిరాత్రి ఆయింటికి యెరుగుగానున్న యింటిటకునై మువ్వ రున్నే హితులతో కూర్చునియుండెను. కొంతసేపటికి యిరువురు తెల్లవా రిగల ఒక రిక్తాబండి ఆయింటికివీపును నిలిచెను. రిక్తావాడు రాజమాణిక్యమగారిమేడ గదితలుపుకొట్టెను. రాజ మాణిక్యము తలుపుదీసి, ఇది న్యభిచారముగృహము కాదని జెప్పెను రిక్తావాని తరుముకొనివచ్చి చెంపలువాయించెను. వా నికి చెప్పియితరులు చూచి తెల్లవారుగూడ పరుగెత్తిపోయిరి. పిదప రిక్తావాడుగూడ బోయెను. రాజమాణిక్యమగారింకను కొద్దువైనుండగ నే ముద్దాయి మేడవైనుండి ఇంగ్లీషున నేమా యనెను. రాజమాణిక్యము మేడమీదికిబోయెను. కొంతసేపటికి ప్సని వినవచ్చుటచే సాక్షియు, స్నేహితులు ఆమెడవైబోయి యుద్దాయి, రాజమాణిక్యము గొట్టుకొనుమండగాచూచిరి. వెంట నేమద్దాయి బోనికిబోయి కత్తియొకటి తెచ్చి రాజమాణిక్య మును పొడిచెను. ఆయనక్రందబడెను. మాణిక్యంగారి గాయ మునుండిరక్తప్రవాహముపారుమండగా ముద్దాయిలోనికిబోయి రులుపువేసికొనెను.

సాక్షికి క్రాసుపరీక్ష జరుగుచున్నది.

గాంధీ పూజా నిధి

చెన్నపురిలో వాకాటి కృష్ణమూర్తి గారి

ద్వారా వసూలు అయిన విరాళములు

గోవిందరాజుల సంకల్పేంద్రరావు పడమట బెజవాడ	3.0.0
వాకాటి కృష్ణమూర్తి గారి మూర్తి తుప్పయ్య	1.0.0
	4.0.0

శిశుపోషణవిధానము

చెన్న రాజధానిలో

ఒక చ రము జరిగిన ప్రదర్శనములు

ప్రభుత్వసానుభూతి

చెన్న రాజధానిలో 1924 జనవరి 14 మునలు 19 వ తేదీ వాతను అన్ని వందలములలోను శిశుపోషణమును గూర్చి యా, ఆరోగ్యవిధానమును గూర్చియు సచిత్రముగ ప్రదర్శన ములకాపి మొదటిసారియైన జరుప్రదర్శనము జరిగినటుల ఆరో గ్యశాఖాధికారి నివేదనమునందు దెల్పినవానికి ప్రభుత్వమువారు సంతోషమును దెల్పుచు నభినందించు చున్నారు. గుంటూరు, నీలగిరి జిల్లాలలో మాత్రమీ యుత్సవములు జరుప్రదర్శనముగ జరుగ నటు దెలుపబడినదిపట్టణములలోకన్న గ్రామములందు శిశుపోష ణోద్యమమునందెక్కుకాభిరుచిజాతుటభనూచకము. ఆరోగ్య మును కాపాడుకొనుటకు గూర్చి అనేకమార్గముల ప్రచారము జేయబడెను. ఆవిషయముల గూర్చి మ్యాజిట్రులంతరు సహాయ మతో చిత్రములకాపియు, లేకుండగూడ ఉపన్యాసము లీయ బడెను. కౌశల్యములు పండివెట్టబడెను. ఇదంతయును ఆరో గ్యాభివృద్ధి మూలములను ప్రజలకు దెల్పుటకే, ఆ రోగ్య మును కాపాడుకొను బాధ్యత ప్రతివానికి నుండవలెనను భావ మతో నీపనిజేయుట ప్రశంసార్హము. వీధులను ఇండ్లను యొక రికిని దెలియకుండ కుభ్రముగ తుడిపించి జాతుటనలను ప్రజలకు ఆరోగ్యమున నేమా బాగుగ దెలిసెను. 150 వోట్ల శిశువులకు దృష్టి రోషభయ మున్నను ప్రదర్శనము గావింపబడెను. 10 వేలమంది శిశువులు ప్రదర్శింపబడి బహుమానము లీయబడెను. తల్లులు పిల్లలను దీసికొనివచ్చినపుడు మెండుపద్ధతు లన్నియు వారికి బోధింపబడెను. ప్రభుత్వమువారు యీప్రదర్శనమును ఉత్సవమును విజయంతముగ జరుగుటకు సహాయముజేసిన ఆరో గ్యశాఖాధికారిల నందరను అభినందించుచు యీఉద్యమము దృఢముగ నాటుకొని నిజముగా జాతీయోద్యమ మగునటుల జేయవలెనని కోరుచు అట్లు తప్పక గాగలదని విశ్వసించు చున్నారు.

మద్రాసు విద్యార్థుల సలహా సంఘము

1923-24 నివేదికము

భారతదేశమునందే ప్రైవేటువిద్యను, జన్మనీ, అమె రికా మున్నగు దేశములకు ఉన్నతవిద్య నేర్చుకొనుటకై బహు లుజేరింపు విద్యార్థులు తిరుగులకల నిచ్చుటకై చెన్నపురిలో నియమింపబడిన కమిటీకార్యదర్శి ఏ. జేవిసుగారు 1923 మార్చి 7 తో అంత్యముకు సంవత్సరనివేదికను ప్రభుత్వము వారికి బంపుచు, హిందువులు దరఖాస్తుజేసినవారిసంఖ్య యెక్కు వై చను బ్రతుకుట పోయినవారిసంఖ్య 20 నుండి 19 కి తగ్గ ననియు, అన్ని జాతులవారును కలసి వెల్లెనవారిసంఖ్య విశేష ఘులనుండిచ్చి యాదేశములో వాస మేర్పరచుకొన్నవారిలో గడిపినయెడల తగ్గలేదనియు, ఇంగ్లాండుకు పోవలెనను నుద్దేశము తగ్గిపోవుచున్నదనియు, ఉత్సాహ మున్నను, కష్టములజూచి కనుకాడుచున్నారనియు దెలుపబడినది.

ఆస్పష్టమైన కేంద్రీకీ విశ్వవిద్యాలయములో మద్రాసు విద్యార్థులు బహుకొలదిమందిమాత్రమే ప్రవేశమును బొంద గల్గిరి. బి. ఏ. లై పోయినవారు చాల తక్కువమందిగ నున్నారు. అక్కడికి పోవువారందరును విశ్వవిద్యాలయపు డిగ్రీలకు గాక ఇంజనీరింగు మున్నగు టెక్నికలు విద్య నేర్చుకొనుటకు పోవుచున్నారు. అమెరికాకు గాని జర్మనీకి గాని పోవలెనని విచారించినవారు లేనేలేరని తెలుపబడినది. అమెరికాలోని విద్యాలయములలో జేరుటకుండు గల కష్టములనలన ఆదేశ మునకు పోవుట చాల తగ్గినదని చెప్పవచ్చును. ఇక్కడనుండి సీమకు చదువుకుపోయి డబ్బు చాలనపుడు విద్యార్థులు భారత విద్యార్థి సహాయక సంఘమువద్ద ఆపన్నులు తీసికొందురు. ఆఆపన్న లను తిర్చుట మరిచిపోగా వానిని పన్నులుచేయుపని యీకమిటీ వారికి బడును. ఈపన్నులపని యీసంవత్సర మెక్కువయ్యెనని యు, బిచ్చిచ్చి యెన్నాలో ఉరకుండక ప్రాకమీవనరు అసీను ద్వారా ఆసంఘమువారు ఆపన్నయవ్వగ నే వెంటనే యీకమిటీకి దెల్పినయెడల నులభముగ నుండునని కమిటీవారు నూచించు చున్నారు.

శ్రీ భారతా శ్రమము

సత్యాగ్రహము

అశ్రమసాపకులు సుబ్రహ్మణ్యశివగారు రిల్లు వ్రాయుచు న్నారు:—మూరు మార్చెటువద్ద రస్తాను నెట్టి అటంకమును లే నివోట మా ఆశ్రమవాసులు బహిరంగోపన్యాసము లెచ్చుటకు హక్కుగలదని సాధించుటకై సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించిన విధము, వారికముందు జేయవచ్చు పని గూర్చి దెలుప దెలిసితిరి. గతరెండు మాసములనుండి ఆనగా ఏప్రిలు 12వ తేదీనుండి మా ఆశ్రమబాలురు ప్రతిదినము సాయంకాలము చెన్నపురి వీధులలో బోధ జేసికొనుచు తిరుగుచుండిరి. వారి నెవ్వరును శిధ్ధగా గమనింపకుండిరి. ఒక్కసారి లాకాలేజి వద్దనున్న సార్జెంటు అ డుబెట్టుచూచెను. కాని యేమియు సాధింప లేకుండెను. ఈనెల 9వ తేదీన మావారు యథాప్రకారముప్రచారము జేసికొనుచు మూ రు మార్చెటువద్ద ఏడవవైపున ప్రాకారమీవలను ఉపన్యసించు చుండగా, నచ్చట కాపలా యున్నసార్జెంటు తొందరగా విచ్చి ఉపన్యాసము నిలుపుజేయుచుని అడ్డపించెను. కాని వారు వి న లేదు, ఇం త లో ప ది మం ది పో లీ ను వారు, అ నే క మం ది ప్ర జ వచ్చి మూగిరి. సార్జెంటునకు కోప మధికమై చుట్టునున్నవారిని బెత్తముతో గొట్టుచు పొడూబడి జేసెను. ఇంతలో నేనావోటికి బోవుట తటస్థించెను నాటికి స భ చాలింపుడని చెప్పి మాబాలురును పంపివేసెనని. రాత్రిఆలో చించి, నాడు ఉపన్యాసమిచ్చుటకు ప్రారంభించిన స్థలము రస్తాను ఎట్టి అడ్డుకుకలిగించునది కాకుండుటచే పోలీసువా రభ్యంతర ముండగూడదని భావించి తప్పక ఆహక్కును నిలబ టెట్టుకొనవలెనని నిశ్చయించితిని.

స్థలము

ఆస్థలము మొకరుబజారు (మూరుమార్చెటు) నకు యెడమవైపున వంకతిరిగియున్న రోడ్డుమూలను రిక్తాల్కై ప్రత్యే కింపబడినది. కాని అచ్చట రిక్తాలు నిలువవు. ఆస్థలము మధ్యను 20 అడుగులు: రోడ్డువైపున 65 అడుగులు నిలువుగను నుం డుటచే నునాయాసముగ 100 మంది జనులు బండరాకపోకలకు యెట్టి అడ్డులేకుండ నిలువగలరు. సరిగా వలెన ప్రక్కనే యున్నది. ఆస్థలమునందే గాడిదీవారు లేలుచందులవారు ఆను దినము తమకేక్రీ ప్రదర్శనము జేయుచు అనేకమంది ప్రజల నాకర్షిండుచుండుక. పోలీసువారు వారికెన్నడు అడ్డు జేప్పలేదు.

ఆస్థలమే ట్రాముకంపెనీవారికి కార్యాలయము నిర్మించు నిమిత్తము విక్రయించుటకు కార్పొరేషనువా రాలోచించు చున్నారు అది రాకపోకలకు అడ్డుగనుండఁగల్గుచునచో నట్లు నిశ్చయింతురా? అనేక సార్లు ప్రజలు రాకపోకల కడ్డులును స్థలములందు సభలుజరిగినవి. కాని పోలీసువారు కాఖలు యిచ్చు కొనుటలేదు. వెరియమెంటులో పోలీసుప్రేమ కెదురుగా కాం గ్రసువారు కథిజేసిరి. చాలుటాక్కు రోడనుండుచూడ అట్లే జరిగినవి. కాని నాటున్నటికి నెట్టియడ్డువెట్టుక నెమ్మదిగా జరుగ నిచ్చినందులకు పోలీసువారికి కృతజ్ఞులమే. ఈసారి మాత్రము ఒకపోలీసు సార్జెంటు అవివేకముగా నడ్డుజెప్పినందులకు నాని గౌరవమును కాపాడుటకు పోలీసువారు గడంగిరి.

సత్యాగ్రహము

10 వ తేదీన ఒక ఆశ్రమవాని అవ్వోట నుపన్యసించు మండగా అరెస్టుజేసి మూడుదినములు కారాగృహవాసశిక్ష వేసినందులకు ప్రతిది న మట బోయి ఉపన్యసిం చి అరెస్టును చుండవలెననియు ఆరీతిగా సత్యాగ్రహ మొనర్చి ఉపన్యాసస్వాతంత్ర్యహక్కు బడకునలె ననియు నిశ్చయించితిమి. 14 వ తేదీన సత్యాగ్రహము ప్రారం భింపబడునని ప్రకటించితిమి. పోలీసు సర్వసిద్ధముగా నుండి ఆస్థలమునందు కాపలాయుండిరి. జనులనేకులు మూగియుండిరి. మాఆశ్రమబాలురు పోయి వందమాతరనుని తేకనేకులతోడనే పోలీసువాడువచ్చి “అవలికిహమ్మ”అని గెంటివేసెను. ఆనాడు పోలీసువారిచర్య చాల అమర్యాదగను క్రూరముగ నుండుటచే, నూతనదౌర్జన్యపరిస్థితులకు సిద్ధపడుటకై యేమి చేయవలెనో ఆలోచింపవలసి యుండెను. కావున మా వారు తిరిగి వచ్చిరి. రానున్న తనివారమునాడు సత్యాగ్రహము సరిగా ప్రారంభింప బడును.

పోలీసువారికి మనవి

చెన్నపురి పోలీసువారు అతికారముగా పనులను చక్క జేయించుదురని, అనేకసార్లు వారిచర్యలచే రుజువుజేసికొనిరి. అట్టివారు ఇప్పుడు ఈస్వల్పవిషయమునందు ఒక్కదినము శాంత ముగా నూరకుండినచో మాహక్కుల కెట్టి యిబ్బందియు లేదని రుజువుజేసికొనుటకు అవకాశముండును. నగరములో నెట్టిజల్లులు

లేక కాంతముగా నుండవలసియే పోలీసువారిలో పాలు పోయినా గూడ కొరచున్నాము. కావున పోలీసువారికి ఒక్కసారి అడ్డుకొనకుండ నుండగోరుచున్నాను.

ఒకమనవి

ఈసందర్భమున దక్షిణదేశ యంత్రజనుల తోచుమున పురికొల్పిన యందుకు తగిన సహాయము కుగురునయే తలచెదను. పౌరతత్వపురాత్నము నిలబెట్టుకొనుట యందు, నాతోపాటు యువజనులెల్ల సన్నిధిపడుదగిన లెటంచెదను. మీరు బంధువు నచ్చి మీరునునులోని భారములను ప్రకటించుట అధికారులకిరింపకున్నారను. మీరేమిచేయ నెంచితిరి. పడకగయలకుబోయి మూలగ నెంచిరిరా? శ్రీభరత మాతచేరు చెప్పి, మన భరతవీరుల నామములస్మరించి, మనదేశ జాతీయతానిర్మాణమునకు ఆతిథ్యపురములయన బులులను కలం చుకొని యీస్వాతంత్ర్యసమరమునందు నాకు సహాయము చేయు చుని కొరచున్నాను. దక్షిణదేశమున రాజకీయవిషయములందు జరుగు ప్రభుత్వకార్యముల మీయే. యువజనులెల్లరు తోడ్పడ వలెను.

కూనూరు

నవాబ్ సర్ ఫర్దూన్ ముల్క్ బహదూర్

కూనూరు, జూన్ 16:— హైదరాబాద్ నైజాము శాస్త్రవిద్యాపాఠశాలములో ఆసాధారణసభ్యుడగు నవాబ్ సర్ ఫర్దూన్ ముల్క్ బహదూరుగారు కొంత మధ్యస్థతగా నుండు లచే యిచ్చటనుండి 22వ తేదీవరకు వెళ్ళరు.

హైదరాబాదు రెసిడెంటు

సర్. లెస్సెన్స్ - రెస్పెక్ట్. ఐ. సి. యన్. గారు 23వ తేదీన యిచ్చటనుండి హైదరాబాదుకు బయలుదేరుదురు.

నంజన్ గాడ్ - తెల్లచెరై రైల్వే సర్వే ఆఫీసు

ప్రధానయంజనీరు యఫ్. యస్. కాండు, హెచ్. డి. క్రిడి, అసిస్టెంటు యంజనీరు జి. యఫ్. బిల్లూగార్లతో నంజన్ గాడ్ - తెల్లచెరై రైల్వే సర్వే ఆఫీసు హెక్టార్ కాటేజివద్ద తెరువబడెను. ఇచ్చట యీ ఆఫీసు 3 నెలలుండును. ప్లానులును యెప్పి మేటలును కాంక్షను కొరకు ప్రైవేట్ పంపబడినవి.

ప్రాణనష్టము కలుగజేసిన లారీ ప్రమాదము

పర్రునెంటు వేయినపైకర్లు బాయిస్ షేనుగారు మెట్టు పాలయం నుండి నిన్నుతిరిగివచ్చిరి. ప్రాణనష్టమును కలుగజేసిన లారీ ప్రమాదమును గురించి అడుగగా ఆతడిట్లు చెప్పెను. లారీలో ప్రయాణము చేసిన గాంగులూరిలో నొకడగు కుప్పనంగ రైల్వేవారడు గా తాను క్రిందకు దొర్లిననీ తప్ప ప్రమాదమెట్లు జరిగినది చెప్పలేకపోయెను. కి|| కే|| గణపతి అయ్యరు జేబులోనుండి రైల్వేలైను తాళపుచెవిని తీసికొని కుప్పనంగ హిల్. గ్రోవు దగ్గర ప్రేమనమాడ్చున కిచ్చెను. అందువలన రైలుబండ్లు నడుచుటకు వీలయ్యెను. కుప్పనంగ చెబును తప్పిరయకున్నాడు. చనిపోయిన గాంగులూరి ప్రాంతమునకొకరు బలముగల మోపల్లారు రైల్వేలోని మంచి పనివాండ్రలో నొకడు.

తపాలా ఆఫీసు సూపర్వైంటెంటు

యం. ఆర్. సంతానం ఆయ్యరుగారు నెల్లూరుకు మార్చబడుటచే బెంగళూరునుండి నామగాదు పోస్టు ఆఫీసుల సూపర్వైంటెంటు చార్జివుచ్చుకొనిరి.

సౌఖ్యకరమగు యెండలు

15 దినములు కుంభవర్షము కురిసినతరువాత నేడు చక్కనియెండ గాయున్నది. పిల్లవాడువులతో నూరుడు మేఘములమధ్య కనబడెను. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీ మయిలవరం బాలభారతీనమాజమువారు (21-6-24) తేదీ బెజవాడలో శనివారంతా

సావిత్రి నాటకమును

ప్రదర్శన మొనరింతురు.

కె. పట్టాభిరామయ్య,

కార్యదర్శి

గాంధీమహాత్ముడు

ఆగష్టునెలలో సంచారము ప్రారంభించును
గాంధీమహాత్ముడు ఆగష్టునెలలో సంచారము ప్రారంభించును. మొదట సింధుదేశమునందలి హైదరాబాదుకు వెళ్ళునని తెలియుచున్నది.

ఖిలాఫతు ప్రత్యేకము

ఇండియా ప్రభుత్వమువారి లేఖ
టర్కీకి వెళ్ళవలసిన ఖిలాఫతు ప్రతినిధులు కొన్నినియమముల నవలంబించవలసి యున్నదని దొరతనమువారు వ్రాయగా అందులకు షేక్ కాదీగారంగీకరించిరి. ఆవిషయ మిపుడు యిండియామంత్రికి తెలుపబడెను. ఆయన ప్రత్యుత్తరము రాగానే తెలిపెదము. ఈలోగా ప్రతినిధులందరును తమ తమ రాష్ట్రముల దొరతనములకు విడివిడిగా వ్రాయవలెనని యిండియాదొరతనమువారు షేక్ కాదీగారికి వ్రాసిరి. (ఆ. ప్రె.)

షాహిదీ అకాలీ జత

సర్దారు మహేంద్ర సింగుగారు
షాహిదీ జతకు విందు చేసినందుకు 2½ సంవత్సరములు కఠినశిక్ష వేయబడెను. పంజాబు శాసనసభ్యుడగు సర్దారు మహేంద్ర సింగుగారు షాహిదీ అకాలీ జత వారికి విందు చేసినందులకు ఆరునెలల కఠినతనము కఠినశిక్షయును 1500 రూపాయలు జరిమానాయును వేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

అమృతనరు ఖిల్సాకళాశాల

నిన్న 16 వ తేదీనుండి వేసవి సెలవులకు మూయబడెను
వేసవి సెలవుల నిమిత్తము అమృతనరు ఖిల్సాకళాశాల మొన్నటినుండి మూయబడెను. నిన్న ఉదయమున అల్లరులేమియును జరుగలేదు. (ఆ. ప్రె.)

బాబరు అకాలీ కేసు

నిన్న 17 వ తేదీ విచారణ
నిన్నటితో నాల్గవ అప్రాచురసాక్షము ముగిసినది. ఇతనిసాక్షులు నాలుగురోజులు జరిగినది. "గయండాసింగు" పాత్యనగూర్చి తెలుపకున్న నన్ను ఖియదులో పెట్టెదమని ఖిల్సాలో పోలీసువారు బెరపించిరి. అచటి పోలీసు సబ్బయిన నైక్తరును నేనెరుగుదునని నేను చెప్పియుండలేదు. నేను ఎప్పుడు గురుకాకాసాగుకు వెళ్ళితిని? ఎప్పుడు బాబరుజట్టులో చేరితిని? జ్ఞాపకములేదు. అప్రాచురసందరిని జలంధరునుండి లాహోరుకు తీసికొనివచ్చిరి. అచట నన్నును మరెవ్వరినినీ రెండు నెలలు చెరసాలలోనుంచిరి. తరువాత నన్ను మరొకనిని చెరసాలలకు మార్చిరి. చెరసాలలలో నున్నపుడు అప్రాచురల మగు మేముకూడ బలుకుకొనలేదు. ఖిల్సాలో నన్ను పోలీసువారు కొట్టలేదు. బాబరుజట్టువారు ఖిల్సాకార్యములు చేయుచుండుటచే నా కసహ్యముకలిగినది" అని యీ అప్రాచుర చెప్పెను. (ఆ. ప్రె.)

రైలుబండి పట్టాలనుండి తొలగిపోవుట
మధుర, జూన్ 17:— నిన్న రాత్రి తిరుపత్తెట్టి తిరుప్పవనములమధ్య 880 ప్రత్యేకపు. సామానుబండి పట్టాలనుండి తొలగిపోయెను. ఒక యానీలుట్రక్కును, రెండుబోగీబాగులను, ఒక ఖిల్సాగనును తలక్రిందై పట్టాలనుండి తొలగెను. దానికి సహాయము చేయుటకై జిల్లాట్రాఫిక్ సూపర్వైంటెంటును జిల్లా యంజనీరును, జిల్లా లోకోమోషన్ సూపర్వైంటెంటును, యీయవయమున ఒకబండిలో మధురనుండి బయలుదేరిరి. ఈవలెనుండి ఆనటికి జేరవేయుటవలన 4 రామేశ్వరం ఎక్స్ప్రెసు బండ్లను నడిపుటకు ప్రయత్నములు చేయబడినవి. 4 మాస్ట్రో కేటు ఎక్స్ప్రెసు యీయవయమున మధురనుండి వెళ్ళెను. 145 కూలీస్సెవలును, 415 గుడ్డుబండియును, తూర్పునకు వెళ్ళవలసి యున్న పట్టులును తీసివేయబడినవి. (ఆ. ప్రె.)

తార కేస్వరము

60 మందిని ఆరెస్టు చేసిరి
ఈనెల 10 వ తేదీన సచ్చిదానంపన్నామిని హుగ్లీ చెరసాలకు తీసికొనివెళ్ళుచున్నపుడు సెరంపూరులో ఆల్లరులుచేసి రని 28 మంది స్త్రీలను నలుగురుపురుషులను ఆరెస్టుచేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా హత్యలు

కడకొంతుగురు మహమ్మదీయులపై కేసు
ఈనెల 10 వ తేదీన కలకత్తాలో హాకీమూర్షియన్లపై ఒక పంజాబీని ముద్దాయాలగు 11 మంది మహమ్మదీయులను బడితెలతో బాది చంపుటకు ప్రయత్నించినని వారిపైన నిన్న పోలీసువారు కేసుచేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

పూనా మెయిలునకు

గొప్ప ప్రమాదము
గ్యాసుగొట్టము బద్దలయెను
కొంచెములో అపాయము తప్పెను
పూనా జూన్ 17:— నిన్న మ్యాగ్నాస్సుము పూనా మెయిలు బ్రెయినునకు గొప్ప అపాయము స్వల్పములో తప్పి పోయెను. మెయిలుబండి గొప్ప వేగముతో బొంబాయినుండి పూనాకు వెళ్ళుచుండగా, భోజనములబండికింద నున్న గ్యాసుసిలెండరు ఒక వైపున ఊడిపోయి, నాగలివలె రోడ్డును క్రచ్చుచు ముందు వెళ్ళుచుండెను అందుచే త్రోవలో చాలిపడ్డ మహమ్మదీయులైపోయెను. రోడ్డుమీదనున్న కంకరరాళ్ళు ఎగిరి బండిలో వచ్చిపడుచుండెను. అబండిలోనున్న ప్రయాణికులు వెంటనే బండినాపుటకు ప్రయత్నించుచుగాని వారివశము గాదయ్యెను. తుట్టుతుడకు టి. బ్రివిన్ అను మొదటిరెరగతి ప్రయాణికుడు "అలారము గొలుసును" లాగగలిగెను. అంతట డ్రైవరు బండి నాపెను. బండి అప్పుడే బద్దలయివేసెదమను చాటెను. సింధురు అరమెయిలూరమునుండియు రైలురోడ్డును నాగలితో దున్ని నట్లు క్రవ్వివేసెనని తెలిసెను. ఆసిలెండరునుండి వెలువడిన వచ్చుచున్న గ్యాసుత్రవ్వవలన అబండికి నిప్పంటుకొనుటకు విదముగ నుండెను. అసిలెండరు నూడడియుటకు డ్రైవరునకును ఆతని అసిస్టెంటులకును 50 నిమిషములు పట్టెను. సిలెండరును రైలు రోడ్డుపక్క నుంచి రైలు ప్రయాణమై వెళ్ళెను.

ఒక కళాశాల విద్యార్థి

దొంగతనమునకై కొందరోపింపబడెను
లాహోరు, జూన్ 17:— అనేకములైన బంగళాలలోను నగరములోను నివలువేదమలోను గల పలుగృహములలోను వేరువేరు దొంగతనములు చేసినాడని యిచ్చటి కళాశాలవిద్యార్థి యగు రంజిసింగు పై లాహోరు మొదటి తర కళాశాల మేజిస్ట్రేటు డిస్మిగారి కోర్టుయెదుట ఐ. పి. సి. 388, 411 సెక్షనులక్రింద నిందారోపించబడెను. నేరము 27వ తేదీకి వాయిదా వేయబడినది. (ఆ. ప్రె.)

కాకినాడ సబుకోర్టులో

Between
వాది:— నాడకట్టి సరసింహమ్మ. and
ప్రతివాదులు:— గీసాల అప్పన్న వల్లెరాలు.
ఈ నెంబరు డిక్రినిబట్టి వాది ప్రతివాదులు తాలూకు గోదావరి డిస్ట్రిక్టు కాకినాడ సబుకోర్టులో చేరినచేతము గ్రామంలోని య 16.21 ట్లు భూమిని కాకినాడ సబుకోర్టులో వాదికి రావలసిన తనభావాక్రింద వేలంవేయించుచున్నాడు. సదరు వేలం డి 25.7.1924 సంగీరం తేదీన కాకినాడ సబుకోర్టువారియెదుట 11 గంటలు లగాయకు 5 గంటలలోపల జరుగబడును. సదరు ఆస్తియొక్క ఇతర తనిసీలు తెలుసుకోవలసినవారు కాకినాడలో వాది వకీలుగా రగు మ|| రా|| రా|| త్రిపుప్పూరి భీమశంకర శాస్త్రిగారి ఆఫీసులో తెలుసుకోవచ్చును.
వి. భీమశంకర శాస్త్రి
వాదితరపు వకీలు

ఆంధ్ర పత్రిక

1924 వ సం. జూన్ నెల 18 వ తేది

బుధవారము

పంచమోద్ధరణము

పంచమోద్ధరణము గూర్చి అన్ని క్షుణ్ణముల వాదనలు యోచించుచుండుట శుభచిహ్నము. గా. సర్ పాత్ర గారు తిరుచనాపల్లి అది ద్రావిడమహాసభకి ధ్యక్షతవహించి గంభీరోపన్యాస మొనగిరి. గాంధీమహాత్ముడు సలాపుచున్న ప్రయత్నముల నుగ్గడించిరి. ప్రభుత్వమువాడు సలిపెడి కృషిని వివరించిరి. కాని ఎట్టిసంస్కరణ మయినను సంఘముమాధ్యమండి యుదయ పవలెను. వెలుకలి సహాయమువలన విశేషప్రయోజన ముండజాలదు. నేడు హిందూదేశమునందు అద్భుత సంచలనము గలుగుచున్నది. పంచములకు చిర కాలమునుండియు జరుగుచున్న అన్యాయమును దొలగించి, తన కళింకిమను మాపుకొనవలయునని హిందూసంఘము పరితపించుచున్నది. పంచములు తమ హక్కులను నెలువబెట్టుకొనుటకు ముందుకు వచ్చుచున్నారు. స్వయంప్రబోధము గలిగిపెక్కుట, పంచమ కులార్థదళము నాపుటకేరీని సాధ్యపడదు. వైకంఠత్యా ప్రహళాద్యును మిందుకు నిదర్శనము. హిందూజాతి దృష్టిని, వైకంఠదీప్తితు లాకర్షించినను, తిరువాన్కూరు ప్రభుత్వమువారు తిగినశ్రద్ధ వహించకుండుట అశ్చర్యము. శాసనసభలో సీసంబంధమగు ప్రశ్నలకు జవాబు చెప్పకుండుట విచిత్రము. శాసనసభ్యులయినను ఏకగ్రీవముగ విన్నవించుటకు వెనుదీసిరి. అందుచే సత్యాగ్రహమును దీక్షతో కొనసాగించుటకే నిశ్చయింపబడెను. రామస్వామినాయకరు ప్రభృతులు తుదివరకు పోరాడ నిశ్చయించిరి.

పండిత మదనమోహనమాలవ్యాగరిని తిరువాన్కూరు ప్రభుత్వమువారితో సంప్రదించి, అనుకూల నిష్పాదమునకై ప్రయత్నింపవలయునని, గాంధీమహాత్ముడు కోరినటుల చెలియుచున్నది. ఇందుకు, మాలవ్యాగరిన్నను సమర్థులుండజాలరు. మాలవ్యాగారు, హిందువులందరిచే గౌరవించబడుచున్నారు. వీరు పూర్వాచారప్రియులు. సంస్కృతిపండితులు. వివిధభాషా కోవిదులు. సమగ్రము హృదయలు హిందూసభానిర్వాహకులు. ఇవను అస్పృశ్యతానివారణ మత్యవసరమని భావించి, హిందూమహాసభ వారిచే సీసంగతి నంగీకరింపజేసిపంపారు. సుక్రసిద్ధవిద్వాంసులనెవరు కాశీనగరమున జరిగిన హిందూమహాసభలో అస్పృశ్యతానివారణ నామోది చిరి. మాలవ్యాగరి దీక్షవారే తిరువాన్కూరుబోయి యుండవలసినది. మహాత్ముని కోర్కెను సరించి, వీరు వెంటనేవెడలి తిరువాన్కూరు ప్రభుత్వమువారికి సదుపదేశము గావించెదరని నమ్మిము. మాలవ్యాగారితో బాటు, హిందూమతాభిమానులందరును యీవిషయమై శ్రద్ధవహించి, అస్పృశ్యతా నిర్మూలనమునకు శక్తివంచనలేక నాయుపడుట ధర్మము. త్వరలో పల్నాకనిచో, నాగపూర్ణిలో మదయూపవచ్చును. ఏసంఘముయొక్క నిదురలేచి, తన హక్కులను స్థిరపరచుకొనుచున్నపుడు, ఇంక ఎట్లుదగలుగు వివేకము గాజాలదు.

అస్పృశ్యులు గోరేడివాళ్ళు వివరీతమయినవిగావు. నిజ మాలాచించిన ప్రస్తుతశత్రుయందు, మత విధులకుగాని సంఘ నియమములకు గాని విరోధమును హంకమేదియులేదు. అస్పృశ్యతానివారణ సంఘసంస్కరణముకొందకు గాని, మన సంస్కరణ క్రిందకుగాని రాదని జెప్పవచ్చును. తీవ్రమగు మార్పుల జేయవలసిన యవసరమేమియు లేదు. పంచములు భావన ప్రతిభాజనములను గాని, అంతర్వివాహములను గాని కోరుటలేదు. మానవులుగ జన్మించిన వారి కుండదగిన కిసినపు హక్కులనే ప్రసాదించవలయునని గోరుచున్నారు. ప్రతి పౌరునకును బహిరంగ ఏభుల గుండ నడచుటకును, పల్లికు పాతకాలలో విద్య నేర్చుకొనుటకును, బావులలో చెరువులో నీరు దెచ్చుకొనుటకును, బహిరంగసభలకు హాజరగుటకును, హక్కుకలదనుట నిర్వివాదాంశము. ఇట్టి జన్మస్వతంత్ర్యములను నిరాకరించుటయెగాక, తిర్యగ్గతులై కొనగడి సాకర్యకుల నయినను నిన్ను జాతులకు ప్రసాదించకుండుట కన్న విరుద్ధవిషయము జేరొకటి కలదా? మతాంతరులగు మహాత్ముడియలవట్లను క్రైస్తవులవట్లను జూపుచున్న ఆదరణనయినను హిందూపంచముల యెడ చూపవలదా? పంచముడు మహాత్ముడియ మతము గందుగాని క్రైస్తవమతమునందు గాని జేసినపుడు, సరస గూర్చుండుట కర్హుడగుచున్నాడు. హిందువుడుగినోండి, హిందూ వైవములను పూజించుచున్నంతవరకు, అతడు దగ్గరకు వచ్చుట కర్హుడు గానున్నాడు.

అతడు పౌలములను పంట పండించుచుండ అనుభవించుట కెవరికిని అభ్యంతరములేదు. తెల్లవారితేచినది మొదలు ఉన్నతజాతులవారి కతడు చాకిరిచేయవలయును గాని, అతనిని మనుష్యమాత్రునిగ కరిగించినాడను. ఇట్టిమర్మరస్థితినికాత్రమంగీకరించుననుట, హిందూమతమున కగౌరవము. హిందూమతమునకన్న విశాలమగుమతము లేదని ప్రపంచము కొనియాడుచుండ, హిందూమతావలంబునిండి యుత్కృష్టసంక్షేమము ప్రపంచమున కంతకును వెలువడుచుండ, అయిదువంతులు ప్రజలను కాశ్వత సరకకూపమున పడద్రోయవలయుననుట ఏమాత్రమయిన సమంజసముగ నుండునా? నల్లవారి స్పృహగలిగిన తాము మయిలపడుదుమని సాహసముతోబలుకుచున్న దక్షిణాఫ్రికా తెల్లవారి యాగడములకన్న, యీవాద మెక్కుడు సమంజసమా? కాత్రములు అస్పృశ్యత వంగీకరింపవని గాంధీమహాత్ముడు చాచినపుడు, మహాత్ముడు పండితుడు గాదని పలువు రాజేపించిరి. కాని పండిత్యము కేవలము భాషాజ్ఞానమునందు గలదనుట పొరబాటు. కాత్రములకు వ్యాఖ్యానమొర్పుటకు ఫత్యంశదయు, ధర్మసీతియు ముఖ్యములు. ఇవి లగినంతగ లేనియెడల శబ్దములనుమాత్రము ప్రధానముగ నెంచి, అందలిములభావమును గ్రహింపజాలకుండుట తటస్థమను.

మహాత్ముడు కాత్రమును కరిగించినపుడు మూలోడ్డేశ్యమును అవలీలగ గ్రహింపగలుగును. హిందూమతమునకు భూతదయ మఖ్యాధారమని ఎల్ల రంగీకరించెడి విషయమే. భూతదయకు విరుద్ధముగ కాత్రములకు వ్యాఖ్యానముకేయట, అగ్రశస్త్రము. ద్వేషభావపూర్వక వాక్యములను ప్రధానముగ గైకొని, యింతటి విశేషార్థమును గ్రహింపకుండుటచేతనే, ప్రతిదేశమునందును మతసంబంధమగు పోరాటములకును కల్లోలములకును ఎడము గలుగుచున్నది. “విష్ణుదర్శనమాత్రేణ శివద్రోహాపహయతే”, “లింగపంక్తిణంధృష్ట్యా భవే

స్నానమాచరేత్”, మున్నగు వాక్యముల నుదహరించి, వివిధవర్తనలను వెనుకనేగాక యిప్పుడు గూడ కలహములకు కాలుద్రవ్యుచున్నారు. పండితులు, ఇట్టి స్వల్పదృష్టినివదలి, యున్నతశిఖరము నుండి లోకవ్యవహారమును వీక్షించుట ధర్మము. “విద్యావినయసంపన్నే బ్రాహ్మణోవిహస్తిని తునిచైవశ్వపాకేచపండితాః మదర్శినః” అనుగీతా వాక్యమునుబట్టి పండితులు సమదర్శియు. విద్యావినయసంపన్నుడగు బ్రాహ్మణునితో బాటు చండాలుని సయితము పండితుడు సమానముగ చూడవలయునని శ్రీకృష్ణభగవానులు నెలవిచ్చియుండిరి.

సమానముగ చూడవలయుననిన సమానముగ నాదరింపవలయుననియే భావము. అంతియగాని, ప్రపంచము నిలిచియుండునంతవరకు, నిమ్మజాతులు నిమ్మజాతులుగ నుండవలయుననియు, వారిని దరికిరానీయ గూడదనియు జెప్పట, హస్తాస్పదముగ నుండును. స్వప్ర్యాదియందు నాలుగు కులములే స్పృశ్యపబడినటుల, “బ్రాహ్మణోస్థముఖ మాసీత్ బాహూరాజన్యః కృతః, ఉపాయదస్యతే ద్వైవ్యః, పద్భ్యాగ్ంశూద్రో అజాయతే” అనుశ్రుతివాక్యము నందు స్పష్టముగ గనుపించును. గీతయందు గూడ శ్రీ కృష్ణ లీ విషయమునే నిలులనువృక్షకరచిరి. “చాతుర్వర్ణ్యమయీ నృప్తం గుణకర్మవిభాగశః” అట్టితరి పంచమవర్ణమునకు చోటు గనుపింపదు. అయిదవ కులమును ప్రత్యేకముగ పేర్కొని వారిని గ్రామములలోనికి రానియకుండుట, కొన్ని వివరీత పరిస్థితులజట్టి ఎన్నడో జనించియుండును. కాని అవి యేమియైయుండునని వితర్కింప నవసరము లేదు. బ్రాహ్మణ శ్రీలకు, శూద్రులవలన గలిగిన వారు చండారులయినదియు అట్టి చండారులే ఇప్పటి పంచములనియు దలచుట కెట్టి యాధారము గనుపింపదు.

ఇటులయూహించుట బ్రాహ్మణజాతికంతకును అగౌరవప్రదము. ఏయూహజేసినను అది స్వభావ విరుద్ధముగ నుండగూడదు. ఇప్పటి పంచములు చండారులని వాదసాకర్యమునిమిత్త మంగీకరించినట్టి వేలసంవత్సరములక్రిందట నెవరో కొందరు జేసి? దోసమునకు, వారిసంతతివారు సంతతదుఃఖ నిమగ్నులై యుండవలయునని ఏమతముగాని విధింపజాలదు. ఇట్టి న్యాయమే వర్తించునెడల, ఇక నభివృద్ధి కెక్కడను అవకాశమే లేదు. ఒకసారి పతితుడయినచో, వానికేక మోక్షమే లేదు. వాని పంశమువారు ఆకల్పాంతము దుస్సహమగు బాధల ననుభవించవలసినదే. అట్టితరి ఘరోపకారమునకు తావేలేదు. పరవీడనమే, యథేచ్ఛగ కొనసాగును. అట్టి విరుద్ధస్థితిని, భూతదయ కాలవాల మగు హిందూమతముభోధి పజాలదు చండారులు దోషులు గావున, వారి ప్రవర్తనమును నిరసించుటకు ఆ కాలమున కొన్నితీవ్రవాక్యములను ప్రయోగించి యుండవచ్చును. ఇట్టివి తాత్కాలికమగు నాగ్రహమును వెలిబుచ్చుచి గావున, వానియందలి సారస్యమును గ్రహించుట ధర్మముగానిమాటలనుపట్టుకొని ఊగులాడుట ప్రయోజనకరముగాదు. లేనియెడల, భూతదయకును శూన్యమునకును భంగము వాటిల్లును. ప్రాచీనమునిపుంగవు లొకవేళ శపించినను, తన్నివారణసూరమును వెంటనే జూపుచుండిరి. “చండాలస్పృశ్యేనైవ ఫలస్సాన మాచరేత్” మున్నగువాక్యములు “లింగి నంచక్రిణ దృష్ట్వా నచేలస్సానమాచరేత్” మున్నగు వాక్యములవలె భావతీవ్రతను మాత్రము బెల్లెను. ఇట్టి వాక్యముల నెన్నటినయితను నుదాహరించి, కయ్యమనకు కాలుద్రవ్యుట కపకాశముగలదు,

సమదర్శనము విశాలదృష్టితో నీ విషయములను పరికింపగలరు. ఆ కారణముచేతనే, గాంధీ మాశవాదమున్నగు భూతదయాపరులు శాస్త్రవచనములలోని విశేషార్థమును గ్రహించి "తత్త్వముని" మున్నగు శ్రుతి వాక్యములతో విర్ణయమును సమన్వయము జేసికొని గలిగిరి. వెనుకటికిని ఇప్పటికిని పరిసితులు పూర్తిగా మారిపోయినవి. పంచముల నిరంజనము రయి శ్రీలో నేమి, శ్రీప్రసాద వాతశాలలోనేమి, శాసన సభలోనేమి, ఉన్నతజాతులకు తరుచుగ కలుగుచునేయున్నది. ఇది ఆపద్ధర్మముని సరిపెట్టుకొనుటకును ఏలుటకు, శైలుకాయాణము ఎల్లరకు తప్పని సరియైనది. గడప కదలగనే శైలు ప్రయాణము తప్పదు లేదు. దేశకాలపరిస్థితులందు గలగడగిమార్పులను గురించి ప్రవర్తించుట ప్రజల కవసరమని వేరుగ జెప్ప నక్కరలేదు. పంచములలో పూజార్చులగు వారెందరో బయలు దేరి. ఆశ్వాసుల చాత్రముందుకు నిదర్శనము. శ్రీరామానుజుడు, చైతన్యము మున్నగు మహామహాలెందరో పంచముల స్థితిని భాగించెను బ్రయత్నించెరి. ఆది శంకరుడు కాశీ నగరమున చువలునిగురువుగ భావించి దండ ప్రణామము నాచరించిన విషయము సుప్రసిద్ధము. తాత్కాలిక భేదభావ మదయించినందులకు చింతించి, మరల అద్వైతసిద్ధాంతమును క్రియలో బెట్టినమహాని భావుడు శ్రీశంకరుడు నదాపూజ్యుడగుచున్నాడు.

క్రియాద్వైతము సాధ్యపడినదియు, అదియే జీవితాశయమగుచో, ప్రపంచవ్యాపారము జనుగనే జరుగదనియు, "ఆత్మైక్యం బ్యభూతాని యః పశ్యతీనకశ్యతీ" యనుభావము అలవిగాని ఓషయమనియు, వాదించవచ్చును. సామాన్యుల కిది సాధ్యముగాకున్నను, భేదమే నర్పిత వ్యాపించుచున్నది, భేదమునందే భేదమును గాంచుచు ఏకత్వమువారికు సామాన్యులను గొంపోవుట పండితులధర్మమగుచున్నది. అటుగాక, ఎల్లపుడును భేదమే శాశ్వతముగ నిలిచియుండవలయునని వాదించుట, శాస్త్రసిద్ధముగాజాలదు. స్వరాజ్యము నాశించుచున్న సీసమయమున, ప్రతి మూలపురకిని కనీసపు పౌరస్త్వపు హక్కులుండవలయుననుట, యుక్తియుక్తము. లేని యడల, దేశము అంతఃకలహములతో నిండియుండి, స్వరాజ్యమునకు దూరమగుచుండును. నిమ్మజాతులలో ప్రభోధము గలిగి వరు సత్యాగ్రహ మొనరించు సీసకే పచ్చినవయమున, ఇంకను నచ్చ ముట్టుకొనకని యున్నత జాతులవారు శాసించుట వలన నెట్టి ప్రయోజనముండజాలదు. వర్ణాశ్రమధర్మాభిలాషులగు గాంధీమహాత్ముడు, మాశవాద ప్రభువులును, దూరలోచనపరులగు పండితులనేకులును వాంఛనీయమని చెల్లెపుచున్న యీ సంస్కరణ మను హిందువు లెల్ల రంగీకరించి, హిందూసంఘము జీవకళను కోల్పోవలేదనియు, నిర్మాణ శక్తిని విస్మరింపలేదనియు, నిరూపించవలయును. వేదశాస్త్రములు మూలపుని పురోవృద్ధిని శాశ్వతముగ స్తంభింపజేయుటకు గాక, దానికి తోడ్పడుటకే ఎల్లపుడును బూనుకొనుచుండును. వేదవాక్యములం దిమిడియుండెడి జీవమును గ్రహించి, కేవలము పయి భోమగుతో మాత్రమే సత్ప్రతిజ్ఞించి యూరితుండని యెడల, భౌతిక సర్వము మరల తొంటి యాన్నత్యమును గాంచుననుటకు సందియములేదు.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గాంధీ మహాత్ముని వ్యూహానిధి

లక్షరూపాయలు నమర్చింపవలెను

యథా శక్తి ని తోడ్పడుడు

కోశాధికారి కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు
చందాలు
ఇదివఱకు
యూ 89956-10-7
ఇదివఱకు
యూ 15976-9-5

ఇదివఱకు
యూ 89956-10-7
ఇదివఱకు
యూ 15976-9-5

ఇదివఱకు
యూ 89956-10-7
ఇదివఱకు
యూ 15976-9-5

దాసుగారి పట్టుదల

మానవులు పౌరబడుట వింతగాదు. ఒక్కొక్కమారు ఉద్దేశ సమయములలో మంచిచెడ్డల గూర్చి దూరమాలోచించుట కవకాశముండదు. కాని సావధానముగ విచారించిన పిమ్మట నయినను, అట్టి పౌరబాటును సమర్థించుకొనువారే ప్రజలు. సిరాజగంజి తీర్మానము కాంగ్రెసు మత విరుద్ధమని చెలుప నక్కరలేదు. గోపీనాథుడొనర్చిన ఘోరకృత్యమునకు జేశాభిమానము కారణమైయుండవచ్చును. కాని, జేశాభిమానమును హత్యనుండివిడచి, దానిని ప్రశంసించుచు తీర్మానించుట, ఎటుల సమర్థనీయమో దెలియకున్నది. కాంగ్రెసుసభ ఆహింసను ప్రధానధర్మముగ నెంచునంతవరకు సిరాజగంజి తీర్మానమునకు తావుండనేరదు. గాంధీమహాత్ముడివిషయమును నిర్ణయించుట కెక్కుడుసమర్థుడనుటకు సందియములేదు. ఆత డీతీర్మానము అహింసాప్రతీకమునకు విరుద్ధమని నిర్ణయించినపుడు అతనిహితము ననుసరించి బెంగాలు కాంగ్రెసుసంఘమువారు దీని నుపసంహరించుకొనవలసి యుండెను. ఇందుచే ప్రతిష్ఠ కెట్టిలోపము వాటిల్లదు. స్వరాజ్యపక్షమునకును బహిష్కార పక్షమునకును నివిషయమై ఎట్టి యభిప్రాయభేదముండజాలదు. ఇట్టి స్థితిలో దాసుగారు మరల సీతీర్మానమును సమర్థించుటవలన సందిగస్థితి నుదయింపజేసిరి. గోపీనాథుడు ఆత్మార్పణము గావించుటకుమారుగ హత్య మొనర్చబూనెను. హత్యకు పాల్పడినవారు కట్టుబడుచో, ఉరిశిక్ష తప్పదు. హత్యకు సంబంధించిన విషయములలో ఉద్దేశ్యమును మాత్రము ప్రశంసించుచు తీర్మానింప మొదలిడినచో, దౌర్జన్యమునకు ప్రోద్బలము గలుగక మానదు. అన్నిపక్షములవారునురాజకీయ దౌర్జన్యమును నిరసించుచు, దానికేయూలనుతావు లేకుండ జూచుట ధర్మము. లేని యెడల, ఎట్టి యవధము వాటిల్లునో యూహించుట సులభ సాధ్యము.

అకాలీజతలు

ఎనిమిదవ అకాలీజతి జయిలోకు బయలుదేరెననియు, తొమ్మిదివజత అమృత సరము నుండి త్వరలో బయలుదేరుననియు చెలియుచున్నది. భాయిపేరుయొద్ద పోరాటము కొనసాగుచునేయుచున్నది. మూడువేలమందికి పైగ నిర్బంధింపబడిరి. ప్రభుత్వమునా రింకను నిర్బంధ విధానమును మూనుకొనలేదు. నిర్బంధములు బెరుగుకొనిరియు అకాలీల నిశ్చయమును బలపడుచున్నది. తుట్టుతుడకు పరిసరికల్లుము నతివేరకమానదు.

అకాలీజతకుభోజనము బెట్టినందులకుపంజాబుశాసనసభ్యులగు సర్దారుడుహిందూసంగుగారిపై రెండుసంవత్సరముల అరమానముల కివ్వబడియు, 1500 రూపాయల జరిమానాయు విధింపబడెనని తెలియుచున్నది. ఇది ఎంత దారుణశిక్షయో యూహింపవచ్చును. శాసనసభ్యుని కిట్టి యగౌరముగలిగిన పిమ్మట, సభ్యులింకను ఆసభలో నెలులనిలిచి పని జేయగలుగుదురు? బాంబాయి స్వరాజ్యపక్షసభ్యులను తడు పదవులకు రాజీనామా నీయవలయునని మహాత్ముడు కోరుచున్నాడు. ఇందుకు తరుణ మాసన్నియైనదని గ్రహించుట ముఖ్యము.

లండను విషన్ హైస్కూలు సేలం

ప్రిన్సిపాలు పి. సుందరంగారి మరణము

సేలం, జూన్ 18:—సేలం లండను విషన్ హైస్కూలు ప్రిన్సిపాలు పి. సుందరం డి. ఏ. గారు 70 ఏండ్ల వయసున నిన్న రాత్రి 2. గంటలకు చనిపోయిరి. ఈయన నియమింపబడిన పురపాలక సభ్యుడుగా చాలదినములుండెను. హైస్కూలు ప్రిన్సిపాలుగా 40 సంవత్సరములు పనిజేసెను. వీరి ఆంత్యక్రియలు నేటియందయమన జరుగును. లండను విషన్ హైస్కూలు సేమ మాయబడినది.

మథుర పసుమలై హాయిస్కూలు హిస్టరీ అసిస్టెంటు వేద నాయగంగారు సేలం లండను విషన్ హాయిస్కూలు ప్రిన్సిపాలుగా నియమింపబడిరి. (ఆ. ప్రె)

అబ్దుల్ రజాక్ సాహెబు

యం. యల్. సి. గారి మరణము

సేలం, జూన్ 18:—సేలం నీలగిరి కోయంబత్తూరు మహమ్మదీయ నియోజకవర్గమును తెలుపునట్టి ఖాన్ సాహెబు డివాన్ అబ్దుల్ రజాక్ సాహెబు యం. యల్. సి. గారు నిన్నటిదినమున ఉడుమలపేటలో మరణించిరి. (ఆ. ప్రె)

జూదగాండ్రు

సేలం, జూన్ 18 — 22 రు జూదగాండ్రలోను 8 స్థలికి ఒక్కొక్కసారి చొప్పున కారాగృహశిక్ష విధింపబడెను. తక్కిన 19 మందిని సేలం సబుమేజిస్ట్రేటు రు 250 వరకు వేరువేరుగా విధింపబడిన జరిమానాలను చెల్లించుమని యడిగెను. (ఆ. ప్రె)

శ్రీయుత

గరిమెల్ల సత్యనారాయణ గారి విడుదల

కడలూరు 18:—శ్రీయుత గరిమెల్ల సత్యనారాయణ గారి దిన ముదయము కడలూరు జైలునుండి విడుదలపడిరి. కాంగ్రెసు నాయకులు, జైలుబద్ధులమువద్ద వారికి స్వాగత మొదలిరి. ఆతడాగోగ్యముగను పంతోనముగనుగాన్వించుచుండెను. ఈసాధుంత్రిము బహిరంగసభజరుగును. అప్పుడువారికి స్వాగతప్రత మొసగును. వీరు లిరువేండ్లము ఎక్కువెన్ను జైలుబండిలో ముద్రానును జనెదరు. (తంతివార్త)

విదేశవార్తలు

బీరారుసమస్య

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేక తంతివార్త)

లండన్, జూన్ 17:—కామన్వెల్త్ లో, నేడు, మాంటు ఘర్షణ నివేదికమున 308 పేజీలలో జెప్పబడిన నిబంధనల ప్రకారము బీరారును వైఖాము కిచ్చుటను గూర్చి నిషేధాత్మకమైన నట్టియు స్వతంత్రము గల్గినట్టి ఒక విచారణ సంఘము నియమింపవలెనని ఇండియా మంత్రికి తెలియునా యనియు ఆ ప్రకారము కమిషను నోక దానిని ఏర్పరచెనా యనియు కర్నూలు మేలరు గారకుగ మేలరుగారు జెప్పిన నిబంధనలు ఇండియా మంత్రికి తెలియు ననియు, కాని ఈ ప్రత్యేక విషయములో ఇండియా మంత్రి నట్టి చర్యను దీని కొనుగదీ జెప్పటకు వీలు లేదనియు ఇంకొక ప్రశ్నకు ఈ విషయమై బీరారును వైఖాము కిచ్చుట కై ప్రజల యభిప్రాయమును గమనింపటకు ప్రజలు తమ యభిప్రాయమును జెల్పుటకు నిండు అవకాశము నీయకుండ ఏ చర్యను దీని కొనుగదీ మని మధ్యపరగణాల కాననసభయందు 1921 డిసెంబరులో ప్రకటించబడిన సంగతిని రిచర్డ్సు గారు మేలరుగారికి జ్ఞాపకము జేసిరి. ఈ అభిప్రాయమును అమలులో తెట్టుటకు ఇంతవరకు ఆవకాశము గలుగ లేదనిరి.

ఓడ్యయరు యభియోగము

మ్యాకార్థీగారి తీర్పు

కామన్వెల్త్ లో చర్చ

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేక తంతివార్త)

లండన్, జూన్ 17 — ఓడ్యయరు యభియోగమున న్యాయమూర్తి మ్యూకార్థీ గారు ఆన్ముటలను గూర్చి కామన్వెల్త్ లో ప్రశ్నించిరి. మ్యూకార్థీగారి మాటలచే ఇండియాలో రాచకీయసాంఘికోపద్రవము గలుగునగాన మ్యూకార్థీగారిట్లు ప్రవర్తించుట తప్పు అనునాకాదా, తవ అధికారమును మించి ప్రవర్తించిరా లేదా యని విచారించవలెననిరి.

లీ కమిషను

శిష్యాగ్రంథాలను అమలులో తెట్టుటను గూర్చి ఆంధ్రప్రదేశ్ తరపులు భారత కాననసభ వారి నివేదికమును సెప్టెంబరులో చర్చించునవరకు ప్రకటించబడ వనియు రిచర్డ్సు గారు ప్రత్యుత్తరము నిడిరి.

వైనిక ప్రతినిధి

ఇండియా కార్యాలయమున భారత వైనిక ప్రతినిధిని నియమించుకపోవుటను గూర్చి ఏటుగారడుగ వైనిక ప్రతినిధిని నియమించువిషయమై ఆవియరు ప్రభువు ఆలోచించుచున్నాడనియు రిచర్డ్సు గారు ప్రత్యుత్తరము నొసగిరి.

సంస్కార విచారణ సంఘము

భారత సంస్కారముల లోపాలోపమును గూర్చి విచారించుటకు నియమింప బడిన సంఘమువారు తమ నివేదికమును ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేసెద రనియు కాని పార్లమెంటువారికి గూడ అవశ్యము పూర్తిగ ప్రభుత్వమువారవలంబించ నిశ్చయించు ఏర్పాటులను తెలియజేసెదరని రిచర్డ్సు గారు బదులిడిరి.

ఓడ్యయరు యభియోగము

డయరుసేనా కి అన్యాయము జరుగుట

లండన్, జూన్ 16:— ఓడ్యయరు యభియోగమున డయరు సేనానికి అన్యాయమును అధికారులు జరిగించి రని చాల మంది తీవ్రముగ ఆనుభూతుచున్నారని క ప్రకటించిన నూచించిరి. డయరు సేనాని ఇప్పుడు ప్రాణాపాయమునందున్నాడు గాబట్టి తక్షణము ఈ విషయమై మరల ఆలోచించుటకు మక్కువగా గూర్చి ఆలోచించవలె ననిరి.

న్యాయమూర్తి మ్యూకార్థీగారిచర్య ఈ విషయము కు సంబంధించిన కారణములు లేవని క స్పష్టమైనా సుకేపా. ఈ విషయమై ఆలోచించుటకు గమనింపవలెనని మక్కువగా గూర్చి రడిగిరి.

రాజప్రతినిధి సెలవుచట్టము

అదనపుభర్త

భారతీయులు భరింపవలసినదే

లండన్, జూన్ 16:— ఇండియా ప్రభుత్వ సెలవుచట్టము ప్రకారము భర్తలపట్టిని తయారుజేసిరి. ఈభర్త అంతయు ఇండియా ప్రభుత్వదాయమునుండియే భరింపబడును.

గవర్నరు జనరలుకు 6000, సర్వేనాధిపతి గవర్నరుకు 4000, మధ్యపరగణాల గవర్నరుకు 3000, అస్సాము గవర్నరుకు 2750 రూపాయలు సెల 1-కి సెలవుభర్త క్రింద అగును. ఓరిక గుభిచ్చునా వ్యక్తి మైనంతవరకు తగ్గించుటకు ప్రయత్నించెదరు. రాజప్రతినిధిసభలో కార్యనిర్వాహక సభ్యులకు అసలు ఆరు మాసములు సెలవుచ్చుట కేర్పాటు జేసిరి. అది ఇప్పుడు 4 నెలలకు తగ్గింపబడినది. అందుచే భర్త కొంత తగ్గును. కాని వారి స్థానే తాత్కాలికముగ నియమింపబడు సభ్యులకు నిండుజీతమియ్యబడుటచే కొంత అదనపుభర్త కావచ్చును.

భారత దేశ సంస్కరణములు

లండన్, జూన్ 16:— భారత సంస్కరణ విచారణ సంఘమువారి నివేదికము ననుసరించి తీర్మానములను జేయుటకు ముందు కమిటీవారి నివేదికమును సమర్పించునదీ లేనిదీ చెప్పజాలమని రిచర్డ్సు గారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

భారత దేశ వైద్యశాఖ

వైద్యశాఖ నుద్దేశము లేదనియు ఈ విషయమై కొన్ని విశ్లేషణల సంపిరనియు ఈ విషయమై విచారించుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయమునకై ఆవియరు ప్రభువు ఎదురు కొంచుచున్నాడనియు, ఈశాఖలో కొందరిని తగ్గించుటచే కలుగ కష్టములను తగ్గించుటకు ప్రత్యేకముగ ఏర్పాటు సదుపాయమును జేసెదరని జెప్పటకు వీలు లేదనియు రిచర్డ్సు గారు బదులిడిరి.

లీ కమిషను

శిష్యాగ్రంథాలను గూర్చి ఇంగ్లండులోను, ఇండియాలోను ప్రారంభచర్యను త్వరగా జరుపుచున్నారనిరి.

వైద్యాలయములో రోగుల స్థానమును, వైద్యులను తగ్గించుటచే ప్రస్తుతము భయము లేదనియు సురక్షితముగనే యుండు ననిరి.

భారత వైమానిక శక్తి

1923-24 లో ఇండియాలో 14 వైమానిక ప్రమాదములు గల్గెను. కొందరు చనిపోయిరి. కొందరు గాయములు తగిలినవి. ఇంతకు ముందు సంవత్సరములలో 4 గా 7 డో ప్రమాదములు గల్గెను. పూర్వము రెండు సంవత్సరములలో పోయిన దానికంటె ఈ 1923-24 లో ఎక్కువగంటలు విమానములు పనిజేసెను. ఈ వైమానిక సామగ్రి మంచిదో లేదో చెప్పజాల ననిరి. కాని వైమానిక మంత్రిగారు ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి మంచి విమానములనే సప్లయజేసి రనిరి. అవి తృప్తికరముగనే పనిచేయుచున్నవని లీచిగారు చెప్పిరి.

మసోలు రాయబారము

బ్రిటిషు పరిసీతులు

లండన్, జూన్ 16:— లాసేను ఒడంబడిక ప్రకారము ప్రత్యక్ష రాయబారములను జరుపుటకు 9 నెలలు పూర్తి అయినవంటనే తుర్కీ-ఇరాకు సరిహద్దును నిశ్చయించుటకు జాతిసంఘమువారిని ప్రభుత్వమువారు గొరెదరని కామన్వెల్త్ లో మక్కువగా గూర్చి, మసోలుసభ భగ్నమైనదను విషయమును గూర్చి ప్రస్తావించి తెలియజేసిరి. ఈలోపుగ ఏమైన చిక్కులున్న తొలగించుటకు తుర్కీ ప్రభుత్వమువారితో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను జరిపెద మనిరి.

ఇంగ్లండులో ఎన్నికలు

ఆగస్టు సెప్టెంబరు అక్టోబరు మాసములలో ఎన్నికలు జరుగునను అవకాశములేకుండ గడచిపోవునని కామన్వెల్త్ లో ఎన్నికలనుగూర్చి అడిగిన ప్రశ్నసందర్భములో రాం శే మక్కువగా గూర్చి రధయమొసగిరి.

బాల్యములను పురిగొల్పుట

బోలిషివిస్టు ప్రచారము

మ్యాసిడోనియనులను పురిగొల్పుట

లండన్, జూన్ 16:— గాత్ర 9/5 బాల్యములో కష్టములను తెచ్చిపెట్టుటకు బోలిషివిటులు ప్రయత్నించుచున్నారని టైముస్ ప్రతికావిలేఖరి సోఫియానుండి తెలుపుచున్నాడు. మ్యాసిడోనియా విప్లవసంఘమువారు డను ఎం. అలగ్జాండ్రాపుగారి దగ్గరకు ఇటీవలనే మాస్కోనుండి బోలిషివిటు ప్రచారకులు వచ్చిరట.

బల్గేరియా ప్రభుత్వమును బాధించుటకు కష్టపెట్టుటకును బాల్యములో అంతటను తిరుగుబాటు నుచ్చుటకును బల్గేరియా కమ్యూనిస్టులకు మ్యాసిడోనియా ప్రజలు సహకారము సల్పిరేని సామ్యము, మందుగుండుసామగ్రిని వైకోద్యోగులను ఇచ్చెదమనిరి. కాని అలగ్జాండ్రాపుగా రీతిభయమును నిరాకరించిరి. కాని బోలిషివిట్టులు భయపడక తమ ప్రచారమును సాగించుచున్నారు.

సామ్రాజ్య ఆర్థిక సంఘము నోక దానిని ప్రభుత్వము వారు స్థాపించుటకు ఆలోచించుచున్నారు.

అధినివేశమంతి

భామనుగారు తమపనిలో ప్రవేశించి స్వీయభర్తమును ఆచరించుచున్నారు.

ఎవరెట్టు శిఖావరోహమునుగూర్చి క ప్రకటించిగారు అనుమానముగ మాట్లాడుచున్నారు. ప్రాణవాయువు లేదని జెప్పుచున్నారు. స్పష్టముగ ఈ విషయమై ఎపుడో ప్రతిక్షణమున ఏదో యొకటి స్పష్టముగ తెలియు ననుచున్నారు.

అంతర్జాతీయ కార్మిక శక్తి

జనీవలో 16 తేదీని ప్రారంభమైనది.

హెరియట్టును మంత్రివర్గము

ప్రెంచి సేనాని నోలెటుగారిని జూచి జర్మనులు భయపడుట

లండన్, జూన్ 16:— గాత్ర 10.40 హెరియట్టునుంత్రివర్గమున నోలెటు సేనాని చాల పెద్దవాడని జర్మనులు అనుచున్నారు. ప్రెంచి మంత్రివర్గము హెరియట్టు మంత్రివర్గము కాదనియు నోలెటు మంత్రివర్గముని చాలమంది జిర్మనులనుచున్నారు. నోలెటు సేనాని నియమించుటచే ఇంతవరకు మార్పులేక ప్రైన్స్సు ప్రభుత్వమువారు రెవలంబించుచున్న విధానము నకు ప్రతిహేలము ఏర్పడవచ్చు ననుచున్నారు. ప్రెంచివారు జర్మనీపట్ల ప్రాతప్రెంచివిధానము నుపయోగించుటయే గాక ప్రాతప్రెంచిపద్ధతులను గూడ ప్రయోగించెదరని ప్రతిపక్షులు అనుకొనుచున్నారు. నోలెటు సేనాని నియమించుట జర్మనులకు శోపమును గలుగజేయుటకే యని జాతీయవాదులనుచున్నారు. జాతీయవాదపత్రిక లన్నియు ప్రతిహేలముగ వ్యాఖ్యమొనర్చుచున్నవి. నోలెటు సేనానివంటి అగ్రము డెవరును లేరనియు జర్మనీని బాధపెట్టినవారిలో ఇంతటి క్రూరుడు లేడనుచున్నారు. వైనిక పత్రిక ప్రకటించిన ప్రకారము ఇట్లు ప్రాయమున్నది. నోలెటు గారు ఊరికే జర్మనీలో గూఢచారిగ పనిచేయలేదు. జర్మనులు కసి దీర్చుకొనుటకు వారము రోజులలో యుద్ధమును ప్రారంభించగల రని ఋజువుచేయుటకు ఎన్ని అబద్ధములైన న పుట్టించగలదు.

యునైటెడ్ స్టేట్సువలన

భారతీయుల పౌరసత్వమును తొలగించుట

క్యాన్ ప్రానిసిస్కో జూన్ 17:— ఏ. కే. ముజందారు అనునాతడు బెంగాలీలలో గొప్పతెగవాడు. ఇతనికి 1918 లో పౌరసత్వమును యునైటెడ్ స్టేట్సు ప్రభుత్వమువారు ప్రసాదించిరి. ప్రస్తుతము దున్ను వలసనిర్బంధములు గొప్పజాతి స్వల్పజాతి భారతీయులందరకును నర్తించునని ఘోషణలు సర్వాయిలు అసీలు కోర్టువారు ముజందారుగారి పౌరసత్వమును తీసిజేసిరి.

వైదిక ప్రభుత్వమువారి ప్రకటన సూచనలు

పాఠశాల, జూన్ 15:—అవని కొందరిని తప్ప తక్కిన రాజకీయ అవకాశాలను మన్నించి వసతి పెట్టెదరు. పోపు కార్యాలయమున ప్రెంచిరాయవారి సెటివేషన్లు. కాంగ్రెస్ పోషకుల శాసనములను అక్షరాలా అనుబంధము జరిపెదరు. దేశమునకు ఉపద్రవము లేకుండునట్లు జేసి ప్రైవేటువ్యయమును తగ్గించెదరు.

ఆర్థిక విషయములు

అగ్నిపుల్లల మహాపరిణి మరల ప్రవేశపెట్టెదరు. ఆర్థిక పత్రమును సరిపుష్టుటకు ఆర్థికవిషయములను పరీక్షించెదరు. ప్రభుత్వపు కొలువులనున్న వారు ప్రైవేటు యానియనులో జేరు విషయమును, రోజుకు రి గంటలు పనిజేయవలెనను సంగతిని అంతర్జాతీయ ఒడంబడికలచే కాంతిని స్థాపించి బలపరచుట, జాతిసమితివారి అధికారమును విస్తరింపజేయుట, అంతర్జాతీయ కార్మిక కార్యాలయము, అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానమువారి పనిని ఎక్కువ జేయుట, రి పి యా తో మరల యథా ప్రకారము సంబంధ మేర్పరచుట, ఆర్థిక నిపుణుల నివేదిక మును పూర్తిగ ఎట్టి వరులు లేకనే అంగీకరించుట, డాసు నివేదికమువారు చూపిన ఆభయములను జర్మనులు వెరవేర్చుటకు తగిన అంతర్జాతీయ సంఘమువారి సహాయమువరకు రూపు ఆక్రమణ సాగించుట, జర్మనుల నైతిక పరిశీలనమును మరల ప్రారంభించుట, ప్రాంతము జర్మనీ యుద్ధవస్తువు లేకుం డునట్లు జేయుట మున్నగు సంగతులను ఆలోచించెదరు.

ప్రొఫెసరుల దురంతము

రోమ జూన్ 16:—సినియ మెటియోటిగారి గతని గూర్చి ఇటలీ ప్రజలందరూ ఘోరముగ భయపడుచున్నారు. ఇతనిగతి ఏమైనదో ఇంతవర కేదియు లేలేదు. ఆతనిని చంపి రన్నమాట భావపడలేదు.

సినియ ముస్సోలినీగారు ఈ ఘోర సేరమున కుత్తరవాదులై నవారిని కఠినముగ దండించెద ననిరి.

మెటియోటిగారి నెత్తుకుపోవుటకు బండినిచ్చిన ఫీలేపీ గారిని అరెస్టుజేసిరి. ఆతనిమోటా బండిని నడుపువాడుగూడ పోలీసువారిస్వాధీన మాయెను.

చాలమందిని అరెస్టుజేయుచున్నారు.

పనివాండ్రందరూ సమ్మెగట్టినట్లు కమ్యూనిస్టులంద రూ మెటియోటిగారి సందర్భములో ప్రయత్నించుచున్నారు. పోలీసుదళమంతయు మెటియోటిగారు చనిపోయినో జీవిం చియ్యేయండితో కనుగొనుటకు విశ్వప్రయత్నముల నొనర్చు చున్నారు.

మెక్సికో బెదింపు

బ్రిటిషువైఖరి

లండన్, జూన్ 16:—కొంతకాలమునుండి కూ మిన్యుగారిని మెక్సికో ప్రభుత్వమువారికిని ఘర్షణ జరుగుచుం డెను. క్యూమిన్యుగారిపై చేయబడిన నిందలు న్యాయమైనవని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు అంగీకరింపలేదు. క్యూమిన్యుగారిని ఇంగ్లాండుకు పిలిపింపనిచో జూన్ 10 తేదీని మెక్సికోనుండి వెడలగొట్టెనను మేనెల 18 తేదీని తనకు తెలియజేసిరిని మగ్నోనాల్లాగారు కామన్సుస్థలో తెలియజేసిరి. సర్ థామసు హాలగూరు మెక్సికోకు రాగానే క్యూమిన్యుగారిని ఇంటికి రమ్మవసనెన మని ఏప్రిలు 15 తేదీని మెక్సికో ప్రభుత్వము వారికి తెలియజేసితిమి. మెక్సికో ప్రభుత్వమువారిచర్య అంత ర్జాతీయసమర్థాదలకు భంగకర మని ప్రభుత్వమువారు తలచిరి. మెక్సికో ప్రభుత్వమువారి ప్రత్యుత్తరమునకై ఎదురుచూచు చున్నారమనిరి. బ్రిటిషుప్రభుత్వమునా రంగీకరింపని చర్యను క్యూమిన్యుగారివారు మెక్సికో ప్రభుత్వమువారు తిసిగొన్నచో సర్ థామసు హాలగూరు మెక్సికోకు రాచాలరని తెలియజేసితి మనిరి. బ్రిటిషుపౌరుల సత్వములను గూర్చి క్యూమిన్యుగారు తెలియజేయుసంగతులనల ఈ కష్టముంతయు వచ్చిన దనిరి. మెక్సికోలో బ్రిటిషుప్రతి ఆస్తిని మెక్సికో ప్రభుత్వమువారు స్వాధీనము జేసికొన గోరి రనిరి. బ్రిటిషు ప్రభుత్వముతరపున వ్యవహరమును సరళిగ పరిష్కారము జేయుటకు చిరీచేతనంబ్రతి బోక్యును కలుగజేసికొనుచున్నాడు. ఈయన ప్రయత్నముల పర్యవసానమునకయి ఎదురుచూచుచున్నారు. క్యూమిన్యుగారు 10 తేదీకి వెడలిపోవుచో ఆతనిని ప్రసాసమును కంపుటకు ఉత్తరవును వారీ చేసెదరట. ఈ విషయము చిరీమంత్రి బోక్యు కలుగ జేసికొనుచున్నాడు.

కార్మిక ప్రభుత్వపరాజయము

లండన్ జూన్ 15:—వర్తకపు చట్టమును గూర్చి కొన్ని స్వల్పవిషయములలో ప్రభుత్వమువారు ఓడిపోయిరి. దీనికి రాజకీయప్రాముఖ్యమును ఆశోపింపలేదు. ప్రభుత్వము వారు పరాజయము నంగీకరించిరి.

ప్రతికర్షణల ఆందోళనము

లండన్ జూన్ 17:—గతరాత్రి ప్రభుత్వమువారు అంత మున్యుముగాని విషయములో ఓడిపోయినను ప్రతిపక్షాలు సామాజ్యసభ తీర్మానములను గూర్చి పూర్తిగ చర్చించుటకు గొప్ప ప్రయత్నములను జేయుచున్నారు. మంగళవారము, బుధవారము చర్చ జరుగును. బుధవారమువరకు ఓట్లు తీసికొన బడవు.

ఇండ్లలో ఆర్డె కున్నవారిని చెడలగొట్టు చట్టమునకు ప్రభువులసభవారు కొన్ని సవరణలను సూచింప, కామన్సు సభ వారు నిరాకరించిరి.

అమెరికా వైమానికులు నేయగ్లోలో ప్రవేశించిరి.

వాతావరణ స్థితి

1924 ఫలి జూన్ నెల 18-వ తేదీ బుధవారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	జూన్ 1-న తేదీనుండి వర్షము	ఏప్రిలు 1-న తేదీనుండి వర్షము
గోపాలపురం	91.1	88.1	...	0.26	44.96
విశాఖపట్టణము	99.9	84.1	...	0.86	87.09
కాకినాడ	100.0	85.6	...	0.29	89.09
మచిలీపట్టణము	105.8	86.2	...	0.84	41.59
కర్నూలు	97.6	78.2	...	0.58	28.01
బళ్లారి	98.7	75.9	...	1.23	20.51
కడప	102.0	81.7	...	0.68	81.28
నెల్లూరు	105.5	84.4	...	0.08	87.98
మైదాను	104.0	82.8	...	0.80	50.74
కడపూరు	102.7	81.5	...	0.04	52.94
నెలమ	94.9	75.4	...	1.09	89.80
కోయంబత్తూరు	86.4	72.0	...	4.82	22.29
తిరుచనాపల్లి	101.6	79.0	...	0.08	88.18
నాగపట్టణము	98.8	80.5	...	0.88	54.98
మధుర	99.2	78.8	...	0.87	88.58
పొంబే	92.8	80.7	...	0.05	87.00
తిరునల్వేలి	0.44	28.84
తిరుచేండూరు	83.8	76.6	0.08	19.88	64.51
కొచ్చిక్	85.8	76.5	0.67	87.25	114.51
కాలికట్టు	88.9	75.4	1.07	80.60	117.16
మంగళూరు	86.2	75.4	0.89	27.86	125.68
బెంగళూరు	85.8	67.7	...	8.48	25.87
మేరకూర	69.8	63.0	1.16	14.65	125.46
కొడైకనాల్	68.6	52.2	...	8.81	62.18

సర్కారులు:—ఆకాశము కొంచెము మేఘావృతంబై యున్నది. దక్షిణమున అద్భుత తక్కువ. పగటివేడిమి 5^వ నుండి 8^వ డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 3 నుండి 6 డిగ్రీలు ఎక్కువ. దక్కన్:—ఆకాశము కొంచెము మేఘాచ్ఛాదితయై యున్నది. పగటివేడిమి 2^వ నుండి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కర్నాటకము:—మేఘములు ఒక మోస్తరుగ నున్నవి. అద్భుత తక్కువ. పగటివేడిమి 4 నుండి 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి నెల్లూరులో 2.7 డిగ్రీలు ఎక్కువ. పడమటి తీరమున వర్షముండవచ్చును. తక్కినచోట్ల స్థానికచినుకు లుండవచ్చును.

ఎన్. ఆర్. సామ్రాట్, వాతావరణ శ్రుత్తు.

SUN & Co., Chaukamba, Benares City.

మాదగ్గర అన్నిరకములపట్టు బట్టలు దుద్రాక్షి మొదలయిన సామానులు కోరినవారికి సరి అయిన ధరలకు వి. పి. మూలముగా పంపబడును. పాగాలు 12 మూర 1, కి రు 12 నుంచి 20 దుద్రాక్షి 108 వుండు సరం 1-కి ఆ 6 నుంచి రు 10 వరకు కొత్తపంచు 7, 8 మూర 1, కి రు 7 నుంచి 11 పట్టుపంచులు 10, 12, మూర 1-కి రు 14 నుంచి 35, బెంగళూరురకం చీరలు జరీ పనిచే చేయబడినవి 12.16 మూర 1-కి రు 46 నుంచి 150, బనారసు జరీపట్టు చీరలు మూర 12 16 మూర 1-కి రు 25 నుంచి 150, యింకా కావలసినసామానులకు మాశ్రేష్టలాగు వుచితము.

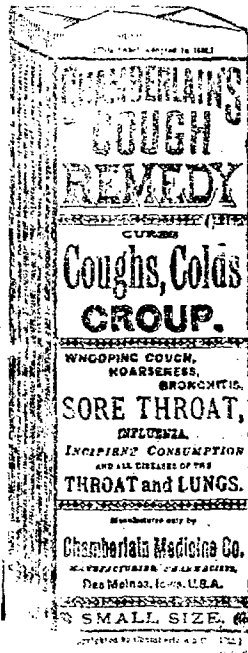
యస్. యు నారాయణచారి అండుకంపెని చౌకాంబ, బెనారస్ సిటీ. (యు. కి)

THE BOOKS READY FOR SALE.

1. BHAGVAD-GITA Translation of with Rs. as Notes and annotations by the late Tukaram Tatya ... 0 12
2. LECTURES STUDY ON BHAGVAD GITA being a help to students of its Philosophy by T. Subba Rao B. A. B. L. 0 10
3. A COLLECTION OF ESOTERIC WRITINGS of T. Subba Rao, B. A. B. L. ... 2 0
4. THE YOGASARA-SANGRAH OR THE PHILOSOPHY OF YOGA SHASTRA with English Translation by Ganganatha Jha M. A. ... 1 4
5. THE UTTARA-GITA being the initiation of Arjoon by Shri Krishna into Yoga and Dnyana ... 0 4
6. THE PHILOSOPHY OF THE BRAHMANICAL SANDHYA VANDANA ... 0 12
7. THE HIGHER LIFE, or Rules of Raja-Yoga, by Bhagvan Budha ... 0 2
8. LETTERS TO AN INDIAN RAJA by a Indian Recluse ... 1 0

RAJARAM TUKKARAM.

29 Hummum Street, Fort Mambay.

చేంబర్లెన్ గారి

దగ్గు నివారిణి

దగ్గు, జలుబు, కాక వా

యువు బిరు బిడ్డలకు వచ్చు

రోగము, గొంతుపుండు

గొంతురాపు, కొమ్ముకడి

పెము, కుక్కదగ్గును, అన్ని

రకముల గొంతు వ్యాధులు

మొదలగునవి కటా వంచ

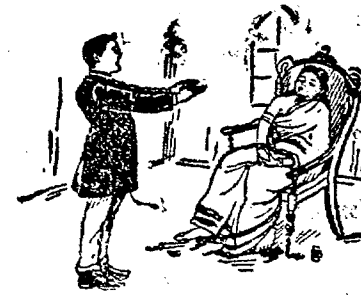
లై పోవును, అన్నిజాగా

లలో విక్రయించ బడు

చున్నది. (8)

మెస్సరిజము నేర్చుకొనుడు

మెస్సరిజము, హిప్పటిజము, రాబ్ రిడింగు, మెస్సరిజ బహుళమున వ్యాధి నివారణ మొదలగు విషయములన్నియు

విప్రులముగ మర్మ రహితముగ గురుత్వ లేకనే ఆ భ్యాస యోగ్యముగ రచింప బడిన సమ్యాచార గ్రంథము లేక విద్యా వ్యాపకాదేశ మతో వెలగింది

ఒక రూపాయకు

మూరమే అమ్మబడును. వి. పి. భాస్కర నాయుడుజాబు

అడ్రెస్:— మనెడద హిక్కుటిక్ హోము, ఏలూరు.

మైసూరు ప్రతినిధుల సభ

బడ్డలు చర్చ (స్వకీయవిలేఖరి)

జూన్ 14వ తేదీ:—దివానుగారు ఆలస్యముగా వచ్చుటచే హంబాహుస్సేను, ప్రభుత్వసభ్యుని అధ్యక్షతన ప్రారంభింపబడినది. ప్రతినిధులను ఉపన్యసించుటకు 5 నిమిషములు మాత్రమే గడు క్లిష్టపడినది. కాని కొందర కేసులను గడు వాసం గురిచే మిగిలిన వారు అధ్యక్షుని ఆక్షేపించిరి. సభలో పెద్ద గొడవగ నుండెను. సుమారు 30 మంది సభ్యులు చచ్చుచుండు పాల్గొనిరి. వారిలో నీదిగువవారు ముఖ్యులు శ్రీమంతుల నాయుడు, యద్రప్ప, డి. కె. బాలాజీ, రంగరాజు, కాశ్మీరీ కృష్ణమూర్తి, సి. శ్రీనివాసరావు సి.వి.శ్రీనివాసరావు, జి.పరమశివయ్య, బి. శ్రీనివాసయ్యంగారు, ఎస్. కృష్ణస్వామి రావు, జి. దేవోజీరావు, రామచంద్రరావు సింది, బాబా సాహెబు.

ఉద్రుక్తుగారు, సంస్కృతివిద్యార్థుల గూర్చి బ్రాహ్మణేతరులు మైసూరు కళాశాలలో చేర్చుకొనబడ గూడ దను ప్రభుత్వ ఉత్తరువును నిరసిం చిరి. బ్రాహ్మణేతరులు వచ్చినచో బ్రాహ్మణులు కళాశాల వీడుదురని భయపడుట మంచిది కాదనిరి. దీనికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు ప్రభుత్వ సభ్యుడు "మీకు చేకూరినవాక్కులకు సంపించి యూరకొను దని పలికెను.

బి. కె. బాలాజీగారు ప్రభుత్వమువారి ఎక్స్లెజు యేర్పాటులను విమర్శించి (తాగుడు హెచ్చించుటచే రాబడి అధికము జేసికొనగూడ దని నుడివెరి.

కార్మికి కృష్ణమూర్తిగారు

కృష్ణమూర్తిగారు బడ్డలులో ప్రతినిధులమును జైర్లముగా ఖండించిరి. రానున్న ఐదేళ్లము బడ్డలుప్రకారము 11 క్లి. లక్షలు వసూలుజేయుట, దేశములో టాను మధికముగా నుండుటచే రయితుల కిబ్బందిగా నుండు ననియు, రయితులను బాధించుట భర్యముకాదనియు బలికిరి. చందన ఆత్మవు కాక్కానా చాల నష్టమువచ్చుచుండుటచే సాధ్యమయినంత త్వరలో ముగించవలె ననిరి. పరిశ్రమలకర్మాగారము గూడ వృధావ్యయము గలిగించుచుండుటచే నైతికతను మని నూచించిరి. ఈ కర్మాగారమునందు క్రొత్తులు బ్రిటిషు ఇండియాలో మెచ్చుకొనబడుచుండ కృష్ణమూర్తిగారి టిట్లనుట వింతగనున్నదని ప్రభుత్వ సభ్యుడనెను. దీనిపై కృష్ణమూర్తిగారికిని ప్రభుత్వసభ్యులకును వాద ప్రతివాదములు జరిగినవి: కృష్ణమూర్తిగారు ఎసంట్ల సభ్యుల యిబ్బందులను వెలిబుచ్చి, వారికి తగిన సౌకర్యముల నొసగమని కోరిరి. కన్నడభాష పైపురైటింగు యంత్రము తయారు జేయింపమని కోరిరి. మితవ్యయ విధనము ననుసరించి చిన్న నౌక రులను పనులనుండి తొలగించిరే గాని అధికవ్యయమునకు కారణభూతు లయిన ఆది ఉద్యోగులను కడల్పలేదని ఆక్షేపించిరి. ఇంతలో 10 నిమిషములవ్యవధి గడచుటచే కృష్ణమూర్తిగారు కూర్చుండవలసినవైనను.

సి. శ్రీనివాసరావు, చిక్కనాగలూరు సభ్యుడు ప్రభుత్వసభ్యుల చెలికొండనుండి ప్రతిభాఖయందలిలోపమును డెలువుచు చాలసేపు మాట్లాడెను. ఆతడు మాట్లాడునపుడు ఇతరుగట్టిగ మాట్లాడుమని గోరుచు గోలచేసిరి. అంత సభలో కలవరము తగ్గింప ప్రభుత్వమువారు సభ్యులు గారా యని శ్రీనివాసరావుగారు ప్రశ్నించిరి.

జి. ప. మణివయ్యగారు

పరమశివయ్యగారు ప్రభుత్వమువారు ప్రజలకు ఋణము లిచ్చుటలన గల యిబ్బందులను డెలివెరి. ప్రజలు ఋణములు నైకొనినచో స్వేచ్ఛగా వాదించుటకు వీలుపడదని నుడివెరి. గ్రాంటుస్కూళ్లకు సహాయము 2 న్నర లక్షలనుండి 1 1/8 కు తగ్గించుటచే ప్రాథమిక విద్య చాలవరకు నష్టపోవు ననియు, విశ్వవిద్యాలయవిధానమునందు వాంఛగల విద్యాధికుల యధిపతిమొనర్చినచో ప్రాథమికవిద్య కన్నదైన ముప్పుగలదనిపెట్టెను.

మునునబుకోర్టులు

ఎస్. కృష్ణస్వామిరావుగారు న్యాయస్థానములలో కేసుల విచారణ విశేషమునకునుండుటచే సంవత్సరమున కొక్కముననబుకోర్టులైన నెక్కువగా స్థాపించుచుండవలెనని గోరెను. మైసూరులోనబుకోర్టు నుంచుటావశ్యకమని తెలిపిరి. మైసూరు రెంగునూరులలో హైస్కూళ్లకు విద్యార్థివసతిగృహములు

స్థాపించిన ప్రత్యేకవ్యవస్థలకు సహాయ మొసంగవలెనని కోరిరి. బి. దేవిరావుగారు క్రింగవట్టుమునకు పరిశ్రేకకోర్టు గోరి.

నరసాపురంనుండి వచ్చినసభ్యుడు అచ్చటివంతెనై య 10000 లెక్కవగా గ్రాంటుచేయుమని గోరెను.

కన్నంబాడి డాము పూర్తియైనచో యడతూరునందు చాల భాగమునీటితో నిండునుగావున అచ్చటిప్రజలకు తగినభూముల నీయవలె నని అచ్చటి పరినిధి చెలి పె ను.

బడ్డలు తీర్మానములు:— బి. నరసింగరావుగారు రైల్వేలవ్యయమును చాలవరకు తగ్గింపవలెననిగోరుచు తీర్మానము ప్రతిపాదించెను. ఎం. వెంకటకృష్ణయ్యగారు బలపరచిరి. చాల దీర్ఘచర్చ జరిగినపిమ్మట రైల్వేలవ్యయంపై కమిటీవారి కీవిషయము తెలియబరచెదనని దివాను గారనిరి.

బి. నరసింగరావుగారు కొన్నిప్రజాయత్తముకాని కాఖలను ప్రజాయత్తముజేయవలెననిగోరుచు వేరొక తీర్మానము జెట్టిరి. ముఖ్యముగా అతిథుల సన్మానవిషయము మహారాజావారి అతిథులను సన్మానించి గౌరవించునోర్పాటులయం దధికారము వారికే యుండవలెనని దివానుగారనిరి. తీర్మానము ఉపసంహరించుకొనబడెను.

భారతీయ స్త్రీల విశ్వవిద్యాలయము

పట్టుప్రదానసభ

విద్యుదగురు పట్టభద్రులు

పూనా, జూన్ 17:—భారతీయ స్త్రీల విశ్వవిద్యాలయ పట్టుప్రదానసభ, ఆదివారమునాడు డి. ఎ. జి. ఎస్. రామరావుగారి అధ్యక్షతన ప్రారంభమైనది. చాలమంది విద్యార్థికులు హాజరయిరి. పట్టపక్షియం దు తీర్చులైన అయిదుగురు స్త్రీలకు "గ్రహీత ఆగమ" అను బిరుదును లాసగపడెను.

డి. బి. రావుగారు విశ్వవిద్యాలయమునుగురించి యుపన్యసించుచు, నది పరిణామావస్థయం దున్నదనియు, స్థిరముగ స్థాపింపబడెననియు, నుడివి జపానుమున్నగు దేశములలో స్త్రీలయభివృద్ధినిగురించి వివరించి, ప్రస్తుత జపానాన్నత్యమున కది యేకారణమని నుడివెరి. భారతీయులుగూడ జపానుమార్గము నవలంబింపవలెనని నుడివెను. స్త్రీలకు ప్రత్యేకవైద్యకలాకాల నేర్పరచి, దానిని స్త్రీల విశ్వవిద్యాలయమునకు జేర్పవలెనని నుడివెరి. పట్టభద్రులైన స్త్రీలను, స్త్రీవిద్యయందు తమ జీవితముల గడపవలెనని రావుగారు యిచ్చింపిరి. (అ|| తె||)

తిరుచనాపల్లిలో విద్యాంగము తి

తిరుచనాపల్లి, జూన్ 17:— విద్యాంగము తిరుగు సర్. ఎ. పి. పాత్రోగారు నాల్గవ ఆవిరూపిడసభ కీదినమున నధ్యక్షత వహించిరి. ఈ సభలోనే 1 వ తరగతి కలాకాలగ నొనర్పబడిన శేషనలుకారేజిని దర్శించెను. తరువాత జిల్లా విద్యాసంఘసహాజేతమునకు జని, ప్రాథమికవిద్యావ్యాప్తికి దాను తయారుజేసిన స్కీమునుగురించి వారితో చర్చించెను. ఈ స్కీమునందు ప్రాథమిక పాఠశాలపై లోకలుబోధ్యులగు అధికారమును లొంగించి, గ్రామ పంచాయతులకు యధికార మొసగబడెను. (అ|| తె||)

మెయిలు స్టీమర్లు

బొంబాయి, జూన్ 17:— 7 వ తేదీని బొంబాయి తపాలతో బయలుదేరిన కేజిహింద్ పి. అండు ఓ. మెయిలు స్టీమరు ఆదివారమురాత్రి పోర్టునెయిడుకు వచ్చి ఆ మరునాడుదయమున అచ్చటినుండి బయలుదేరును.

లండను నుండి జూన్ 5 వ తేదీన బయలుదేరిన యస్. యస్. మాసిదానియా ఆదివారమునాడు ఏడవవదిపెట్టెను. గురువారము అర్ధరాత్రమునకు బొంబాయికి రావలసియున్నది.

12 తేది తపాలతోనున్న యస్. యస్. "మలోజా" తనివారమునాడు మార్చెయిల్కు వదలెను. అ. (తె.)

బహిష్కరణవాదులు

నిషేధపులు త్రువు

రంగూను, జూన్ 17:— జి. సి. సి. (బహిష్కరణభాగము) అనరి కోకాధికారియగు టుక్ అంగ్ గ్యామగారు తనవత్తుపు సభ్యులు ఆహ్వానింపగా మోగాకు పోవుమాడ పోలీసువారు వెళ్లవద్దని నిషేధపు. జోడిసునిచ్చిరి. (అ|| తె||)

ఆయుర్యేంద్ర ప్రచారము

విద్యాన్ కే. శేషశాస్త్రిగారి ఉపన్యాసము

పి. మోగాలో గత నెల 30 వ తేదీని ఆధ్వరేణ కే. శ్రీనివాసరావుగారి అధ్యక్షతన ప్రారంభమైనది. ఆసభకు చాలమంది ప్రముఖులు గూడవచ్చిరి "స్వత్రేత్రమాలికలతో" చేయబడిన బౌద్ధములు శ్రేష్ఠతములు. కర్నాటకములో ముఖ్యముగా మైసూరు సంస్థానములో ఆయుర్యేంద్రమున కాదరణ చాలిక్కువగా నున్నది. కాననసభలో సభ్యులు జాతీయవిద్యనుగూర్చి శ్రద్ధపుచ్చుచుండుటచేదు. వారులు నువ్వేమిచినపుడు వారురాజీనామాలనిచ్చునటుల చేసి శ్రద్ధగా తగినవారి నెన్నుకొనుట నియోజకుల ముఖ్యకర్తవ్యము గాన ఆయుర్యేంద్ర మహిమను మొదట నియోజకులకు బోధింపవలెను. అందులకు గ్రామముల కేగి ఉపన్యసించుట కాయుర్యేంద్రసంఘ మునసరము" అని శాస్త్రిగారు నుడివెరి. మునాడుగూడ సభజరిగినది. శాస్త్రిగారు మరలనుపన్యసించిరి. ఆయుర్యేంద్రపాఠశాలమును గూర్చి వివరించిరి. పాశ్చాత్యపాఠశాలమున గల లోపములను చూపిరి. ఆయుర్యేంద్రసంఘమేర్పరప బడెను. (ఒక విలేఖరి)

రెండవ యు. ఉత్తమాగారు

అ. భా. కాం. సంఘసభకు పోవుచున్నారు

రంగూను, జూన్ 17:— జి. సి. సి. ఏకాన్తిలు (బహిష్కరణభాగము) డి. సి. సి. రెండవ యు. ఉత్తమాగారు అ. భా. కాం. సంఘసభకై అహమ్మదాబాదు పోవుచు నేడు చిట్టగాంగనుండి బయలుదేరిరి. (అ|| తె||)

అమెరికను విమానములు

రంగూను, జూన్ 17:— అమెరికను విమానములు సెయిగానువద్ద నున్నట్లు తెలియుచున్నది. అమెరికను డిప్ట్రీయరు "సికార్డు" నేడు సాయంకాల మైదుగంటలకు బయలుదేరి టూవానినదీ ముఖద్వారమునకు వెళ్లును. (అ|| తె||)

అమెరికను కాంసలుకు గవర్నరునుండి

వచ్చిన సందేశము

రంగూను, జూన్ 17:— ఈ దివస సందేశము గవర్నరునుండి అమెరికను కాంసలకు వచ్చెను:— "అమెరికను డిప్ట్రీయరు దేశమునకు నాతరపునకు ప్రభుత్వము తరపునకు స్వాగత మిచ్చుచు నాకున్న పనులనలన నేను రంగూనుకు వచ్చి వారి నాదరింప జాలనందుకు చింతించుచున్నాను. గవర్నరు." (అ. పి.)

రా ప్రతినిధికి డిప్ట్రీయరుల కిమాడరు

నుడివచ్చినంతటి

హైదరాబాద్, జూన్ 17:— యు. యస్. 45 డిప్ట్రీయరు డివిజను కిమాడరునుండి రాజప్రతినిధికి యాదినవలెంతి వచ్చెను. మీరు పంపిన సాన్స్ గత సందేశము యిండియా సమస్యలోనున్న యున్నై టెడు ప్రియ నావికాదళములోని ఉద్యోగులను ముప్పులును చాల మెచ్చుకొనిరి. ఈసందేశము వైమానికులు రంగూను రాగానే వారికి తెలియజేయబడును. మేమిచ్చుట నుండుటకు చాల సంతోషపడుచున్నాము. ప్రభుత్వమువారును రంగూను ప్రజలును మా కీచ్చిన మనఃపూర్వక స్వాగతములన మేము సంతరించితిమి. ఇప్పుడు టూర్నేవద్ద నున్న వైమానికులు బహుశః 20 తేదీకి రంగూను వత్తురు. (అ|| తె||)

గోదావరియేజన్సి - పోలవరం

(ఒక విలేఖరి)

జూన్ 18:— డి 11-6-24 తేదీని పట్టిసంగ్రామంలో ను 12-6-24 తేదీని గూటాలుగ్రామంలోని శ్రీమతి బ్రహ్మజ్యోస్సుల లక్ష్మీనర మణిగారు, శ్రీయుత ర్వాల్ లక్ష్మీనరసింహం, మువ్వరకుంట వేంకటాచార్యులతో సోమయ్యగారు, ఇంటింటికి తిరిగి ఖద్దరుబట్టల సమితి. డి 12-6-24 తేదీని రాత్రి గూటాలలో బహిరంగసభ జరుపబడెను. అందు లక్ష్మీనరసింహ సోమయ్యగారు ఖద్దరు నిర్మాణమును గూర్చియు, గాంధీపూజానిధి చర్యలను గూర్చియు హెచ్చరించుచు మాట్లాడిరి. వారు నాడు ఉదయం గాంధీపూజానిధికి రు 7-4-0 వసూలయినది.

గంజాం ఆంధ్ర విద్యార్థి సమేళనము

జూలై 8, 9 వ తేదీలున బ్రహ్మపురము, మ. రా. రా. శ్రీ బుర్రా శేషగిరిరావు యం. ఏ. గారి యధ్యక్షత క్రింద, గంజాం ఆంధ్ర విద్యార్థి సమేళనము జరిగినది. 8 తేదీలు వుదయమున; ఆటపండుములు మొదలగునవి జరిగినవి. ఆనాడు 11 గంటలకు ఆహ్వానసంఘాగృహం డగు మ|| రా|| శ్రీ|| శ్రీగురు భాగవతుల భార్యారావు యం. ఏ. గారు తమ యాహ్వానోపన్యాస మొనంగిరి. తదుపరి అధ్యక్షుడు తమ యాహ్వానము నొసంగిరి. అటుతరువాత కవయనీర్ణయక సంఘము సమక్షాది, 3 గంటలవరకున తీర్మానములు చర్చించిరి. ఫలహారాంతరమున, పురాణపఠనము, సత్కర్తృము మొదలగు పోటీ పరీక్షలు జరిగినవి.

ఆమరునాడు, 12 గంటలకు తీర్మానములు ముగియగా జర్జింపబడినవి. తదుపరి సంగీతము చిత్రలేఖనములు మొదలగు పోటీపరీక్షలు జరిగినవి. 5 గంటలకు డాక్టరు పోచిరాజు రాజేశ్వరరావుగారు ఉపన్యాసము నొసంగిరి. అటుతరువాత, ఆటలలోను, చిత్రలేఖనములోను సంగీతము లోను, నూలుబడుతులోను, వ్యాసలేఖనములోను, చిత్రలేఖనములోను, పురాణపఠనము ను, ఉత్తీర్ణులైన విద్యార్థులకు జహూనము లాసంగబడెను. తదుపరి అధ్యక్షుడు తమ అంత్యోపన్యాసమును గావించిరి. అధ్యక్షులకును, ప్రేక్షకులకును, ప్రతినిధులకును వందములతో సభ యుగంప బడినది.

ఈ సభయందు ఈ క్రింది తీర్మానములు ఆమోదింప బడినవి.

తీర్మానములు

1. ఈసభలో జరుగవలసిన ఉపన్యాసములను, నిశ్చయింపవలసిన తీర్మానములను తెలుగుననే యుండవలయును.
2. ఆంధ్రభాష కళ్యాణోపకార మొనర్చి ప్రఖ్యాతి గాంచిన శ్రీ కొమఱ్ఱాజు లక్ష్మణరావుగారును శ్రీ శ్రీ శ్రీ కావ్యధిచెలకాని లత్తారావుగారును పండిత వంగూరి సుబ్బారావుగారును కీర్తి కేషులైనందుకు విశ్వీకృత దుఃఖించి ఈ గంజాంమండల ఆంధ్రవిద్యార్థి జనసమేళనము వారు తమ సానుభూతిని దెల్పుచున్నారు.
3. ప్రస్తుతము ఆంధ్రదేశపు పాఠశాలలయందు జరుపబడు శాస్త్రసంబంధమైన విద్యను ఆంగ్లమందుగాని మరియే భాషయందుగాని గాక ఆంధ్రభాషనే గరపుటకు తనప్రయత్నములను వెంటనే చేయింపవలసినదని ప్రభుత్వమువారి నీసభ వారు ప్రార్థించుచున్నారు.
4. ఆంధ్రాంగ్లేయ భాషాపండితులు శాస్త్రసంబంధమైన ఆంగ్లేయపుస్తకములను సాధ్యమైనంత త్వరలో ఆంధ్రీకరించి ఆంధ్రమందు విద్యను పాఠశాలలో జరుపుటకు లోడ్డుదుటకై ఈసభవారు కోరుచున్నారు.
5. మనపాఠశాలలయందు ప్రతిదినమున ఈశ్వరప్రార్థన లోను దేశమాతాభివృద్ధిసమయలోను విద్యార్థిసమగ్రము గావించుట నిర్బంధవిధానముగా నొనర్చుటకై విద్యార్థికారులను ఈ సభ వారు కోరుచున్నారు.
6. రామరామ గంజాం మండలములో ఆటలయందు విద్యార్థులకు ఉత్సాహము తగ్గుటచే వారి దేహదృష్టియు తగ్గుచున్నది. అందుచే తిరిగి విద్యార్థులు పూర్వమువలె క్రీడాటల నాడి తమ ఆరోగ్యమును వృద్ధిపరచుకొనవలెనని ఈసభవారు సలహానిచ్చుచున్నారు.
7. ప్రతి పాఠశాలలయందు విద్యార్థులచే రాత్రిముతై నూలుతీయించి సన్ననినూలు తీసినవారికి శిక్షించవలసినదని ఈసభవారు పాఠశాలాధికారులను కోరుచున్నారు.
8. విద్యార్థినుండలనునకు ఉన్నతవిద్యాభివృద్ధికిని చాల నేపచేసిన జగద్విఖ్యాతుడగు డా॥ ఆకుతోష్ ముఖర్జీగారి మరణమునకు ఈసభవారు విషాదమును తెలుపుచున్నారు.
9. ఈ మన విద్యార్థి సమేళనము ప్రతి సంవత్సరమున జయప్రదముగ జరుపుటకుగాను ఒక స్థానికసంఘము ఉపాధ్యాయులనుండియు విద్యార్థులనుండియు ఏర్పరచి ప్రతివిద్యాలయము నుండియు సామ్యు సమాలు చేయుటయేగాక సభకు ప్రతినిధులను పంపించుటకు ప్రయత్నము చేయవలయునని ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.
10. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమును సంగించి ప్రభుత్వము వారు ఇదివరకు సేసిన ప్రయత్నములు చాలవట్లు కనబడుటచేత, ఈసభవారు ప్రభుత్వమువారిని దానిని త్వరలో స్థాపించుటకుతగిన యేర్పాటులు చేయించుటకు తీర్మానించుచున్నారు.

11. ప్రస్తుతము పాఠశాలలయందు గరపుచున్న విద్యను ఆంగ్లభాషయందుగాని మరియేభాషయందుగాని గాక ఆంధ్ర భాషయందే గరపుటకు తగిన ప్రయత్నములను వెంటనే చేయింపవలసినదని ప్రభుత్వమువారిని ఈసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

12. భారతదేశమును కడలింపుచున్న ప్రస్తుత ప్రపంచ ధీతియందు విద్యార్థులు తమ పెద్దలకును నాయకులకును చూపవలసిన కృతజ్ఞతను తెలుపుచు తమ పౌరయధికారమున కవసరమైన మానవసేవ ప్రగమచికిత్స మొనరుట సంబోధయోగకరమైన కార్యములందు తమ శక్త్యనుసారము పాల్గొనవలెనని ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

13. భారతదేశముయొక్క శాశ్వత ధీరక్షేమముకొరతే గాక ముఖ్యముగ యువభారతవిద్యార్థుల యాన్నత్యమునకును సత్కృపితమునకును పాటుపడుచున్న మహాత్మాగాంధీగారికి ఈ సభవారు కృతజ్ఞతను తెలుపుచు మహాత్మునికి పునరారోగ్యము నొసంగినందులకు పరమేశ్వరునికి వందన శతంబు లాదరించుచున్నారు.

14. మహానుభావులను పాఠశాలలందు బాగా చదువు బాలకులకు బహుమానము లాసంగబడుచున్నది. కావున ఆ విద్యార్థులు శ్రద్ధాభక్తులతో చదువుట కనకాశ్రమ కలుగుచున్నది. కావున ప్రతిపాఠశాలలో నట్టి బహుమానములు మిగిలిన పాఠశాలలయందు గూడ ఇవ్వబడుట వలసినదని ఈ సభవారు పాఠశాలాధికారులను కోరుచున్నారు.

15. స్కూలు ఫయిలను పరీక్షకు నిర్ణయింపబడుచున్న ఆంగ్లపుస్తకములు ముఖ్యముగా డిటెయిల్లు పుస్తకమునకు సంబంధించిన పాఠములు తరగతికి మించినవిగా ఉండుటచేతను, అందుకు అనేకవిద్యార్థులు పరీక్షలలో కృతార్థులు కాకపోవుచేతను అవి సులభముగ నుండునట్లు ఇకముందు ఎందుమంద వలెనని ఈ సభవారు స్కూలుపైనులు బోధువారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

16. ప్రస్తుత విద్యావిధానమందు అన్యదేశ చరిత్రలకు అనర్హతను ఉన్నతస్థాన మొసంగబడియున్నందున నది తగ్గించి హిందూదేశ చరిత్రకు చెందవలసియున్న ప్రాముఖ్యము నొసంగవలయునని ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

వెజవాడ

(స్వీయవిలేఖరి)

జాతీయ పాఠశాల

జూన్ 16:— ఈయూజిలో నున్న గాంధీజాతీయ పాఠశాల జూలై 27 వ తేదీని మరల తెరవబడును. శ్రీ గజ్జపల్లి రామకృష్ణయ్యగారు ప్రధానోపాధ్యాయులుగ నుండునని తెలియుచున్నది.

గాంధీ పూజానిధి

ఈనిధి నమూనానిమిత్తము శ్రీయుతులు కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులు అయ్యదేవర కాశీశ్వరరావు పంతులు గారలు 14 వ తేదీనుండి నందిగామ తాలూకాయందు సంఘారము చేయుచున్నారు. ఆ తాలూకా పూర్తిచేసిన పిమ్మట వెజవాడ తాలూకాలో పనిచేసెదరు.

కాలమానము

కృష్ణానది ఆనకట్టపైని రెండు అడుగులనీరు ప్రవహించుచున్నది. కాలవలనిండ నీరు సాయుధల యగుచున్నది. వర్షము లింకను ప్రారంభము కాలేదు. వేడిగాల్లుల బాధ ఇంకను తగ్గలేదు. ఆకాశము మేఘముచే ఆనరింపబడుచుండునలన కొలది దినములలో వర్షము రావచ్చునని ఆశ కలుగుచున్నది.

రూపులమండల

జాతీయోపసంఘము

జూలై 18 వ తేదీ సాయంకాలము 3 గంటలకు నంద్యాలలో కాంగ్రెసు కార్యాలయమునందు వైసంఘపు సమావేశము జరుగెను. రాష్ట్రీయజాతీయోపసంఘమునకు నిన్నికలు జరిగవలసియున్నది. ఇదివరలో రెండు పర్యాయములు నియమితసంఖ్యు కాలేదు. తప్పక సభ్యులు హాజరు కావలెను. నియమితసంఖ్య లేకున్నను పని జరుగకతప్పదు. తేలియవలెనె. అప్పుడే ఛిద్దబోర్డు మీటింగునూడ జరుగగలదు.

గా. హరినర్వేంద్రమరావు

నుండలఖద్దరు కార్యదర్శి

కృష్ణాడెల్టా

ఇరిగేషన్ బోర్డు

కృష్ణాడెల్టాలోనున్న చిక్కులకు బాగుగగుర్తించి డెల్టా యధికారులకు సలహాల నివ్వటకు మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు కృష్ణాడెల్టాకు ఒక అడ్వైయజరీ ఇరిగేషన్ బోర్డును ప్రసాదించి గమ్యామి సంవత్సర మైనది.

ఈసంవత్సరమునుండియు డెల్టాలో ననేక చిక్కులు మాములుగ నే కలిగియున్నవి. కొన్ని చిన్నపంటకాలుము శ్రేష్ఠకాలువచివరల సాగులేదు. రిమిషన్స్ నివ్వవలసి వచ్చినది. కొన్ని గ్రామములకు రిమిషన్స్ నివ్వలేదు కొన్ని పెద్దపంటకాలుము కంట్రాక్టు కుదురక త్రవ్వలేదు. మాములుగ పెద్దకాలువలు తెగబడిపోయినవి. కృష్ణాలో నీరున్నరోజులలోనూడ చాల తక్కువనీటి నే వదలిరి. నాలుగువైపుల మాడువైపుల పల్లపు భూములు గలవానికి 20 రెట్లు వరకు శిక్షార్థపుపన్నుల గట్టికి కొల్లేటిలంకలలోని ఇంజన్ క్రిందిసాగులకు అనేకరెట్లు పిన్ లో కిస్తుల గట్టిరి.

ఇరిగేషన్ బోర్డువారు పెద్దపంటకాలువల కంట్రాక్టు కేట్లు చిన్నపంటకాలువల కంట్రాక్టులో రైతులుపడు ఇబ్బందులు చిన్నపంటకాలువల క్రవ్వంతున కాలవచివరకు వారిపంట నష్టము కృష్ణావారు సప్లయిబట్టి హెచ్చునీరు వదలకుండుట పెద్దకాలువకట్టులు తెగబడుట చిన్నపంటకాలుము విపరీతముగు పొడవుండుటచే రైతులకు కలుగుచున్న ఇబ్బందులు హెడ్ స్టూసు మూసిన రోజులలో రైతులకు కలుగుచున్న నష్టములు కాలవతూములయొక్క పూర్వపు జీకోవాల్సికున్నా ఇప్పటి జీకో వాల్సి కున్న ఉన్నతేడా కొల్లేటి బులంకల పిన్ లో కిస్తులు ఇన్స్టాలంటీభూముల శిక్షార్థపు పన్నులు మునుగుకాలువలయందు నూతన మునుగుకాలుములు మొదలగు విషయములలో డెల్టాలో తిరిగి ప్రజల ఇబ్బందులు తెలిసికొని ప్రజలయొక్క సమావేశములకు కూర్చి ఇరిగేషన్ వారికి ఏమైనా సలహాలిచ్చినారా? ఎన్ని బోర్డుమీటింగులు జరిగినవి? ప్రజలును బోర్డువారును కలసి ఎన్నిమీటింగుల జేసినారు? ఎన్ని తీర్మానములను ఇరిగేషన్ వారికి బంపినారు? ఎన్ని తీర్మానములకు వారు మీకు నుముఖులైనారు? ఎన్నిటికి వ్యతిరేకించినారు? ఇంకేమైన బోర్డుకు క్రొత్తాకుల్ లివ్వవలసినదని గవర్న మెంటును కోరినారా? కోరెదరా? తమ సంవత్సరచర్యను పత్రికాముఖమున ప్రచురించి ప్రజల మన్ననలకును కృతజ్ఞతకును పాత్రులయ్యెదరు యని మాకృష్ణాడెల్టా యిరిగేషన్ బోర్డు వారి నడుగుచున్నాను.

జె. వెం. టాదలకతి.

రాజమహేంద్రవరం

చందాసత్రం

1923వ సం॥ చు నివేదికము

రాజమహేంద్రవరములో గ్రంథి వెంకటరత్నం, ఆపవన సుబ్బాగారు, బత్తుల వెంకటస్వామి, పెంజర్ల రామయ్య పంధి వీరన్న గారులు ధర్మకర్తలగునండి జరుపుచున్న చందాసత్రమునందు 19.8 సం॥ ములో వైక జమాఖర్చులు దెల్పుచు నివేదికము పంపబడినది. చాతుర్వర్ణములవారిని యిందు రాత్రింబ నల్లు భోజనము పెట్టబడును. ఈవేదికమును చూడ ఒక్కొక్క నెలలో 1800 మందివరకు గూడ భోజనము జేసినటుల గాన్పించుచున్నది. ఈసత్రమునకు 77 యె. 85 కెం. భూమి మెరకెపల్లం ఉన్నటుల దెలుపబడినది. ఈవేదిక నంతముబాడ సుత్ర ముచ్చిన్నముగ సాగుచు చాల ఉపయోగకరముగ నున్నటుల గాన్పించును. ధర్మకర్తలగు నుండి వ్యవహారములను చక్కగ జూచుచు పరీక్షించుచు పనిచేయుచున్న వారెంతయు ప్రశంసార్హులు. ఈసత్రము నిరంతరము నవచ్చిన్నముగ సాగు నటుల భగవంతు డనుగ్రహించుగాక!

అమెరికను నౌకలు విమానములు

రాజప్రతినిధి అభినందించుట

సిల్వా, జూన్ 16:— బర్మాగవర్నరుకు రాజప్రతినిధి యాదినవతంతిని పంపెను. 12, 14 తేదీలలో రంగూనుకు రావలసియున్న అమెరికను నౌకలకును విమానములకును నాతరపున స్వాగత మిచ్చి ప్రయాణమును సురక్షితముగా చేసినందుకు నాతరపున వాటిని అభినందించవలెను. (అ. వె.)

రెజిస్ట్రేషనుశాఖ

1923 వ సం॥ కార్యనివేదికము

1928 వ సం॥ మంత్రయను రిజిస్ట్రీవనుశాఖ ఇన్స్పెక్టరు జెనరలు జి.ఎల్.జే. వెంకటాచార్యులు నాయకులుగా రిజిస్ట్రీవను (క్రిందనే యుండెను. ఈ సంవత్సరము విదుగురు సబ్ రిజిస్ట్రీరులు డిస్ట్రీకు చేయబడిరి. ఒక సబ్ రిజిస్ట్రీరు రాజ్ నామా పెట్టెను. ఈశాఖనుదు యీ సంవత్సరము క్లిక్ కొన్ని కట్టుకట్టుల జేసెనులు గాన్నించును ప్రాంపు వెండరులు, ప్రతములు, వ్రాయువారు, లంచములు పుచ్చుకొను అక్సీడెంటు సహాయముగ నుండి యెక్కువ క్లిజు జనూలుచేయకుండ కొన్ని జిల్లాలలో ప్రాంపు వెండరులు ప్రతములు వ్రాయుకుండను, ప్రతములు వ్రాయువారు వగూడాలలో నుండి తమపని జేయకుండను కల్తెక్కుగారు నిషేధించిరి. ఇప్పుడు రిజిస్ట్రీవనుశాఖము ప్రమే యెంతవనూలుజేయవలెనో అంతయే వనూలు చేయబడుచున్నదని తలంపవచ్చును. మరియొక సమయ మేమనుగా గుమాస్తాలు రికార్డుల నుపయోగించునపుడు వారి బాధ్యతను నిర్ణయించుటకును చెయలొందరపనులు చేయకుండను రికార్డు ఇన్స్పెక్టరు జెనరలు నుంచుపద్ధతి యేర్పాటుచేయబడెను. ఇదియెంతయు ప్రశంసనీయము. రిజిస్ట్రీరు అక్సీను కొన్ని గ్రామములకు నాల దూరమున నుండుటవలన ప్రజలకుగల యిబ్బందులను తొలగించుటకై రిజిస్ట్రీరులలో గ్రామములను ఒక ఒక డిస్ట్రీక్టులో నుండి మరియొక దానిలోనికి మార్చిరి. ప్రయాణము జేయుచు రిజిస్ట్రీరు కేయు పద్ధతిగూడ ఉత్తరగ్రామముజిల్లాలో ప్రవేశకెట్టి జూచి లాభకరముగ నుండుటచేత ఖాతము జేయబడెను. ఈసంవత్సరము పద్ధతి మధుర, కడలూరు, బల్లారి జిల్లాలలోగూడ ప్రవేశకెట్టుట కంగీకరింపబడెను. జిల్లా రిజిస్ట్రీరులు సబ్ అక్సీనులను పరీక్షించుటయు, ఇన్స్పెక్టరు జెనరలు రిజిస్ట్రీరు అక్సీనులన్నిటినిన్ని 78 సబ్ అక్సీనులను పరీక్షించుట ఉత్తమపరిపాలకధర్మ మనవచ్చును. సబ్ అక్సీనుల సంఖ్య యీ సంవత్సరము 517 నుండి 525 కు పెరిగెను. సబ్ రిజిస్ట్రీరుల సంఖ్య 578 నుండి 588 కు పెరిగెను. రిజిస్ట్రీవనులు తక్కువను. ఇతర అక్సీనులకు ఆదాయము 29. 61 లక్షలనుండి 29.18 లక్షలకు తగ్గెను. వ్యయము 24. 88 నుండి 24. 48 లక్షలకు పెరిగెను. ఇందులకు కారణము అక్సీనుల జీతము రెట్టకజేయుటయు, సిబ్బందిని తక్కువ జేయుటయు, క్రొత్తసబ్ డిస్ట్రీక్టులను జేయుటయు నని తెలుపబడినది. అన్ని జిల్లాలలోను వ్యయము పోను డబ్బుమిగిలెను, గావి కడప, అనంతపురం, కల్లికోట జిల్లాలలో మాత్రము లోటు వచ్చెను. కల్లికోటలో మాషిలొకష్టవ మోసడిదప కొన్ని సబ్ అక్సీనులకు క్రొత్తగ ప్రారంభించుటవలన వ్యయ మెక్కువై నటుల దెలుపబడినది. ముత్తయమిద యీ సంవత్సరము ఇన్స్పెక్టరు జెనరలు గారు జేసిన పనిసంతమ అభినందించుచు ప్రభుత్వమువారు అక్సీనుల పరీక్ష చాల అవసరమని దెల్పుచున్నారు.

నాయక్ నర్సి రుసింగు మరణము

మహానిర్యంధ య వలన కాదు

ఆత్మహత్యవలన

హైదరాబాద్ (సింధు) జూన్-16:—నాగకు పార్శ్వ
 శద్ధనున్న పెంపలు పోలీసుదళమునకు చెందిన నాయిక్ నవ్దీరు
 సింగపాత్య శ్రీ సాత్యమువలన ఆపుడప్పుడు అతనికి వచ్చు
 ఉన్మాదావస్థలో నతడు ఆపుత్యగావించుకొనెనని తెల్ల
 మసుచున్నదని సింధు కమిషను ప్రకటించెను. పరమపుమును
 స్వీకరింపుమని నిర్బంధముచేసినారనియు హత్యచేసినారనియు
 చెప్పువారలు జిల్లా మేజిస్ట్రేటువద్ద సాత్యము చూపుమని
 కోరుపిరి. (ఆ. డె.)

జి. వి. పి. రైల్వే ఆదాయము

బొంబయి, జూను 16:— జి. ఐ. సి. రైల్వేవారి సాంఘత్యశికి వేడిక చేశెను. వ్యయమును తగ్గించుటకు కొంత మందిని తొలగించుటచే, మితవ్యయమును, పరిపాలనాసౌఖ్యమునుగూడ సంపాదించుటచేను. 1924 సల్ల 81 మార్చితో అంతమయ్యే సంవత్సరమునకు కంపెనీవారి ఆదాయము 489,83 571 లు, ఆదాగా క్రిందటి వత్సరముకంటె రు 1117,0371 లు ధౌచ్చెను. ఖర్చులు పోను రు 89,17900 లు మిగిలెను. ప్రయాణ మొనర్చినవారి సంఖ్య 890 లక్షలు. క్రింది వత్సరమున 410 లక్షలు. ఆదాగా 2 0/0 లు తక్కిన. ఈ వత్సరమున రు 994,581,871 లు వ్యయము ఆదాగా రు 132,18649 లు లాభము. (అల్ల ప్రెస్.)

గోపీనాథపా తీరానము

మహాత్ముని ఆక్షేపణలకు దేశబంధుని

పత్మ తరము

“గోపీనాథమేమను గూర్చి చేయబడిన తీర్మానముమైనది మహాత్ముడొసంగిన అభిప్రాయమును యీ నెల 14-వ తేదీ పత్రికలలో నేను జాగ్రత్తగా చదివితిని. ఆయన అభిప్రాయము నామోదించుట కెంతప్రయత్నించినను నాకుబోతుగాసాధ్యము కాలేదు. స్టేట్సుమనుష్యపత్రికలో తీర్మానమునరిగొప్పకటింపబడలేదు. దానిని చూచి మహాత్ముజ్జి అభిప్రాయము నిచ్చియుండును. గోపీనాథమే చేసిన హత్య దుష్కృతవర్తనము గాన అతనిపట్ల గౌరవమును చూపుట అహింసాసిద్ధాంతమునకు విరుద్ధమనియే మహాత్ముని అభిప్రాయమైనచో నే నాయభిప్రాయము నాత్మే పింపక తప్పదు. “అహింసాసిద్ధాంతమునందు మాకునమ్మకము కలదు గోపీనాథుడొనర్చిన హత్య అకార్యమగుటయేగాక దేశ హితమునకు చాల హానికరము. కాని గోపీనాథుని దేశభక్తిని, కష్టసమర్థమునకును, త్యాగమునకును యీ సభవా రతని నభినందించుచున్నారని ఆ తీర్మానములో నున్నది. “హత్యల నన్నిటిని నిరసింపక తప్పదు గాని గోపీనాథుని సత్యనిరతియును త్యాగమును ప్రశంసార్హములు” అని వక్తలందరును (ఉపపాదకుడును అనువాదకులును) ఆ సభలో స్పష్టముగా తెలిపిరి. “వక్తలు చెప్పిన దంతయు నిజమేగాని కాంగ్రెసువా రామోదించిన అహింసాసిద్ధాంతమున కిది విరుద్ధముగాన నీ తీర్మానము నామోదింపగూడ” దని ఆసభలో నేపాళనంద్రరాయగారు నుడిపిరి. గోపీనాథుని మొదటి స్టేట్సుమెంటు పత్రికలలో ప్రకటింపబడినపుడు చాలమంది అతనిని మెచ్చుకొనిరాలేదా? వా రెందుకు మెచ్చుకొనిరి. తా నా కార్యమును చేయుటవలన దేశమునకు మేలుకలుగు ననునమ్మకముతో నతడు చేసెను. దానికరము లేకుండ నిజము చెప్పెను. శత్రుననుభవింపబడు వెనుదీయలేదు. అందులకే దేశీయు లతనిని మెచ్చుకొనిరిగాని హత్యజేసినందులకు మెచ్చుకొనలేదు. ఈసంగతి నిజమే యైనచో వంగరాష్ట్రవాసులు బహుజనాభిప్రాయమును తీర్మానరూపమున ప్రకటించుట ఎట్లుల దోషమగును? సత్యమును ప్రకటించుట అహింసకు విరుద్ధమనా? ఉద్దేశమును కార్యమును విడిచియుటలో అసాధ్యమేమి కలదు? చరిత్రను చదివినపుడు మనమనస్సా పడునట్టి కార్యములు చాలకనబడును గాని ఆకార్యముల నొనర్చినవారి ఉద్దేశములను మనము ప్రశంసింపక మానము. ఉద్దేశమునకును కార్యమునకును సంబంధమెంతమాత్రమును లేదు. గోపీనాథునికార్యము దుష్కార్యమేగాని అతని ఉద్దేశము శ్లాఘనీయము. తానటులచేసి ప్రాణముల నర్పించుటవలన ప్రతిభారతవ్యక్తియందును మాతృదేశభక్తి వికసించునను నమ్మకముతో దేశాభిమానమువలన కలిగిన కోరికతో నాత డాకార్యమును చేసెనుగాన నాతనిసంకల్పము చాల ప్రశంసనీయమని వంగరాష్ట్రమువా రందరును భావించుచున్నారని నేను స్పష్టముగా తెలపగలను” అని దాసుగారు ఘోర్యర్థపత్రికలో వ్రాసిరి.

నాగపూరు స్వరాజ్యవాదులు

వి. వి. కెల్మర్-గారి అధ్యక్షతల క్రింద నాగపూరులో
16 వ తేదీ రాత్రి సభ జరిగినది. ఆసభకు అసహాయవాదులును,
స్వరాజ్యవాదులునుగూడ వచ్చిరి. గోపీనాథమనగూర్చి సెరా
జంజిలో చేయుచిన తీర్మానమునందు దురుద్దేశము కలదని
ఆంగ్లో యిండియను పత్రికలు లేనిపోని వ్యాఖ్యానములు
చేయుచున్నవి. అట్టి దురుద్దేశ మేమియును లేదు. అరాజక
మును హత్యలను ప్రోత్సహింపరుమట కాతీర్మాన మామో
దంపబడలేదు. అను తీర్మాన మాసభలో నామోదంపబడెను.

సంస్కరణ విచారణ సంఘము.

సిద్ధా, జూను 16:— ఇదివరకే సిద్ధాలోనున్న సం
స్కరణ విచారణసంఘ సభ్యులు ఈమధ్యాహ్నమున కలిసి
కొని మాటలాడిరి. (అ. పై.)

లాహోరు పురపాలకసంఘము

హైలీగారి సన్మానపత్ర తీర్మానము
 జూలై 16, బుకా :— సర్ మల్కాం హైలీ
 గారు ముఖ్యపట్టణమున కేరగానే సన్మానపత్ర విధియవలె
 నని పురపాలక సంఘమువారు తీర్మానించిరి.

శ్రీయుత కాండేగుల రామచంద్ర

రావుగారు

కోయంబుత్తూరు చెరసాలలో యిచ్చందులు

రాజమహేంద్రవరము చెరసాలలో మన్నపుడు రామ
చంద్రరావుగారికి నూనె, సీకాయసాడి, కాగితములు, కల
ములు మున్నగువాని నిచ్చుచుండిరి. ఆయనను కోయంబు
త్తూరుకు మార్చినపిమ్మట వాని నన్నిటినిగూడ నిలిపివేసిన
రూఢిగా తెలియుచున్నదని రాజమండ్రినుండి స్వకీయనిలేఖరి
తంలివార నంపెను.

రావుల సుబ్బారావు పంతులు గారికి

రావుసాహెబు బిరుదు

చీరాల, జూను 17:— చీరాలపురపాలక సంఘాధ్యక్షుడు రావుల సుబ్బారావుగారికి రావునామోబుబ్బిరద మొనగని దీనందులకు, వారివధివందించుటకు ఈనెల 15 తేదీన చీరాల ప్రభుత్వ బాలికాపాఠశాలయందు, జాగ్రద్మూడి కుప్పస్వామి చౌదరిగారి యధ్యక్షత్వక్రింద నొక సభ జరిగెను. (తంతివార్)

చెన్నపురి బజారుధరలు

జానువరి 18-వ తేది బుధవారము

(1) **ధాన్యములు**

విద్యార్థులు	పా 1-కి రు 85-0-0	మొదట 45-0-0	మొత్తం
బియ్యము	బస్తాలు	మొదట,	వరకు
కుసుమ తెనాలి	,, ప 48 గలవి	రు 18-0-0	14-0-0
నెల్లూరి	,, డిబా	,, 16-8-0	17-0-0
డిబ్బి	,, డిబా 45 గలవి	,, 16-8-0	17-0-0
రాగులు	రా. 164 బస్తా 1-కి	,, 8-12-0	9-0-0
మత్తలు	,,	,, 24-0-0	28-0-0

(2) పప్పు ధాన్యములు

కందుకూరు బస్తా	1-8	ర 205	క	11.0-0	క	12.0-0
చెన్నగలం	,,	డిటా	,,	10.12-0		11.8-0
చెన్నలూ	,,	డిటా	,,	10.12-0		11.4-0
మినుముతాల	,,	డిటా	,,	12.8-0		18.12-0
ఉలబలూ	ర 164	,,	,,	9.4-0		10.4-0

(3) నూనె వస్తువులు

సవ్యూల నూనె బా 1.కి	ర	160.0-0	170.0-0
నెయ్యి పు 1-కి	,,	14.0-0	26.0-0
కొండాపురం వేరునెనగపప్పుబా1.కి	,,	60.0-0	62.0-0
యితర ప్రజాకేసు	,,	55.0-0	58.0-0
వేరునెనగనూనె గానగ బా 1.కి	ర	142 మి.న.	గానె 125
అనుదము నూనె బా 1.కి	ర	160.0-0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపనుపు బా 1-కి	రు	210-0-0	215-0-0
కూరపనుపు ,,	రు	180-0-0	165-0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరు) బా 1-కి	రు	90-0-0	112-0-0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి	రు	45,	50
కాళవానీ పాయకట్టు ,,	రు	60,	70
బెల్లము బా 1-కి	రు	8*-0-0	50-0-0
తింతపండు బా 1-కి	రు	26-0-0	42-0-0

(5) ఇనుము

జుట్టులు రఖం పా 1-5	రూ 88-0-0	40-0-0
చదరం	,, 87-0-0	41-0-0
రవుండు	,, 87-0-0	42-0-0

(6) లోహములు

పెండి 100 కులము	రూ 72.0-0	84.0-0
బంగారము, కులము 1.5	రూ 25.6-0	25.8-0
గవరన 1.5		16.8-5
ఇత్తడి బా 1.5	రూ 296.0-0	298.0-0
రాగి డిబ్బ	రూ 840.0-0	845.0-0
అన్నా చక్కెర బ 1.5	రూ 44.0-0	44.8-0

(7) రంగులు పలిజరైను

అభ్యుదయము	20 దిగ్గజము	రు 92-0-0
తొట్టి కృష్ణుడు	డిటా	డిటా
సింహం	డిటా	డిటా
4 గుర్రం	డిటా	రు 86-0-0

చాణక్యశాస్త్రము-వసుకుటు-నేయుట

[వెండ్లాని వేంకటసుబ్బాస్వామి శాస్త్రిగారు]

చాణక్యశాస్త్రమును, రాజకీయము, సర్వాంగమున దరముగ కోరించుచున్నది. చాణక్యశాస్త్రమున జరిగిన మనకు విశేషమునున్నది. నాడును వేటివలె రాజ్యాంగము వివిధకాళాభివృద్ధియై యున్నది. అదాచాణక్యశాస్త్రమునకు బహుసూక్ష్మముగ విశదమై యున్నది. అభివృద్ధి (డెవలప్మెంటు) కాళ కలదు. అందు వ్యవసాయము రాష్ట్రమునకును, పశుపక్షులు, నేయటము, దుస్తులకట్టుట దుర్గమునకును సంబంధించినకాళలై యున్నవి. వరుడు, నేయటము, దుస్తులకట్టుట యను పనులకు బోయింపువానికి "సూత్రాధ్యక్షుడు"డని పేరు వాని పనులలో ముఖ్యమైనవాని నీక్షించును వ్రాయుచున్నాను.

సూత్రాధ్యక్షుని సూత్రవర్ణన శ్రావ్యవహారంతజ్ఞాతపురుషులై కావలెను. ఊర్ధ్వమగ్రాధ్యక్షుని సూత్రములను విధి వాస్తవంగా నాప్యప్రకటిత దండాధికారికి రూపాక్షివా మాతృకాభివృద్ధిరాజదానీధి ర్యవసరతోపస్థాన దేవ "దానీధి" కర్తవ్యము.

తా|| సూత్రాధ్యక్షుడు నూలు, దుస్తులు, బట్టలు, త్రాళ్ల యొక్క వ్యవహారములను అపవచించు నిపుణులైన వారిచే జేయింపవలెను. విధులు, అంగహినులు, కన్యలు, సన్యాసినులు, దంపతీకాండముగ గోరువాలు, వేశ్యమణిలు, వృద్ధులు రాజదానీధిని, సేవచేయుట జేవదానీధిని చేతను జేయుట, నాగ, నూలు, బట్టలు, దూది పనులను జువనారతో జేయదగిన వలులను సుందలు మొదలగు పనులను పట్టుట్టులను జేయింపవలెను.

"శత్రుసూత్రాధ్యక్షుడు సూత్రస్వవిధిత్వ వేతనంకల్పయేత్ | బహుల్యతాచనూత్రప్రమాణం జ్ఞాత్వా తైలాలకాద్యైర్వై రితే అనుగృహీతాత్ ||"

తా|| దారములయొక్క మృదుత్వము, గట్టితనము, సాధారణముల ననుసరించి వేతనముల నీయవలెను. దారముల యొక్క బహుల్యప్రమాణములబట్టి వైని చెప్పబడిన శ్రీలకు తలకు రాచుకొన చురు, అంగవిలేడులు, నలుగుడుపిండి మొదలగు వానిని దయతో నిచ్చుచుండవలెను.

"తిష్ఠిష్య ప్రతిపాదనమైశ్వర్య కర్మకారయిత్యాః సూత్రాధ్యక్షుని వేతనప్రమాణ ద్రవ్యసాక్షి"

తా|| సెలవునములలో వైని చెప్పబడిన శ్రీలకును నను బహుమానరూపకముగా (బ్రోత్స్ హిం చి నూలుపనుల జేయింపవలెను సూత్రములు కలిగినవో, ద్రవ్యసారము ననుసరించి వేతనమును అర్పింపవలెను.

"కృతకృష్టసూత్రాధ్యక్షుడు కాలవేతన ఫలనిష్కర్తికాదుభిక్ష్వ కర్మకారయేత్ ప్రతీకంధంబం గచ్ఛేత్"

తా|| కర్మప్రమాణమును గట్టి యంతికాలములో నింత ద్రవ్య మిచ్చినవో నింతఫలం జేయుదునుని యంగీకరించిన కాదు వుల (వ్రడంగి, సాలె, మంగలి, చాచి, చర్మకాగడుడు) చే, సూత్రాధ్యక్షుడు తానుగూడ సుత్యాహము గొలుపుటకు గలసి, వాకు వేతనముల జేయింపవలెను.

"జ్ఞానుమహాలక్రిమితానరాంకవ కార్యాసూత్రకాన కర్మాంతాంశ్చ పయంబానో గంధమాల్మగదై రక్షైశ్చోష్ణప గ్రాహితై రారాధయేత్"

తా|| తైల పట్టుట్టులు, తైల పట్టుచీరలు, కాలువలు, దోమలెణులు, సన్న నూలును చేయువారికిని బట్టలను నేయువారి కిని గంధమాల్మగులను ఇతరబహుమానముల నిచ్చి సూత్రాధ్యక్షుడు దారాధింపవలెను.

"ససాన్త స్రావణపాపరణ వికల్పాన్యధాపయేత్ కంకటకర్మాంతాంశ్చ తజ్జాతకాయకలిః కారయేత్"

తా|| సూత్రాధ్యక్షుడు వివిధములగు వస్త్రములను తివాసులు మొదలగువానిని అంగీలు మొదలగువానిని సాలె వాండ్రు మొదలగువారిచేతను, కవచములను శిల్పిలచేతను జేయింపవలెను.

"యాశ నిష్కానిస్యప్రోషితానిధవాన్యంగా కన్యకా వాత్సావం బిభ్రయన్తాః స్వానీధి రనుసాన్యసోపగ్రహంకర్మ కారయిత్యాః"

తా|| తిమ్మండ్రామే పోషించుకొనగలసియుండిన ప్రోషితలు (ధర్త దేవతాగృహంధైన శ్రీలు) విధాలు, అంగ హినులు, కన్యకలు, స్వగృహమునుండి వెలుపలకు రానికరణములు కలుగనివో దానీధినులములను వానికి నూలుపనుల గల్పింపవలెను.

"స్వయ మాగచ్ఛంతీనాం వా సూత్రకాలం ప్రత్యక్షమసి ఖాండవేతనవినియమం కారయేత్"

తా|| సూత్రాధ్యక్షుడు ప్రతిపాతకాలమునందును, సూత్రకాలకు సూత్రముల జెచ్చినవారికి వేతనముల నిచ్చి వారి సూత్రాధ్యక్షముల బుచ్చుకొనవలెను.

"సూత్రాధ్యక్షుని వేతనప్రమాణ ద్రవ్యసాక్షి"

తా|| సూత్రపరీక్షకు గావలసినతమాత్రము మొత్తము నిలుపవలెను.

"శ్రీమహాభారతంబువేల న్యకార్యంభాషా మాంవా పూర్వాసానాదండః"

తా|| సూత్రాధ్యక్షుడు గోమశ్రీలతో సూత్రకర్మ నేపథ్యమున శ్రీమహాభారతమును జేసినను అనకార్యముల గురించి వాటితో సంభాషించినను పూర్వాసానాదండమునకుం బాత్రుడగును.

"వేతనకాలాతిపాతనే మధ్యమః అకృతకర్మవేతన ప్రమాణేన"

తా|| వడికిననూలునకు కాలమున ద్రవ్యమిచ్చుటకుండినను నూలునకుకొనిజే ముందు ద్రవ్యమిచ్చినను సూత్రాధ్యక్షుడు మధ్యమ సాహస దండార్థుడు.

"గృహీత్వావేతనం కర్మ జకర్మకర్తాః అంగుస్తనం దశనం దాపయేత్"

భక్షితాపచృతా వస్త్రికాదితానాం ||

తా|| ద్రవ్యము దీసికొని నూలుపనులకుండినను, నూలు సంబంధముగ ద్రవ్యమును దినిజేసినను నూలు కపహరించినను, నూలునందు తొనము జేసినను, అట్టిశ్రీల కంగుచ్చేదనమే దండము.

"వేతనేషుచ కర్మకర్తా మపరాధతో దండః ||"

తా|| సూత్రాధ్యక్షుడు అపరాధము జేసినవో తగిరితని వేతనముల దిగి పవలెను.

కాటియడ్డు, ఎంతమాది కెంతమాలు, ఎంతపట్టు కెంత పట్టుదారము, ఎంతకోమమున కెంతయూలుదారము వచ్చునో ప్రకరణంతయులలో నూత్నముగా వివర్ణించియున్నాడు. గంధవిస్త్రభితిచే, మూలరహితముగ దాత్సర్యమునే నూలించుచున్నాడను.

అయిదుపనుల పత్తి, పట్టుకాయలనుండి, ఒక పతము దారము వచ్చును.

ఒకతులము, ఊలుదారము సాపుచేయుట కైదుపలముల కోమము కావలసియుండును. అని చెప్పియున్నాడు.

"కాయక" రక్షణనిధి నుండు, సాలెవాండ్రుకిచ్చిన దారమును సాపుచేసి, వారు పదింటి కొకభాగము పొడవు నెక్కువ చేయవలెననియు, అట్లు చేయనిసాలెవాడు, దండార్థుడనియు నిర్ణయించుచున్నాడు. ఇట్టి నూత్ననిర్ణయములతో శ్రీలకుల వృద్ధులకు పనుల గల్పించిన సాటికాలమునందు జ్ఞాను ముండునా? గోమశ్రీలైనను, దరిదులైనవో వారి గోమ మగ్నాదకు లోలులేపంపంగ నూలుపనుల జేసి జీవించుట కనువైయుండెడిది. మన, డెలకెండు మిన్నవైన ట్టిపనుల జేయించివో జ్ఞానులు చాలవకు మారమునుండును. అట్టి మంచి యూహను, శక్తిని పరమేశ్వరుడు వారికుగ్రహించు గాక. నేటి నూలుమిల్లులు, దరిదుల కుపకరింపక, దరిదుల దగ్గరనునే హెచ్చుచేయుచున్నవి. ప్రాచీనత్ర మూలగడకు పరిశ్రమ దగ్గరనివారణోపాయకమై యున్నది. చాణక్యశాస్త్ర కాలమునం దొక్కొక వస్తువున కొక్కొక ప్రదేశము ప్రఖ్యాతిని బొందియున్నది. అందు దూదిబట్టలకు,

మగ్గు, అపరాంత, కళింగ, కాశీ, వంగ, వత్స, మహిష దేశములు ప్రసిద్ధి కెక్కినవియు, అవి, రాజకీయమునందుండగిన రత్నతుల్యము లన్నియు 24 ప్రకరణ 4న జెప్పియున్నాడు. వైదేశములలో కళింగ దేశ మన మనయాంధ్రదేశమే. కళింగ పట్టణమునకు సమీపమునం దుండిన "పాంధూ" నేతును జట్టలకు ప్రసిద్ధిపొంది యున్నది. పాంధూరుబట్టలు రత్నతుల్యములే. ఇందు వేతనంబుండి బట్టల కొక్కరిగ ప్రసిద్ధిపొందిన మన యాంధ్రదేశము, ప్రతీకంపియునుగా వా.

భార్య కారుమీద ప్రపంచయోగ

అలహాబాదు:— భార్య మోటాను బంజీపై ప్రపంచమును చుట్టుచుట్టిచుట్టుట బయలుదేరిన, కైతను వండకెల్లు, వండకు వెల్లునునై గార్లు ఈ యువయము అలహాబాదునకు వచ్చిరి. శాస్త్రి పోర్టుగాడినుండి, భార్య ఏజంటు ఇ. గిల్బర్టు గారికి ఏ రొక శిష్యా బాలు డెచ్చిరి. ఈ సాయంత్రము ఏమి కలకలము బయలుదేరినవ. ఈ దేశపురేష్టు మొత్తము మీద బాగుగ నేయున్న వనియు, ఆఫ్రీకానంబె నిచ్చుట చేడి చాల తక్కువగనే యుండె నని నుడివెరి. ఇంతవరకు 89 దేశములను దర్శించి 158,000 ల మెప్పు ప్రయాణ మొనర్చిరి. మోటారుకారులలో శ్రీలలో ప్రపంచ పర్యటన మొనర్చుటకు పరిణెటెల్ కుమార్ రైయే ప్రథమురాలు. (అ|| పె.)

వెల్లింగటన్ సినిమా

14.6.24 లేడి శనివారమునుండి 20.6.24 లేడి శుక్ర వారమువరకు, దినమునకు రెండుసార్లు, సాయంత్రము 6.15 రాత్రి 9.30 గంటలకు శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 8.15 గంటలకునూడ యూనివర్సల్స్ ట్రువెండను సీరియల్ బి

డేనియల్ బూని అశుభతైర్వసాహస్యకృత్యములు గల చిత్రాత్మకకథ, ఉపభాషలు 10, 11, 12 నాల్గవారము - 6 భాగములు. షెడ్యూల్ యూనివర్సల్స్ గ్రేట్ బాక్సింగు సినిమాను 2 లేడర్లును నూడ మాపబడును.

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము

ఈ అపూర్వగ్రంథముల బర్బరీ గారడి, యోగవృద్ధి వాస్తవమును, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము మంత్రకాస్త్రము, ధూత జైన్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లకే తమాషాలు విచిత్ర విశోదగద్యం గలవు. ఇంగ్లీషు క మనమ్యుని మాయమచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట కరీరము శని తలకాయచేత మాలాడించుట భూమిపైన గజముయొద్దను గాలిలో మనమ్యుని నిధారముగా నిప్పు మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథములు చదివిన అత్యుత్తముగా మేజర్ చేయగలరని గ్యాంటీ యిచ్చుచున్నాము. దీని కెల 4.0.0 లు (211.88.6 పి. ఆర్. జనార్దనం వారును, లంగోలు, గుంటూరుజిల్లా,

నో టీ సు

కొందువల్ల సకలమునునవారికి తెలియజేయడం యేమనగా:— కావలి డిప్టీ ట్రు మున్సిబుల్స్ గారు వుండు కున్న నా తాలూకు వ్యవహారముల విచారణ నిమిత్తం మా గ్రామకాపురస్థులను, నాగుమస్తాయున్న ఆయన అన్న దారు సుబ్బయ్యగారు నాతరపున 1.4.1924 లేడిన కావలికి వల్లి 1.2.8.4 లేడులు కావలిలో వ్యవహారముల విచారించునని 4 లేడి సాయంత్రం కావలినుండి వింజమూరుకువెళ్ళి మోటారు బస్ లో సదరు వ్యవహారములకు సంబంధించిన రికార్డుతోటి వింజమూరుకు ప్రయాణము అయివచ్చుటలో సదరు రికార్డు నా విశోధులవల్ల గహిపరచబడినది. అట్లా గహిపరచబడిన రికార్డు లో వైచెప్పబడిన వ్యవహారములకు సంబంధించిన కాకితములు, దస్తావేజులు వైరాలతోపాటు నాచేవ్రాలు కాకితములు సహా కొన్ని వుండివున్నవి. నాకు యీమధ్య దేహుగృత యే రృషి కావలికి పోజాలని కారణంచేత వ్యవహారములకు అవసర మగునేమోనను తలంపుతో కొన్నిచేవ్రాలుకాకితములు ప్రస్తాపన నాగమస్తాద్వారా పంపివుండినాను. ఈవల నాకు తెలియటలో యితర కాకితములతోపాటు నాచేవ్రాలు కాకితములు సహా నావిశోధులచేతిలో చిక్కినట్లున్నా వాటినిబట్టి వారు కొన్ని అక్రమరికార్డును సృష్టింప ప్రయత్నించుచున్నట్లున్నా నాకు తెలియచ్చినది. ఒకవేళ అట్టివి జరిగివున్నను జుగ నున్నను అవి చెల్లతగినవి కాని, నన్ను బధపరచుతగినవి కాని కావు. ఈ లేడివరకు నేను వింజమూరు గ్రామకాపురస్థులకు మాధుల కొండయ్య, నీలం సుబ్బయ్య, ఆనవారలకు భూమి విక్రయ అగ్రిమెంటుబాబులు రెండున్నా, వేమన పాపానాయకు, చిట్టెయ్యం వెంకట్రెడ్డిగార్లు కు చెరియొక ప్రోనోటున్నా కావలి పోజోలు సుబ్బయ్యకంపెనివారికి అన్న లూరు సుబ్బయ్యగారు యివ్వవలసిన తాలూకు నేను అవల్లా అయినమొత్తం కు 100 నూరురూపాయలకు వొకబాబున్నా దామెర బంగారయ్య పేరటకు ముక్కునాయుడి తోట సాగు ఒడి విషయమును గురించి వొకబాబున్నా నేను వ్రాశి యిచ్చి వున్నాను. ఇవితప్ప యింక యేలాటిలిఖితములున్నా యితరుల కెవరికిగాని నేను వ్రాశియిచ్చి వుండలేదు. ఒకవేళ నేను వ్రాశియిచ్చివున్న యెవరయినను చెప్పేయెడల అట్టి వాడు ఆలాటి లిఖితములను 80.6.24 లేడిలోపల నావద్దకు తెచ్చి నా అంగీకారమును సదరు లిఖితములైన వ్రాతములముగా పొందనిదే అట్టివి నన్ను బధపరచజాలవు. ఇకముందు నాయా వజీవర్యంతం నావల్ల యేవిధమున్ను లిఖితములనుకాని పొంద కోరువారు నాచేవ్రాలును, వ్రేలిముద్రను రెంటిని సదరు లిఖితములలో పొందవలసినది. ఈరెండునూ లేనిదే అట్టి లిఖితమునకు నేను యేలాటి బద్ధుడను కాజాలను. పై రెండువరకు లకు విరుద్ధముగా నాచేవ్రాలుతోటి యేలాటి లిఖితములున్న ను అట్టి నామనన్నూర్తిగా వ్రాశియివ్వబడినవి కాననిన్ని, వైచెప్పబడిన విధముగా పొందవలసిన నాచేవ్రాలకాకితములతో సృష్టింపబడినవి అనిన్ని నన్ను బధపరచజాలనివనిన్ని భావింప నలసినదని యిందుములముగా యెల్లరకు తెల్పడమయినది.

గణపం రామలింగారెడ్డి
ల్యాండుహోల్డర్.
వింజమూరుగ్రామం.
పుడమగిరితాలూకా.
నెల్లూరు జిల్లా,
17.6.1924 లేడి }
వింజమూరు.

జూ బు లు

కాకినాడ తాలూకా సంఘము

ది 24-6-24 సం. తేదీ మంగళవారం ఉదయం 7-30 గం. కాకినాడలో దిగుమి రిపబ్లిని సన్మానశంఖకార్యాలయము నందు కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకవర్గ సభ జరుపబడును. కావున సభ్యులందరును తప్పక దయచేయి త్రావించు.

విషయములు:—(1) 1923 సం. రం తెక్కల ఆడిట్టు రిపోర్టు పంపిణీయింప. (2) 1924 సం. రం మార్చి, యేప్రిల్, మే నెల తెక్కల నామోదించుట. (3) దూసి సుబ్బారావుగారి చర్యనుగూర్చి. (4) తా. కాం. సంఘమునయను, కార్యనిర్వాహక వర్గమునందును వచ్చిన భాగీను పూర్తిచేయుట. (5) యితరవిషయములు.

కాకినాడ, } పా. సత్యనారాయణ,
18-6-24. } కార్యదర్శి, కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘం

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘసభ

జరుగజేపు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘసభలో ఈక్రింది తీర్మానముల నుపపాదించెదను.

౧. రాష్ట్రీయ సంఘసభ్యులందరు ప్రతినెలకు కనీసము 10 రు.లముల నూలయినను పడికి వారు నివసించు జిల్లా ఖద్దరు జోర్డువారికి పంపుమండవలయుననిన్ని ఆటలు నిర్వాహకార్యమునందు పాల్గొననివారలు రాష్ట్రీయసంఘసభ్యులుగా నెంచుటకు అర్హులందవని యాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

౨. రాష్ట్రీయ సంఘసభ్యులందరు శ్రీ గాంధీపూజా నిధికి నిర్ణయించిన లక్షరూప్యములు వసూలు ఆయ్యేవరకు కనీసము దినమున కొకరూపాయిలయినను వసూలుచేయనిది భోజనములేయమని దీక్షవహించి వసూలులేయవలయునని యాసభ వారు తీర్మానించుచున్నారు.

౩. ప్రతిసంవత్సరము అభిలఖారత కేసీయమహాజనసభ సమావేశపు దినములలో హిందూ దైవప్రార్థనసమాజముందిర మొకదాని నెలకొల్పి ప్రతిదిన ముద్రయనాయత్తముల భజనలు సర్వ కాంగ్రెసుచర్య లారంభించుట స్వరాజ్యసిద్ధికి జయప్రద మని యాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

౪. జిల్లా ఖద్దరుజోర్డువారి స్వాగీతమున ఖద్దరు ఉత్పత్తి కొరకు ఉన్న (లేనన్న) ద్రవ్యము ఆహారాలకాల దాహ యిషి వారిగా ప్రచారముల కిచ్చి ఖద్దరు ఉత్పత్తి కేయింపవల యునుగాని వర్తకరూపముగా ఖద్దరు పుత్పత్తిచేయువారలచే ఉత్పత్తిచేయించుటవలన ప్రజలలో ఖద్దరు ఉత్పత్తి ఆంధ్రోప కలుగుదుగాన అట్టి వర్తకపుత్పత్తి యేర్పాటు తక్షణము మాని ప్రచారములచే ఖద్దరు ఉత్పత్తి కేయింపవలయు నని యాసభ వారు తీర్మానించెదవయినది.

౫. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమునకు ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులమొత్తములో కనీసము సగముమంది సభ్యులయినను చాళుకాని కారణము ద్రవ్య లోప మని యెంచి రాకపోకల ఖద్దరులు ఇవమిదల ఇయ్యవలసని యాసభవారు తీర్మానించెద వయినది.

౬. రాష్ట్రీయసంఘసభలు ఇదివరకు అన్నిజిల్లాలలో సమావేశముకానందున కొన్నిలోపములున్నట్లు ఎంచి యివమి దల వంతులప్రకారం ఆంధ్రదేశ మన్ని భాగముల అన్నిజిల్లాలలో జరుపుచుండవలయు నని యాసభవారు తీర్మానించెద వయినది.

గార్లపాటి మానుమంతరావు,

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘ సభ్యుడు,

లక్ష్మరాజుగార్లపాడు, సత్తెనపల్లి తాలూకా, గుంటూరుజిల్లా.

మంగళవారము వారి కొకవిజ్ఞానము

కడచిన నెల 29 తేదీన యీ అనంతపురపట్టణ నివాసి యగు మంగళ అంజనప్ప యనునతని కూడరి వివాహముచో త్వరమున దర్శించుట కేతెంచిన మనజాతివారందరిని నామం దిరమున చేకూర్చి శేమికలిమిగొన్న విజ్ఞాపన.

మననత్తమండలముందు ఇతరకొన్ని మండలముందు నుండు మనవర్గము వారి గృహములయం దొనర్చు వివాహకార్యముల సమయమునందును, ఇతర శుభకార్యతరు లుములయందును చుట ప్రాచీనములో సలుకుబడిగల కొందగు మద్యపానాన క్రిగరి నియమింపబడిన గోటు (అనగా మద్య పానానానాన) నేటినుండి విస్తరింపవలె ననియు తద్దరాచారా మలంబనవలన మన దేర్బలనుభవించిన, మన మనుభవించుచున్న, మనదీక్ష లనుభవించజోవు దుఃఖములును, దుష్ఠియును, పాపములును, దాక్షిణ్యధిక్యము గౌరవ హీనతయును గొల్పి నేవల జెరుగుల నూచించుతరి అన్నట్లు కేతెంచిన నిమ్మజాత్యుల దయాంధరి కరుణకుదురు పులి రాల్ మన్నిల ఆదివారాయారాచ గారు, యీప్రదేశమున ఇదివల ఆవరించి మధుపాన దురా చారవికాసమును పార్శ్వత్రోలం ప్రతిమనుజాని కత్తెల యవసర

మైనదని చేకూరిన మనజాతివర్గమువారందరిని తృప్తిచేందు నట్లుల ఆనేక నిదర్శనములతోటి నావిజ్ఞాపన బలపరచినందుకు నేనున్న నాసోదర బంధువర్గమును కృతజ్ఞతాపూర్వకమున వారికి వందనము లొసగితిని.

మంగళ్య యుపివంశశ్రీలగు సోదరులారా! కొన్నికేతాబ్ద ములనుండి గాఢనిద్రాపరవశులమైన మనము భగవత్కృపచే యీనవయ్యగముయొక్క దివ్య తేజస్సును బడయుటకు మనజాతి మేల్కొందినదని నుడువుటకు నా తీర్మానమునకు బాసవారంద రేకగ్రీవముగా సమ్మతుల నొసగినదే మిక్కిలి అద్భుతమునన.

మనదేశములో హిందూమతములో శూద్రజాతులలో యనేకతెగ లన్నవి, ప్రతితెగవారేమి. అది ఆగ్రహ పంచమ మొదలగు నిమ్మజాతులలో నేమి మద్యపాన స్వీకారమును పూర్తిగ త్యజించనలెననియు తన్మామున పడయదగు గౌరవ మును విద్యాధన మభివృద్ధియు మొదలుగాగలవాటినిగూర్చి సంఘముల నచ్చటచ్చట నేర్పరుచుకొని తీర్మానించుకొని అభివృద్ధి గాంచుచుండగా మనజాతి యీ గాఢనిద్రావశ్శ యందు తలగుకొని వన మొనర్చు శుభకార్యములయం దైనను యీ దురాచారములగు వేలవిందు (జీవహింస) గోటు (మద్య పానము) మనము విసర్జించకపోవుట ఘోర పాపకృత్యము కదా! ఇకనుంచియైనను మీమీ గ్రామదులయందును మీ బంధువర్గములు గ్రామములయందును, మీ చుట్టుపట్టు పల్లెటూళ్లయందును పట్టణములందు జరుగు వివాహము మొదలగు శుభకార్యములయం దొనర్చు పాపకృత్యముగు పాతపద్ధతులు వేలవిందు గోటు యీ రెంటిని నిషేధించుటకు ఒక కుల కట్టును తీర్మానించుకొందురని వేదకొనెదను.

బి. ఓబలేనప్ప, యం. యల్. సి.

చెన్నపురి చట్టనిర్మాణ సభాసభ్యుడు. అనంతపురము.

దక్షిణ హైద్రాబాదు

(స్వకీయ విలేఖరి)

జూన్ 18 వ తేదీ శుక్రవారమునాడు భూజాలా బాదు (కరీంనగరజిల్లా) లోని శ్రీవిశ్వేశ్వరరాంధ్రాహునిల యయ్యొక్క ద్వితీయవార్షికోత్సవము జయప్రదముగా జరుప బడినది. సభాధ్యక్షత వహించుట కంగీకరించిన ప్రాధేసరు రాయప్రోలు సుబ్బారావుగారు (ఉస్మానియా సర్వకళాశాల యాంధ్రపండితులు) అనివార్యమున కారణములచే రాజాలక పోవుటవల్ల హైద్రాబాదునుండి ప్రత్యేకముగా ఉత్సవము నందు పాల్గొనుటకు విచ్ఛేదన క్రియుత చిరగు వీరన్నగారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. వీరితో హైద్రాబాదునుండి క్రియుతులు సదాశివరెడ్డిదొరవారును, ఐడ్యోండ్ నరసింహ రావుగారును దయచేసిరి. స్థానికప్రముఖులేగాక ముట్టపట్ట గ్రామములలోని పెక్కుండ్రు వర్తకదార్లు సభకు విచ్చేసి తమ యభిమానమును ప్రకటించిరి. వేదమూర్తులైన బ్రాహ్మణోత్త ముల వేదపాఠముతో కార్యక్రమ మారంభమయ్యెను. కాన విద్యావికారరు లగు శ్రీ బాలింగంగారు దైవప్రార్థన సలిపిరి. కార్యదర్శిగారు స్వాగతోపన్యాసమును జదిపిరి. సభకు రాజాలమనియు వార్షికోత్సవము జయప్రదముగా జరుగుగాక యనియు శ్లోకారంభములనుండి వ్రాయబడిన లేఖలు జదువబడి నవి. తదనంతరము నిలయుపు కార్యదర్శియగు సోమవరపు బస వేశ్వరరావుగారు ద్వితీయవార్షికోత్సవము వినిపించిరి. వీని యచ్చప్రతులు సభ్యులకు పంచిపెట్టబడెను. వేమగంటి మోహనరావుగారు విద్యనుసరించియు, పాములపల్లి మధుసూ దనరావుగారు స్త్రీవిద్యనుసరించియు, బలరామయ్యగారు వి తంతూర్వాహమును సరించియు, దావ్తరు మాణిక్యరావుగారు గ్రంథాలయములను గురించియు, ఉపన్యసించిరి. క్రియుత వడ్లకొండ నరసింహారావుగారు నిలయాభివృద్ధినిగురించియు, కాశ్యోతమందిర నిర్మాణమునుగురించియు స్థానికుల యభిమానా వశ్యకతనుగురించియుజెప్పిరి. అగ్ర్యక్షులు తమయవస్థాసమందు సంఘముయొక్క ఆవశ్యకతను నూచించుచు బ్రిటిషప్రాంతము లోనియాంధ్రులంపై నిజాంరాష్ట్రోగ్రహణచెనుక బడియున్నా రనియు, మాతృభాషాభివృద్ధికై గ్రంథనిలయుములు వాచనాలయ ములు, దినపాఠశాలలు, రాత్రిపాఠశాలలు విరివిగా స్థాపింప బడవలయుననియు జనసామాన్యమునందు విజ్ఞానప్రసారమున కవకాశము గలుగజేయవలయుననియు ప్రబోధించిరి. గ్రంథాలయభివృద్ధికై పనిచేసిన యభిమానుల క్లాఫించిరి. తదనంత రము క్రియుతులు అక్సెస రామచంద్రరావు, వేగంటి మో హనరావుగారు అగ్ర్యక్షులకును, సభికులకును, ఉపన్యాసకు లకును, కృతజ్ఞతాపంచనము లర్పించిరి. వార్షికోత్సవమునాడు బ్ర. శ్రీ. శివరామయ్యగారి ఇంటియందు దివ్యమైన వింగుజరి గను. అతిథులపక్షమున క్రియుత వడ్లకొండ నరసింహారావు గారు గ్రంథాలయ వ్యవస్థాపకు లానర్చిన సన్మానమునకు కృత జ్ఞతను నూచించిరి.

జూన్ 20 వ తేదీ శుక్రవారమునాడు హైద్రాబాదు రెసిడెన్సీ బజారులోని శ్రీమే శివయ్యలలో న్యాయమూర్తి పండిత శేతేవరావుగారి యగ్ర్యక్షుత్వక్రింద బుద్ధజయంతి జరుప బడును.

వృత్తాంతలేఖలు

భీమునిపట్నం

(ఒక విలేఖరి)

వెంకటస్వామి స్వారక బంతిసాటపం దెములు:—ఈ బంతిసాటపం దెములు ఈనెల 7, 8 తేదీలలో జయప్రదము గా సమాప్తమైనవి. తుట్టుతుడ కీపందెములలో నిలిచినవారు వైకాళిపురి “శ్రేణి మేమోరియలు”వారు “భాస్కరరావు మేమోరియలు”వారును బహుశాశ్శు మైనయాటను ప్రవర్తించిరి. బహుమాన కాశ్యోత కప్పును, వెండిపతకములును “శ్రేణి మే మోరియలు”వారు వైకాళిపురికి గొంపోయిరి.

ముగ్గునిపట్నం హైస్కూలు

ఈయూర నూతనముగా రావుసాహేబు చిలకాసంజీవ శావునాయుడిగారి ప్రోద్బలమువలన స్థాపింపబడిన హైస్కూలు మొదటిఫలముల నీదినంబున నే అందుకొంటిమి. స్కూలుపై నలు పరీక్ష కేసిన పదుగురులోను ఆరుగురు కృతార్థులైరి. అం దులకు పాటుపడిన ఉపాధ్యాయులందరును వందనీయులు. నా యుడుగార్ల ట్టియుపాధ్యాయులకు తగురీతిని ప్రోత్సాహము కలిగింతురని నమ్ముచున్నాము.

నరసాపురం

(స్వకీయ విలేఖరి)

కాలయాము

జూన్ 16:—మా చుట్టుప్రక్కల నున్న గొప్పసముద్ర తీరపు ప్రదేశములైన మచిలీపట్నం కాకినాడ మొదలగునవి యేరితిని నుండినను మా నరసాపురములో మాత్రము ఎండలు ఇంతవరకు తీవ్రముగాలేవు. ఇప్పటివరకు మాకు పూర్తిగా 102 డిగ్రీలు ఎండరానేలేదు. కాని ఇంతలోనే మచిలీపట్నములో 114 డిగ్రీలున్న కాకినాడలో 112 డిగ్రీలున్న యెండతీవ్రము కనుబడినది. మాకాలువతెరిచి పదునైదుదినము లైనవి. ఇప్పటి వరకు కాలువలో నొకచుక్క నీరైననులేదు. ఇప్పుడు మొదటి సంతుకు నీరు కావలసిన సమయముగదా! ఎప్పుడు కాలువకు నీరు వచ్చునో ఎప్పుడు వ్యవసాయపుసముల ప్రారంభించెదకో తెలియదు. క్రిందటి రెండవ పంటపట్టుకు అది నీరు చాలక ధ్వంసమైపోయినది. అందులోపంట కాలువలకు చినరుభూములు చినరునొక్కతడుపుకు నీరు తక్కువై పరి పనికిరాకపోయినది. కనుక ముందుసంగతి యెట్లుండునో ఇప్పుడింకను తెలియదు. ఇంతవరకు మాకు మాత్రము ఒక్కడల్ల పు ముక్కుయైనను పడ లేదు.

టీపార్టీలు

మొన్న 14 వ తేదీ శనివారము మాకు కడుప్రితియైన గోజుగా కనుబడినది. ఆగోజుననే నొకదాని తరువాత నొకటి వరుసగా వెండు టీపార్టీలున్న రాత్రివేళసంత్కృతిగా పెల్లిభోజనమున్న దానితరువాత నాటకమున్న సంతోషంప మానుష కోరికలు పూర్తియైనట్లు తోచెను. ఇందులో మొదటిటీపార్టీ లాకులవడ్డి.పి.డెట్టు. యుద్యోగస్థులవల్ల వారిఅధికారియైన సుబ్ర హ్మణ్య అయ్యరుగారి గౌరవార్థ మొసగబడినది. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరుగారు యీగ్రామమునుండి నెల్లూరికి బదులాయించబడిరి. వీరిస్థానే చివంబరంనుండి ఎ. ఆర్. వెంకటాచార్యులు గారు వచ్చిరి. వెంకటాచార్యులుగారిని వచ్చిన రోజుననుండి పెద్దలకు సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరుగారు పరిచయమయ్యేట్లు చేసిరి. సుబ్ర హ్మణ్య అయ్యరుగారు ఇప్పటినున్న కాలములో ప్రజాప్రీతిగా నున్న యెక్కువ జాగరూకతతోనున్న పనిచేసి పిన్న పెద్దల రోజుననుండిని సంతోష పెట్టిరి. రెండవటీపార్టీ వస్తాడు వెంకట స్వామిగారిచే తమసహోదరుని వివాహసందర్భమున నిర్వహడె ను. వెంకటస్వామిగారు అచ్చొత్తించిన శేతిరమల్లతోనున్న, ఫలాహార చందన తాంబూలాలుతోనున్న వచ్చినవారిని గౌర వము చేసిరి.

తైలరోన్నత పాఠశాల

ఈ పాఠశాలలో స్కూలుపైసర్ పరిపాలనలములు చాలా బాగుగా నున్నవి. మున్నెయినమండ్రుగురు బాలురలో ఇగువై ముగ్గురు తీర్ణులైరిని దెలుపుటకు సంకల్పించుచున్నాను. ఈపాఠశాల మేనేజమెంటు విషయమై కోర్టువారి స్పీటుప్ర కాతము కమిటీలు ఏర్పరుపబడుచున్నవని యిదివరకే తెలియ జేసితిని. ఈనెలాఖరులోగా పూర్తియగును. అప్పటికి ఎగ్జిక్యూ టివ్ కమిటీయున్న కార్యదర్శులను మాదా యెన్నుకోబడడ మగును.

బయిటో సత్యగ్రహము

ఎనిమిదిజతలు వెల్లెనవి

జయిటోలో అఖండ పాతమును మరల ప్రారంభించుట కింతవరకు జతకు 500 మందిగల జతలు ఎనిమిది (4000 మంది) వెల్లెనవి. తొమ్మిదవజత యీనెల 25 వ తేదీన అమృతసరు నుండి బయలుదేరును. 25 మందిగల జత లపరిమితముగ ప్రతి యాదయమును వెల్లెమనేయున్నవి. (అ. ప్రె)

బాబరు ఆకాలికేసు

16 వ తేదీ విచారణ

నిన్నగూడ నాల్గవ అప్రూవరుసాక్ష్యమే జరిగినది. అ నూపసింగు నాకు రెండు పిస్తోళ్లను ఇచ్చెను. బాబాశాంతా సింగు 25 తూటాలనిచ్చెను. ఒకనాడు సేనును మరణింతుమంది యును సుబేదారు గయిండాసింగుయింటికి వెల్లిలిమి. అచట నందసింగు తుపాకి కాల్యగా గురితప్పినది. అంతట నందసింగును గయిండాసింగును కొట్టాడనాగిరి. అపుడు సేను తుపాకి కాల్య గా గయిండాసింగు వృతినొందెను. పిమ్మట మేము కేసులు వేసి మాపేరులను తెలిపి మగతనమున్న పోలీసువారు వచ్చి మమ్ము పట్టుకొనుడని ఆరచి చెడలిపోతిమి అని యీ సాక్షి చెప్పెను. (అ. ప్రె.)

బొంబయివద్ద మరియొక

బందిపోటు

బొంబయి, జూన్ 16:— బొంబయికి 15 మైళ్ల దూరమున నున్న ములాండు అను చిన్నపట్టణమున నిన్న మరి యొక గొప్పబందిపోటు జరిగెను. బిల్లింగు కంప్రొవైడరు భవానీశంకరు అను నాతని గృహమునందు 80 మంది బండి పోటుదాస్లు సాధ్యుధులై ప్రవేశించి, భవానీశంకరుని కత్తితో పొడిచి లోనికి వెల్లి 2000 విలువగల వస్తువులను దొంగిలించి కొని పోయిరి. ఈలోగా ప్రజలు సమీపమునకు రాకుండ నొనర్చుటకు రివాల్యరుల కాల్యమందెరి. కాని ఈ అల్లరివలన చుట్టుపట్టణాద్రందమున చేరిరి. అంతట దొంగలు భయపడి పారి పోగడగిరి. ఇంతలో పోలీసు స్టేషను నుండి పోలీసులు వచ్చి మోటరుబుట్లో దొంగల వెంటబెంచి ముగ్గురను పట్టుకొనిరి. మిగిలినవారిని గూడ క్వారంటీనే పట్టు కొనగలరని తోచుచున్నది. అ. ప్రె||

కీ|| శే|| భాన్ బహదూరు ఉస్మాన్ సా హేబుగారు

కర్ణాటకపని జేసి పింఠను పుచ్చుకొన్నట్టియు, స్టేటు కాన్సిలు సభ్యులుగనుండి ఖాన్ బహదూరు యస్. యం. ఎ. ఉస్మాన్ సా హేబుగారు బాన్సిలో నిన్న మధ్యాహ్నమునవిహారమున వినుటకెంతయు విచారించుచున్నాము. ఉస్మాన్ సా హేబుగారు స్టేటుకాన్సిలుసభకుపోయి సిద్ధాలో 13 వ తేదీన బయలుదేరివత్తెలమనుమరాణి కృపారకుపోవుచుండిరి. ఆయన బాన్సిలో దిగగా జబ్బుచేసెను. బాన్సి ప్రేమనుమాప్తవద్దనుండి తండ్రికి జబ్బుగ నున్నదనియు వెంటనే రావలసినదనియు నాగ పట్టుమునకు ఆయన పెద్దకుమారునకు తంఱివచ్చెను. అట్లే ఆయన కుమారుడు మిగిలిన సోదరులతోను భావమరదితోను బాన్సి పోవుటకు మద్రాసుకువచ్చిరి. హాకింజియాల్ ఖానుగారికి తండ్రి నిజాపతనని ఆయన ఢిల్లీలోకొందరు మిత్రులకు తంఱివచ్చెను. బాన్సి జిల్లా మేడికలు ఆఫీసుకుగూడ తండ్రికి చికిత్సజేయవలె నని తంఱి వచ్చెను. తండ్రికితి అట్లేయున్నదని ఆదివారమిచ్చిన తంఱినార్త వచ్చెను. బొంబాయి మెయిలులో ఆయన నిన్న బయలుదేరవలసి యుండెను. ఇంతలో తండ్రిపోయి ననియు, సాయంత్రము అంత్యకర్మ జరుగుననియు తంఱివచ్చెను. ఉస్మాన్ సా హేబుగారివెంట ఒక నౌకరు మాత్రముండెను.

ఉస్మాన్ సా హేబు గారికి విదుగురు కొడుకులును, విదుగురుకుతుల్లును, భార్యయు మిగిలియున్నారు. ఈయన కీ|| శే|| సర్ ఆహమ్మదు తంఱిమర్కయారుగారి ప్లానే స్టేటు కాన్సిలుకు యొన్నుకొనబడెను. ఆయన నెన్నుకొన్నపద స్టేటు కాన్సిలు సభకు పోవుట కిదియే మొదటిసారి. ఇంతలోనే మృత్యువాత బడెను.

ఈయన ఆత్మకు కాంతి గలుగుగాక.

ఆశ్చర్యము!

వెల స్వల్పము!!

ఫల మధికము!!!

భారతీయ తరుణామృత ఆఫీసు - పామిడి

మా బొషధములవల్ల గుణములేనిచో సొమ్ము వాప సివ్వబడును. మా బొషధములు ఉపయోగించువారికి, యాకను కైద్యులతో అవగత ముండదు. రోగులకు, విరోగులకు చాలా మంచిగల మిచ్చును.

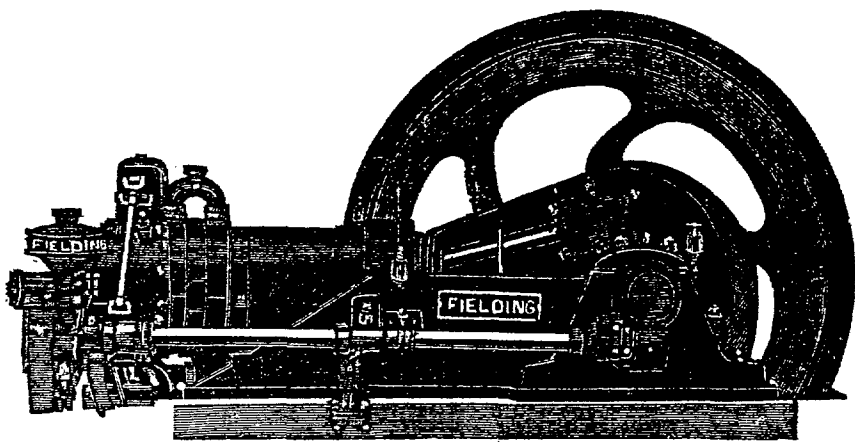
ఆమృత పాన సుగంధ చూరము:— దీనిని టీ కాఫీ వలె వాడవలెను. ఈ వ్యాధిక కాలమునకు గల గు రొండవదిమిది, తగ్గించి కాంతపరచి, చలువను గలుగజేయు, అమృతమునందీది, ఇది మూత్ర వ్యాధులు, ఉష్ణవాయువులు మొదలగు వాటిని తప్పక బడుచుటయే గాక రక్తమును కుభవరచి, ఆకలిని హెచ్చించును, ఇతర పాదాలలరె జేహోగ్యమును చెడుపునది కాదు. 10 కులములు గల దర్జీ 1-8 ధర 0-10-0. పొద్దు ఖర్చు నేను. 8 కప్పులకువచ్చు పొట్టును 1-8 అదా 1.

- 1. ది ఇండియన్ ఇండస్ట్రియల్ కంపెనీ లిమిటెడ్ నెం 10 యెన్ పైనేను, మద్రాసు, 2. ఎ. రంగయ్యశాయుడు అందు బడర్సు నెం. 18 బందరుబిధి మద్రాసు, 8. ప్రెసిడెన్సీ స్టోర్సు, 578, ప్రెసిడెన్సీ రోడ్డు, తిరునెల్వేళి, మద్రాసు, 4. సి. వెంకయ్యశెట్టి అండు, బడర్సు. ఇనుముపెట్టె వ్యాపారం, 58, బ్రాడ్వే మరయు నె. 10. రెడ్డిరామన్న బిధి మద్రాసు. 5. ఆర్. పార్థసారధి శెట్టి, రాధాబాబు పోస్టుఆఫీసుయెగిట, నైదాపేట, మద్రాసు.

“ఫీల్డింగు” ప్రసిద్ధి కెక్కిన న్యూటైపు కోల్డు వేపరైజరు క్విక్ స్టార్టింగు శమిడిశల్ క్రూడు ఆయిలు యింజను

STARTS IN TWO MINUTES FROM COLD

ఈ ఏప్రిల్ తే 1 ది నుంచి ధరలు యింకను తగ్గించబడినవి.

సుమారు రెండే నిమిషములలో వేపరైజరు చల్లని స్థితిలో నుండగనే స్టార్టు కాగల ఈ యింజనులను కొనుటవల్ల అనేకలాభములను పొందవచ్చును.

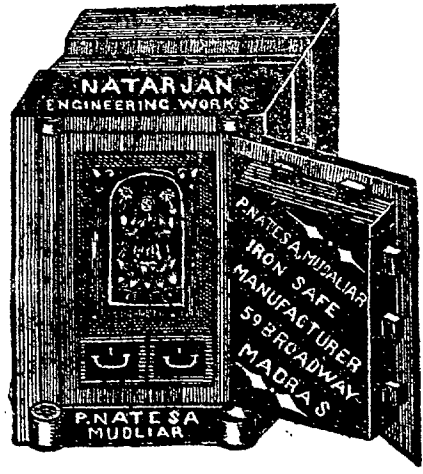
ఈ యింజనులకు క్రూడు ఆయిలు ఖర్చు, సాధారణమైన క్రూడు ఆయిలు యింజనులకు అయ్యే ఖర్చులో సుమారు సగముమాత్రమే అవును. అన్నిసైజులు యెప్పుడున్న స్టాకులో నుంచబడును. మీకు కావలసిన సైజులకు ఆలస్యముచేయక వెంటనే వ్రాయుడు.

Telegrams:— MACHINISTS Sole Agnts: D. L. Sastry & Co., Post Box No. 203 12, Thambu Chetty Street, MADRAS.

న ర న ము

దృ ఢ మై న ది

న మ్మ క మై న ది.

యిప్పటిమో ప్రభుప్రకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుపపెట్టెలు ఈదిగువ తెలుపబడిన వారివద్ద అమృతమునకు సిద్ధముగాయున్నది. బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి.

పి. న తే శ మొ ద లి యార్,

ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,

ప్రావైటర్, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్క్సు. ఐరన్ అండు బ్రాస్ ఫౌండర్స్ ఆయిర్ ఎంజనులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగువివిధ రీతియందు చేయుటయందు సమర్థులగువారు. రైనుమిల్లుకు కావల్సిన సీలెడ్లు, సాప్స్, నట్టులు, సరసముగా యివ్వబడును. నుబ్బరాయన్ శెట్టి, పెద్దనాయక్ శేట, మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగములన్నియు అర్ధర యిచ్చిన తయారుచేసి యివ్వబడును. ఈ క్షరములు వ్రాసిన బదులు వ్రాయబడును.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు ఆమూల్య గ్రంథములు

ఆంధ్రోద్యమము—మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష అధ్యక్షకోపన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది	...	1 8 0
శ్రీ గురుబోధామృతము అను వేదసారగ్రంథము ఖక్తిపాటలు, శ్రీమతి కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది.	...	0 4 0
శిబ్బకాముది (నిఘంటువు జేబులోనిముడునది)	...	1 4 0
ఆరాధనవిధి 0 4 0 ఆత్మజ్ఞానా సంఘము: (శరీరము విడిచిన తరువాత ఆత్మస్థితి)	...	0 8 0
తత్వమచంద్రిక	... వెల 1—0—0 సలీకా ఆస్థాశిబ్బచింతామణి	0—12—0

తపాలపెట్టె నెం 212, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 6, 7 తంబుశెట్టిబిధి మద్రాసు.

Printed and Published by K. Nageswara Rao Editor, Andhrapatrika, Power Press, 6-6-12 Thambu Chetty Street, Madras.